

ÅRSREDOVISNING **2020**

DNR: STY 2020-498

Innehåll

Generaltulldirektören har ordet.....	5
Om Tullverket.....	7

RESULTATREDOVISNING

Disposition av resultatredovisningen.....	11
Året i korthet.....	12
Ekonomiskt resultat.....	15
Verksamhetsresultat – sammanfattning	19
<i>Bedömning av måluppfyllelse</i>	19
Säkerställa uppbörd	23
<i>Resultat</i>	23
<i>Produktivitet och kvalitet</i>	28
<i>Bedömning säkerställd uppbörd</i>	40
Efterleva in- och utförelsebestämmelser.....	41
<i>Resultat</i>	42
<i>Produktivitet och kvalitet</i>	55
<i>Bedömning efterlevda in- och utförelsebestämmelser</i>	58
Förebygga och motverka brottslighet	59
<i>Resultat</i>	60
<i>Produktivitet och kvalitet</i>	62
<i>Brottsförebyggande verksamhet</i>	65
<i>Bedömning förebyggd och motverkad brottslighet</i>	68
Förtroende och service.....	69
<i>Resultat</i>	69
<i>Bedömning förtroende</i>	72
Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män	73
<i>Jämställdhetsintegrering</i>	73
<i>Jämförelser mellan kvinnor och män</i>	74
<i>Bedömning samma möjligheter och villkor</i>	78

Verksamhetsutveckling.....	79
Miljöledning	84
Civilt försvar.....	85
Kompetensförsörjning.....	86
Mätmetoder och definitioner.....	92
Regeringsuppdrag.....	96
Internrevision.....	97
Intern styrning och kontroll.....	98

FINANSIELL REDOVISNING

Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	103
Resultaträkning	104
Balansräkning.....	105
Redovisning mot inkomsttitlar.....	107
Redovisning mot anslag.....	108
Finansieringsanalys	109
Noter.....	110

TABELLBILAGA

Mått, indikatorer och nyckeltal.....	125
Ekonomiskt resultat.....	125
Säkerställa uppbörd	127
Efterleva in- och utförelsebestämmelser.....	132
Förebygga och motverka brottslighet.....	137
Förtroende och service.....	140
Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män.....	141
Kompetensförsörjning.....	144

Årsredovisningens undertecknande.....	146

Foto: Nina Zaregon

Generaltulldirektören har ordet

År 2020 blev verkligen ett annorlunda år för Tullverket, särskilt på grund av pandemin och att Storbritannien lämnade EU:s tullunion.

Pandemin medförde en nedgång i handeln och en pressad ekonomisk situation för många företag. Privatpersoner minskade både sitt resande och sina inköp i fysiska butiker men handlade mer via nätet. Allt detta gav snabba förändringar i varuflödet under 2020. Och detta ändrade, vid flera olika tillfällen under året, förutsättningarna för Tullverkets hela operativa verksamhet. Vi har till exempel fått ställa om kontrollverksamheten för att fortsätta vara där kontrollerna gör mest nytta. Vi har under en stor del av året haft en nationell stab i gång för att på bästa sätt kunna hantera pandemins effekter på verksamheten. Vi har också ett stort antal medarbetare som har ställt om och arbetar helt eller delvis hemifrån. Samtidigt är vi en myndighet där många medarbetare arbetar med uppgifter längs med gränserna och inte kan arbeta hemifrån. Trots pandemin har vi haft en jämförelsevis mycket låg kortidssjukskrivning under 2020.

” Vi har lyckats bra med att ställa om vår verksamhet utifrån pandemins påverkan.

En parallell utmaning var hanteringen av brexit med omfattande förberedelser internt och externt inför en kommande kraftig ökning av antalet tulldeklarerationer.

Allt detta har varit krävande och bitvis svårt, men vi har lyckats bra med det. Vi har hela tiden oförminskat kunnat fortsätta att utföra vårt viktiga uppdrag. Som generaltulldirektör är jag nöjd och stolt över detta och de goda resultat Tullverkets medarbetare åstadkommit tillsammans under 2020.

Tullverket har under året gjort flera mycket stora narkotikabeslag. Den beslagtagna mängden kokain har närmast femdubblats jämfört med förra året och beslagsmängden cannabis har mer än tredubblats. Mängden beslagtagen och omhändertagen alkohol har också ökat. Dessutom har arbetet för att förhindra vapensmuggling gett resultat i och med att fler skjutvapen beslagtagits.

” **En del i den positiva beslagsstatistiken är att det totala antalet kontroller har ökat.**

En del i den positiva beslagsstatistiken är att det totala antalet kontroller har ökat under året. Det beror delvis på att vi på grund av pandemin har ställt om och gjort kontroller i andra trafikflöden och att antalet medarbetare har ökat. Tullkriminalverksamheten har svarat upp bra mot vår kontrollverksamhet och vi har haft ett kraftigt ökat antal utslagna brottsliga nätverk under året.

Kontrollverksamheten är central i Tullverkets uppdrag. För att långsiktigt få en mer effektiv kontrollverksamhet med hela Tullverkets uppdrag i fokus har jag under året fattat beslut om viktiga åtgärder – en ny kontrollstrategi, en ny grundutbildning och en ny organisation av den operativa verksamheten som trädde i kraft den 1 januari. Ett av de primära syftena med dessa åtgärder är att Tullverket ska bli ännu bättre på att genomföra kontroller ur både ett uppbörds- och restriktionsperspektiv.

En följd av pandemins påverkan på ekonomin är att Tullverkets debiterade uppbörd har minskat, totalt tog vi in cirka 7 miljarder kronor under 2020. Digitaliseringen inom tullhanteringen har fortsatt, till exempel har andelen digitala tullräkningar fortsatt att öka och uppgår nu till 63 procent av totalt utställda tullräkningar.

Resultatmässigt var 2020 ett bra år för Tullverket. Vi har också lyckats bra med att ställa om vår verksamhet utifrån pandemins påverkan. Vi har förberett inför brexit genom att bland annat säkerställa intern beredskap och genomföra omfattande informationsinsatser till företag och privatpersoner. Vi har också lagt en ny grund för att utveckla Tullverket för framtiden. Det är viktigt, för Tullverket gör skillnad.

Charlotte Svensson
Generaltulldirektör

Om Tullverket

Uppgifter

Tullverkets uppgifter framgår av ett flertal författningar, bland annat EU:s tullagstiftning, tullagen¹ och Tullverkets instruktion².

Enligt instruktionen ska Tullverket

- fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas
- övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförelse av varor följs
- förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförelse av varor.

Enligt instruktionen ska vi också delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten samt bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförelse av

varor. Tullverket ska även bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott.

Dessutom ska Tullverket tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag får goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Vi ska också bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra våra uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag, som Tullverket.

Regleringsbrevet

I det årliga regleringsbrevet anger regeringen vilka mål, uppdrag och återrapporteringskrav som gäller för det kommande budgetåret. Enligt regleringsbrevet 2020 ska Tullverket bidra till att

- säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn
- bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag
- motverka brottslighet.

1) Tullagen (2016:253).

2) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

Dessutom ska allmänhet och företag ha förtroende för Tullverkets verksamhet, och kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Den europeiska unionen

Inom ramen för Europeiska unionen (EU) regleras samarbetet mellan medlemsstaterna inom en rad olika områden. Alla medlemsstater har sina egna rättssystem men är bundna av EU:s lagar och bestämmelser.

Inom handelspolitiken är EU:s inflytande stort och lagarna stiftas helt på EU-nivå. Vid handel över EU:s yttre gränser gäller en unionsgemensam tullagstiftning och det är de bestämmelserna som Tullverket har att följa i den verksamhet som rör handel och uppbörd.

EU:s inflytande är mindre över de delar av verksamheten som rör brottsbekämpning. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet styrs i större omfattning av nationellt stiftade lagar, som till exempel smugglingslagen³ och inregränslagen⁴.

3) Lag (2000:1225) om smuggling.

4) Lag (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

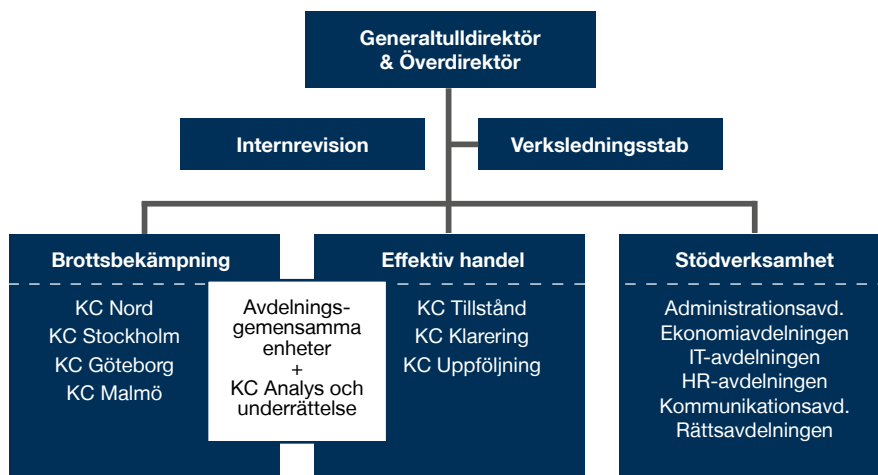
Världstullorganisationen

Sverige är ett av 183 medlemsländer i Världstullorganisationen (World Customs Organization, WCO). WCO har som syfte att underlätta den legala handeln, säkerställa en rättvis uppbörd och skydda samhället. Arbetet sker främst genom att utveckla internationella standarder och stärka förmågan hos framför allt utvecklingsländer. Under perioden 1 juli 2019–30 juni 2021 är Sverige medlem i WCO Policy Commission, en styrgrupp som bland annat har i uppgift att stötta WCO-rådet i arbetet med att uppnå WCO:s övergripande mål.

Organisation

Tullverkets operativa verksamhet bestod fram till den 31 december 2020 av avdelningarna Brottsbekämpning och Effektiv handel. De fyra kompetenscentren inom avdelningen Brottsbekämpning hade ett geografiskt ansvar medan de tre kompetenscentren inom avdelningen Effektiv handel arbetade utifrån ett nationellt ansvar för sina respektive sakområden. Kompetenscentret Analys och underrättelse gav stöd till bägge avdelningarna. Stödverksamhet bedrevs i stöдавdelningarna men även i kärnverksamhetens avdelningar, främst på stabsnivå.

Tullverkets organisation

Under 2020 har generaltulldirektören fattat beslut om en ny organisering av den operativa verksamheten. Den nya organisationen ska underlätta för mer flexibla arbetsformer och ska på ett tydligare sätt spegla Tullverkets hela uppdrag med en samlad kontrollverksamhet, ett större fokus på uppbörd och separata avdelningar för underrättelse- respektive tullkriminalverksamheten. Organisationen med fyra nya avdelningar och geografiska områden trädde i kraft den 1 januari 2021.

Tullverket verkar i hela landet och har kontor från Kiruna till Trelleborg. Merparten av personalen är placerad på de tre huvudorterna Stockholm, Göteborg och Malmö. It-avdelningen är koncentrerad till Luleå.

Sommaren 2020 togs den nybyggda tullstationen i Hån i bruk. Redan 1989 planerades för att bygga en ny tullstation i Hån. Projektet sköts upp i flera omgångar beroende på externa faktorer som frågan om Norges ansökan till EU, förändrad sträckning av E18 och finansieringsfrågor. I januari 2019 togs första spadtaget i bygget av den nya tullstationen som innehåller lokaler både för klarering och kontroll av fordon.

Tullverket har beslutat att öppna ett nytt tullkontor i Gävle under hösten 2021 och förberedelser för detta har pågått under 2020.

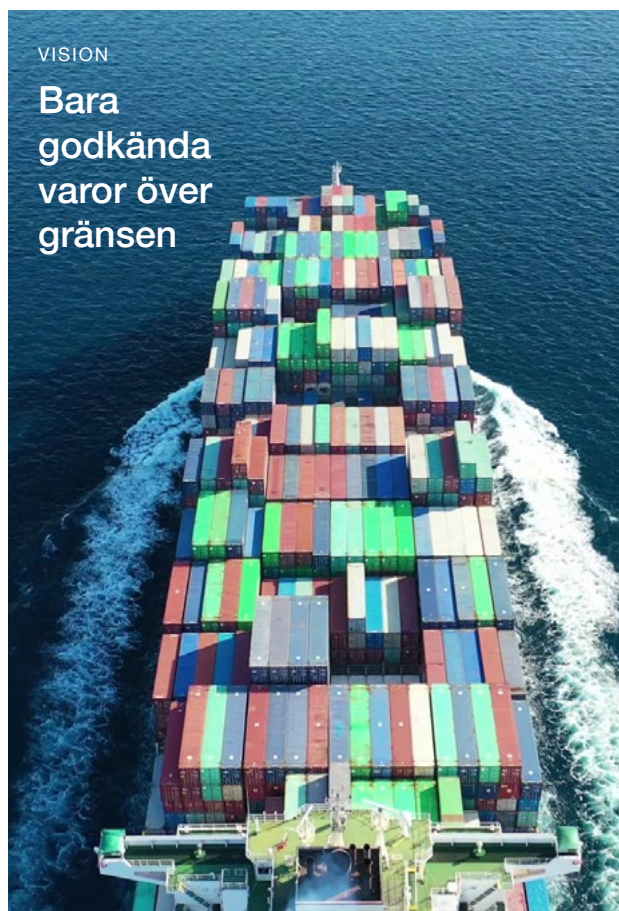

Tullverkets vision och målbild 2025

Tullverket har sedan december 2019 en ny målbild och en ny vision⁵ som är viktiga för Tullverkets strategiska styrning av all verksamhet. De angivna önskade samhällseffekterna är härledda ur den politiska intentionen inom ramen för Tullverkets uppgifter.

Tullverkets vision, Bara godkända varor över gränsen, är vår långsiktiga viljeinriktning. Visionen uttrycker att endast lagliga, deklarerade och betalade varor passerar gränsen. Det innebär att Tullverket arbetar långsiktigt för ett samhälle fritt från varor som hotar miljön eller människors hälsa och trygghet och där näringslivet konkurrerar på lika villkor. Visionen ska inspirera till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Tullverket.

Målbilden består av tre strategiska mål och åtta kritiska framgångsfaktorer. De strategiska målen uttrycker de värden som Tullverkets arbete ska leda till på fem års sikt som steg mot visionen. De kritiska framgångsfaktorerna beskriver vad Tullverket måste vara riktigt bra på för att nå de strategiska målen.

5) STY 2019-775.

Resultatredovisning

Disposition av resultatredovisningen

Det första kapitlet behandlar Tullverkets ekonomiska resultat.

Sedan följer kapitlet som innehåller en sammanfattning av Tullverkets verksamhetsresultat samt bedömningen av måluppfyllelse av Tullverkets bidrag till regeringens mål för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution.

Efter kapitlet med sammanfattning av verksamhetsresultatet följer tre kapitel, ett för varje huvuduppgift: Säkerställa uppbörd, Efter leva in- och utförelsebestämmelser samt Före bygga och motverka brottslighet. Varje sådant kapitel inleds med redovisning av resultat följt av redovisning av produktivitet och kvalitet och avslutas med bedömning av resultat. I kapitlet Säkerställa uppbörd ingår redovisningen av skattefelet.

I kapitlet Förtroende och service redovisar vi resultaten för arbetet med att tillhandahålla information och service samt skapa förtroende för Tullverkets verksamhet. Kapitlet avslutas med

en bedömning av allmänhetens och företagens förtroende för Tullverket.

I kapitlet Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män redovisar vi resultatet av och gör en bedömning av arbetet för att ge samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten. I kapitlet redovisas också resultatet av åtgärderna som vidtagits avseende jämställdhetsintegration.

Därefter följer kapitel om verksamhetsutveckling, miljöledning och civilt försvar.

I kapitlet Kompetensförsörjning redovisas och bedöms de åtgärder som gjorts för att säkerställa kompetens för att fullgöra våra uppgifter. I kapitlet redovisas även sjukfrånvaro och hälsofrämjande åtgärder.

Resultatredovisningen avslutas med kapitel om mätmetoder och definitioner, regeringsuppdrag, internrevision samt intern styrning och kontroll.

ÅRET I KORTHET

Här följer ett utdrag av viktiga händelser från Tullverkets resultat under 2020. En del av siffrorna är avrundade. Resultat och tillvägagångssätt beskrivs utförligare och i sitt sammanhang i resultatredovisningen.

Vi har hanterat 8,7 miljoner tulldeklarationer och debiterat

6,9 miljarder kronor

i uppbörd.

Vi har gjort 94 000 fysiska kontroller. Det har lett till

7 200 beslag

av narkotika och dopningsmedel.

Vi har efterdebiterat

210 miljoner kronor

efter att ha genomfört nästan 440 efterkontroller.

Vi har lagfört

216 personer

för grov brottslighet, vilket har resulterat i 746 utdömda fängelseår.

TRE CENTRALA HÄNDELSE R UNDER 2020

Ny organisationsstruktur

I maj fattade generaltulldirektören beslut om att bilda fyra nya operativa avdelningar, indelade i fyra nya geografiska områden. Genom att skapa en kontrollavdelning, en uppbördsavdelning, en underrättelseavdelning och en tull-kriminalavdelning får vi en organisation som tydligt speglar vårt uppdrag. Den nya organisationen trädde i kraft den 1 januari 2021.

Ny kontrollstrategi

En ny kontrollstrategi, tillsammans med den nya organisationen, är viktiga delar för att stärka Tullverkets förmåga att göra fler och mer effektiva kontroller under fler av dygnets timmar. Kontrollverksamheten ska ha hela Tullverkets uppdrag i fokus, det vill säga omfatta kontroller både för att säkerställa korrekt uppbörd och för att restriktioner och andra regler följs.

Vi har beslagtagit

142 skjutvapen.

Vi har identifierat 57 och slagit ut

30 kriminella nätverk.

3,4 miljarder kronor

var den beräknade samhällsnyttan för beslag av narkotika och dopningsmedel. Det är det högsta utfallet någonsin.

Vi har beslagtagit och omhändertagit

508 000 liter alkohol.

Vi har beslagtagit drygt

221 kg amfetamin.

Förändrad grundutbildning

Under året har en ny gemensam grundutbildning börjat tas fram. Grundutbildningen ska kunna kompletteras med moduler med specifika delar för olika roller för att få en bredare kompetens och mer flexibel utbildning. Den första utbildningen för tullaspiranter enligt det nya konceptet kommer att genomföras hösten 2021.

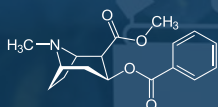

Foto: Mia Carlsson

2 294 medarbetare

var vi i slutet av år 2020. Det är en ökning med 172 personer. 49 procent av medarbetarna var kvinnor. Andelen kvinnliga chefer var 42 procent.

Vi har beslagtagit

216 kg kokain

vilket är nästan fem gånger så mycket jämfört med föregående år.

Vi har beslagtagit närmare

3,9 ton cannabis

vilket är tre gånger så mycket jämfört med föregående år.

Vi har beslagtagit och omhändertagit

26 miljoner cigaretter

och mer än 15 ton tobak.

Vi har stoppat

570 ton avfall

som sedan har fått exportförbud.

Vi har gjort över

500 ingripanden

som har lett till att fler varor som kan vara farliga för konsumenter har hindrats från att komma ut på marknaden.

Vi har inlett drygt

8 700 förundersökningar

och överlämnat 2 100 förundersökningar till åklagare.

Foto: Mette Ottosson

Ekonomiskt resultat

Tullverkets totala kostnader uppgår 2020 till 2 161 625 tkr varav 2 141 688 tkr har anslagsavräknats. Tullverkets kostnader har ökat med 159 964 tkr jämfört med 2019. Kostnader för personal har ökat med 99 939 tkr och står därmed för den största ökningen. Ingående överföringsbelopp uppgick till 48 050 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 39 387 tkr.

Intäkter

Under 2020 har Tullverket haft 2 181 075 tkr i tilldelade medel, det vill säga anslaget på 2 133 025 tkr och ett ingående överföringsbelopp på 48 050 tkr. Tullverket finansieras huvudsakligen via anslagsmedel vilket under 2020 utgjorde 99 procent av intäkterna. Övriga intäktskällor utgörs av offentligrättsliga avgifter, uppdragsverksamhet, bidrag samt finansiella

intäkter. Av tabell 1 i tabellbilagan framgår att intäkterna har ökat med 159 964 tkr (8 procent) i förhållande till 2019. Ökningen beror främst på en högre anslagsförbrukning. Budgeten för den avgiftsbelagda verksamheten där intäkter disponeras enligt regleringsbrevets struktur framgår av tabell 2 i tabellbilagan. Budgeten för den avgiftsbelagda verksamheten där intäkterna inte disponeras framgår av tabell 3 i tabellbilagan.

Alla intäkter i avgiftsbelagd verksamhet, se tabell 2, har ett lägre utfall än budget.

Även intäkter i avgiftsbelagd verksamhet som inte disponeras, se tabell 3, har ett lägre utfall än budget. Totalt debiterad dröjsmålsränta är lägre jämfört med vad som tidigare prognostiserats. Storleken på dröjsmålsräntorna tenderar att korrelera med värdet på totalt debiterad uppbörd.

Kostnader

Tullverkets totala kostnader uppgår 2020 till 2 161 625 tkr varav 2 141 688 har anslags-avräknats. Tullverkets kostnader har ökat med 159 815 tkr jämfört med 2019 varav kostnader för personal ökat med 99 816 tkr. Verksamhetens kostnader har påverkats av att kostnader för utveckling aktiverats¹ till ett värde av 64 762 tkr

1) Med aktivering avses att utvecklingskostnader för projekt som uppfyller särskilda kriterier inte belastar anslaget utan finansieras via löpande krediter hos Riksgälden. Krediterna omvandlas till lån när projekten avslutas. Dessa lån skrivs av på 5 år och avskrivningarna belastar anslaget.

vilket är en ökning med 15 519 tkr (32 procent) jämfört med 2019.

I diagram 1 redovisas kostnadsfördelningen per kostnadsslag 2020. Av tabell 4 i tabellbilagan framgår fördelningen för åren 2018–2020.

Kostnader för personal uppgår till 1 501 072 tkr, en ökning med 7 procent jämfört med 2019. Ökningen beror främst på att vi har rekryterat inom den operativa verksamheten och växlat ut konsulter till egen personal på it-avdelningen samt en högre lönenivå generellt.

Kostnader för lokaler uppgår till 165 702 tkr, en ökning med 21 procent. Ökningen beror främst på högre hyreskostnader till följd av förseningar vid bytet till nya kontorslokaler i Göteborg. För lokalkostnaderna föreligger delvis nya taxeringsvärden som ökat kostnaden för fastighetskatt samtidigt som elkostnaderna har minskat på grund av minskad förbrukning och lägre elpriser.

Kostnader för övriga driftskostnader uppgår till 366 134 tkr, en ökning med 7 procent jämfört med föregående år. Ökningen är en följd

Foto: Tullverket

Diagram 1
Kostnadsfördelning per kostnadslag (tkr)

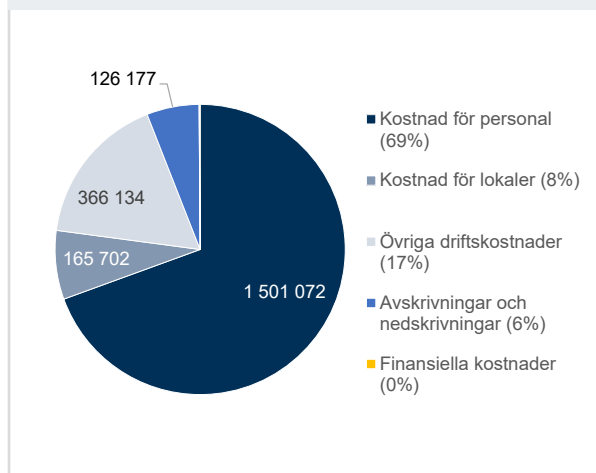
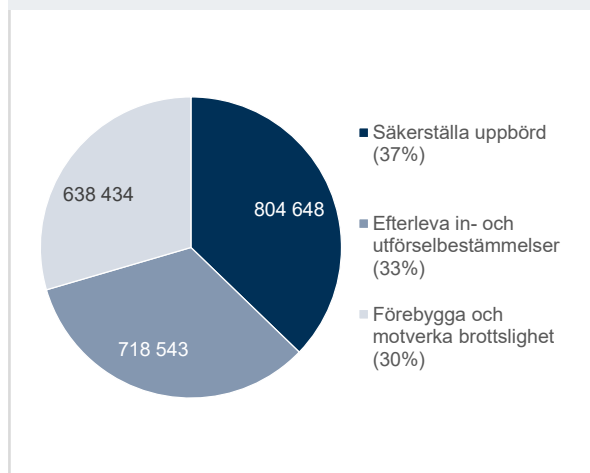

Diagram 2
Kostnadsfördelning per verksamhet (tkr)

av att Tullverket anställt fler tulltjänstemän, ökade kostnader för konsulter och ökade avtalskostnader för samarbeten med andra myndigheter men också en jämförelsevis hög nivå på utbyte av mobiltelefoner. Ökningen motverkas av större aktivering av konsulter samt lägre kostnader för resor och konferenser med anledning av pandemin. Tullverket har en inriktning att minska resandet utifrån kostnadsaspekten men också med hänsyn till miljön. Finansiella kostnader har ökat med 3 240 tkr och beror på ökade räntekostnader för administrativa misstag. Kostnader för avskrivningar och nedskrivningar uppgår till 126 177 tkr, en ökning med 3,5 procent jämfört med föregående år. Tullverket har en generell ökning av både materiella och immateriella investeringar vilket bidragit till ökade avskrivningskostnader. Tullverket har även gjort nedskrivningar i två utvecklingsprojekt samt en nedskrivning med anledning av en krockad skanner.

Fördelning av intäkter och kostnader per verksamhet

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska verksamhetens intäkter och kostnader fördelas enligt samma indelning som myndigheten bestämt för resultatredovisningen i stort. Tullverket har valt att redovisa resultatet i verksamheten indelat efter huvuduppgifterna i instruktionen: säkerställa uppbörd, efterleva in- och utförelsebestämmelser samt förebygga och motverka brottslighet.

Myndighetens totala kostnader, totala intäkter och totalt nedlagda tid fördelas till dessa delar av operativa verksamheten, se Mätmetoder och definitioner, sidan 92.

Kostnaderna för samtliga verksamhetsdelar har ökat i linje med tillförd anslagsökning och andelen av totalen för respektive verksamhet är i stort sett oförändrad jämfört med föregående år.

Foto: Mette Ottosson

Verksamhetsresultat – sammanfattning

Tullverket ska bidra till regeringens mål för utgiftsområde Skatt, tull och exekution att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn och bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet.

För att bidra till målet för utgiftsområdet eftersträvar Tullverket effekterna säkerställd uppbörd, efterlevda in- och utförelsebestämmelser samt förebyggd och motverkad brottslighet. Tullverkets tolkning är att dessa effekter bidrar till att målet uppnås. Dessa tre effekter illustreras i figuren nedan.

Bedömning av måluppfyllelse

Tullverket bedömer att vi genom utförda åtgärder och uppnådda resultat under 2020 har bidragit till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt att motverka brottslighet.

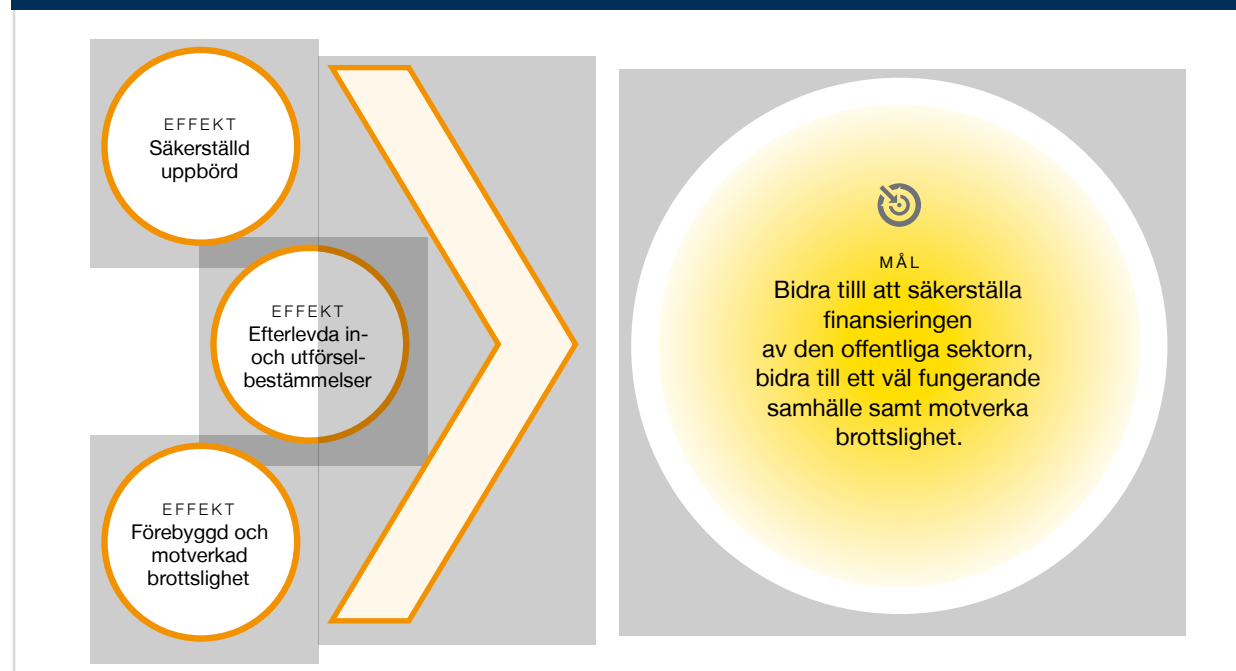
Säkerställa uppbörden

Uppbörden består av de tullar, skatter och andra avgifter som Tullverket debiterar för importerade

varor från länder utanför EU. Under 2020 gjorde pandemin att handeln minskade och därmed fick vi en minskad import till Sverige och ett minskat importvärde. För Tullverket har detta resulterat i en minskning både i den debiterade (6,9 miljarder 2020; 7,8 miljarder 2019) och den inbetalda (7,1 miljarder 2020; 7,7 miljarder 2019) uppbörden jämfört med föregående år. Av det som debiterats under året har 99,56 procent betalats in.

Trots minskningen i importvärde och uppbörd ökade antalet import- och exportdeklarationer vilket ökat arbetsbelastningen under 2020. Tullverket har höjt sin ambitionsnivå och förmåga avseende kontroll av dessa deklarationer och ökade antalet genomförda varuundersökningar med 70 procent (4 140 stycken 2020; 2 437 stycken 2019). En varuundersökning är en fysisk kontroll som genomförs ur både ett uppbörds- och

Hur effekterna av Tullverkets arbete bidrar till att nå målen för utgiftsområde Skatt, tull och exekution

ett restriktionsperspektiv baserat på risk och väsentlighet.

Att genomföra dessa kontroller är tillsammans med förebyggande och styrande insatser Tullverkets åtgärder för att aktivt bidra till att skattefelet blir så litet som möjligt. Skattefelet uppstår när varor inte deklarerats eller deklarerats felaktigt på ett sätt som får påverkan på tull, skatt eller avgifter. Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att skattefelet är mindre än vad det skulle ha varit om inte Tullverket genomfört vidtagna åtgärder. De åtgärder som bedömningen baseras på är av olika slag, risk- och underrättelsebaserade samt serviceinriktade, men det är även åtgärder som vidtagits under respektive skattefelsesområde. Totalt sett har 250 miljoner kronor (146 miljoner kronor 2019) debiterats efter Tullverkets åtgärder i form av olika kontroller, som dokumentkontroller och varuundersökningar i initialkontrollen, samt revisioner och eftergranskningar i efterkontrollen. Tullverket kan däremot inte kvantitativt bedöma i vilken grad skattefelet har påverkats.

Tullverket har lagt stor vikt vid att underlätta för handeln och näringslivet under året. En del i detta är att säkerställa att så många som möjlighet kan ansluta sig till digitala lösningar för kontakt med myndigheten. Den övervägande delen av företagen är anslutna till autogiro och en stor andel av tullräkningarna ställs ut digitalt. Andelen digitala tullräkningar av totalt utställda

tullräkningar var under året 63 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år (38 procent 2019).

Efterleva in- och utförelsebestämmelser

Tullverket prioriterar och planerar sin övervakning av och sina kontroller i trafiken till och från Sverige utifrån risk och hotbild. Vi prioriterar att agera där vi bedömer att riskerna är som störst och där odeklarerade eller felaktigt deklarerade varor kan leda till stora konsekvenser för samhället.

Under 2020 har Tullverket anpassat kontrollerna utifrån det förändrade trafikmönstret till följd av pandemin. Vägtrafiken totalt hade en stor minskning i början av pandemin men återgick till det normala under en period för att sedan återigen minska vid årets slut. Flygtrafiken påverkades mest och godstrafik på järnväg och tung trafik på väg har varit minst påverkad av pandemin. Med anledning av detta har Tullverket under året gjort färre kontroller i passagerarflödet och fler kontroller i godstrafiken. Totalt sett har antalet fysiska kontroller, inklusive varuundersökningar, ökat med 34 procent. Denna ökning beror dels på våra anpassningar efter trafiken men även på att vi blivit fler medarbetare under året.

Det ökade antalet kontroller har genererat goda resultat sett till mängden beslag. De

Foto: Tullverket

beslagtagna och omhändertagna mängderna cigaretter har minskat vilket troligtvis kan förklaras av att det under 2020 togs fler beslag i Baltikum på utgående trafik på väg mot Sverige. För övriga prioriterade områden har beslagtagna mängder dock ökat. Samhällsnyttan av narkotika- och dopningsbeslag har totalt sett ökat (3 368 miljoner 2020; 2 487 miljoner 2019). Den beslagtagna mängden av kokain har närmare femdubblats jämfört med föregående år och mängden beslagtagna cannabis har mer än tredubblats. Även de beslagtagna och omhändertagna mängderna alkohol har ökat. Tullverket har arbetat aktivt under året med att stärka vår förmåga mot vapensmuggling bland annat genom ett stärkt underrättelsesdrivet arbetssätt i hela organisationen. Antalet beslagtagna skjutvapen ökade till 142 stycken 2020, jämfört med 58 stycken 2019.

För att skydda säkerhet och hälsa och för konsumentskydd samverkar Tullverket inom området produktsäkerhet med marknadskontrollmyndigheterna. Antalet ingripanden som Tullverket har gjort under året är närmare tre gånger så många som under 2019 vilket i sin tur var dubbelt så högt som under 2018. Även antalet stoppade produkter har ökat kraftigt under året. Främst är det skyddsutrustning med anledning av pandemin (till exempel visir, munskydd, skyddshandskar) som inte uppfyllt produktsäkerhetskraven och belagts med importförbud.

Tullverket har under året påbörjat ett omfattande arbete med att stärka vår kontrollförmåga och det beslutades under 2020 om tre centrala åtgärder som trädde i kraft 1 januari 2021 men där arbetet med implementering har pågått under 2020: En ny organisationsstruktur, en ny grundutbildning och en ny kontrollstrategi. Strategin ger en övergripande och långsiktig inriktning för hur Tullverket ska få en effektivare kontrollverksamhet med hela Tullverkets uppdrag i fokus. Ett av de primära syftena med samtliga åtgärder, även den nya grundutbildningen och en förstärkt underrättelseverksamhet, är att bli ännu bättre på att genomföra de fysiska kontrollerna ur både ett uppbörds- och ett restriktionsperspektiv.

Förebygga och motverka brottslighet

I Tullverkets uppgift att bedriva brottsutredande verksamhet ingår att förebygga, förhindra och

upptäcka brott samt att se till att den som begått brott identifieras och lagförs.

Tullverket arbetar kontinuerligt med att påverka lagstiftningen för att förhindra och försvåra smuggling och annan brottslighet som vi har att bekämpa. Lagändringarna ger oss bättre förutsättningar att utföra vårt uppdrag och bidra till ett bättre nyttjande av samhällets samlade resurser. Under 2020 har Tullverket fått utökade befogenheter att ingripa och utreda vissa brott. Även om Tullverket har gjort stora beslag sett till mängden har det förändrade resmönstret på grund av pandemin fortfarande medfört färre antal beslag och vi har därmed bedrivit färre förundersökningar under 2020. Antalet inledda förundersökningar har minskat till 8 705 stycken 2020 från 10 577 stycken 2019 och i stället har vi kunnat prioritera arbete med äldre ärenden och därmed minska balanserna. Antalet öppna ärenden av enkel beskaffenhet och som är äldre än 140 dagar har minskat till 376 stycken 2020 jämfört med 533 stycken 2019. Totalt sett har detta inneburit att andelen slutredovisade av inledda förundersökningar har ökat till 38 procent 2020 jämfört med 35 procent 2019.

Det är av högsta prioritet för Tullverket att förundersökningarna håller hög kvalitet och är rättssäkra. Tullverket har inte fått några indikationer från Åklagarmyndigheten om att kvaliteten på förundersökningarna skulle ha försämrats och av de brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare har andelen väckta åtal ökat till 66 procent 2020 jämfört med 56 procent 2019. Lagföringskvoten har ökat till 72 procent 2020 jämfört med 66 procent 2019. Antalet personer som lagförts för grov brottslighet har minskat något, men antalet utdömda fängelseår har ökat (216 personer och 746 fängelseår 2020; 217 personer och 668 fängelseår 2019).

Tullverket har under året deltagit i flera olika former av samverkan eftersom detta är avgörande i arbetet för att bekämpa den organiserade och storskaliga brottsligheten. Särskilt stor betydelse har samverkan inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet (OB-samverkan) och annan myndighetssamverkan, både nationellt och internationellt, haft. Antalet utslagna kriminella nätverk har ökat till 30 stycken 2020 jämfört med 17 stycken 2019.

Foto: Mette Ottosson

Säkerställa uppbörd

Tullverket ska fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas.¹ Skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt. Tullverket ska bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats.²

Skattefelet uppstår när varor inte deklarerats eller deklarerats felaktigt på ett sätt som får påverkan på tull, skatt eller avgifter. De teoretiskt riktiga beloppen definieras som de belopp som skulle fastställas om följande punkter är uppfyllda:

- Allt som ska deklarerats blir deklarerat.
- Deklarerade uppgifter är korrekta.
- De villkor som ställs vid olika förfaranden eller vid nyttjande av särskilda förmåner är uppfyllda.

Tullverket ska verka för att minimera skattefelet och bidra till att säkerställa konkurrensneutralitet. Vi ska arbeta proaktivt och våra insatser ska fokuseras på högriskområden och de flöden där insatserna gör störst nytta.

Resultat

Uppbörderna består av de tullar, skatter och andra avgifter som Tullverket debiterar för importerade varor. En del av avgifterna tar Tullverket in för andra myndigheters räkning, till exempel Jordbruksverkets avgifter för växtskyddskontroll. Tullmedel är den allra största delen av Tullverkets uppbörd och utgör årligen närmare 90 procent av den debiterade uppbörden.

Debiterad uppbörd

De faktorer som har störst påverkan på storleken på Tullverkets uppbörd är värdet på de varor som importeras, till Sverige samt vilken typ av varor det är. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Det beror på att tullsatserna för olika varor kan variera och att det till exempel finns förmånsbestämmelser och tullkvoter som

påverkar vilken tull som ska betalas.

Det totala importvärdet för 2020 var drygt 403,7 miljarder kronor. Det är en minskning med 14 procent eller 65 miljarder kronor jämfört med 2019.

Oljeprodukter är den värdemässigt största varugruppen och utgör cirka 16 procent av det totala importvärdet. Därefter kommer elektroniska produkter som mobiltelefonutrustning och kablar. De vanligast förekommande importvarorna är dock tullfria vilket innebär att förändringar i importen får stor påverkan på importvärdet men marginell påverkan på debiterade tullmedel. Totalt bedrev cirka 67 000 företag och privatpersoner import under 2020. Den värdemässigt största importen kommer liksom förra året från Norge följt av Kina, därefter USA och sedan Ryssland. Flest antal deklarationer lämnas vid import från Kina och därefter från USA och Norge.

Av det totala exportvärdet på 639 miljarder kronor är den största andelen export av farmaceutiska produkter. Därefter kommer personbilar följt av järnmalm och telekomvaror.

Tullverket debiterade totalt cirka 6,9 miljarder kronor under 2020 vilket är en minskning jämfört med föregående år. Minskningen kan kopplas till det minskade importvärdet under 2020 på grund av pandemin. Den debiterade uppbörden består till mer än 89 procent av tullmedel om drygt 6,2 miljarder kronor, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Även debiteringar av skatt har minskat. Däremot har debiteringar av avgifter ökat. Ökningen av avgifter beror i huvudsak på ökade sanktionsavgifter.

Under de senaste tio åren har Tullverkets debiterade uppbörd efter kontroller varierat mellan 4,3 miljarder kronor och 110 miljarder

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

2) Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

kronor. Enskilda stora debiteringar har stor påverkan på utfallet över tid. I samband med klarering utförs så kallade initialkontroller där felaktigheter kan upptäckas. Tullverket gör även debiteringar efter efterkontroller, till exempel revision. Dessutom debiteras punktskatt efter kontroller som görs enligt LPK³.

I resultatet för initialkontroller 2014 ingår en odeklarerad sändning på drygt 17 miljoner kronor. I det debiterade beloppet 2016 ingår två debiteringar av energiskatt för fartygslaster om olja respektive stenkol på totalt 94,5 miljoner kronor. Under 2018 gjordes fyra stora debiteringar av tull och punktskatter på nästan 221 miljoner kronor. Under 2019 debiterades cirka 52 miljoner kronor efter initialkontroll i ärenden där tulldeklaration inte lämnats, varav fem ärenden stod för en sammanlagd debitering om 21 miljoner kronor. Under 2020 gjordes en större debitering på cirka 13,5 miljoner kronor med anledning av en oavslutad transitering och fem större debiteringar på totalt 18,4 miljoner kronor gjordes efter utredningar om olaglig införsel.

Debiteringar efter revisioner och andra efterkontroller innehåller för 2012 flera debiteringar av energiskatt samt en större debitering av alkoholskatt. För 2017 ingår ett par stora debiteringar av tull samt utjämnings- och antidumpingstull⁴. Under 2018 påverkade en debitering på drygt 690 miljoner kronor för koldioxid- och energiskatt utfallet kraftigt. Under 2019 resulterade en efterkontroll i en stor debitering på närmare 22 miljoner kronor i tull. Under 2020 har två större debiteringar om totalt 103 miljoner kronor avseende koldioxid- och energiskatt påverkat uppbörden.

Inbetald uppbörd

Under de senaste tio åren har Tullverkets inbetalda uppbörd varierat mellan som högst 66,6 miljarder kronor under 2011 och som lägst 6,8 miljarder kronor under 2016. Den främsta orsaken till skillnaderna mellan åren är

konjunkturläget och dess effekt på varuimporten. Under åren 2011 och 2012 beror det högre utfallet jämfört med 2013 främst på oljeimportörer som saknade registrering för energiskatter hos Skatteverket. Detta ledde till att dessa skatter debiterades i efterhand av Tullverket under 2011 och 2012.

Den stora minskningen mellan 2014 och 2015 kan främst förklaras av att Tullverket sedan 2015 inte längre debiterar mervärdesskatt för företag registrerade för mervärdesskatt.

Uppbördsförändring

Under 2020 betalades drygt 7 miljarder kronor in vilket är lägre än föregående år. Den negativa uppbördsförändringen beror främst på att debiteringarna av tull och mervärdesskatt har minskat. Tullmedel har minskat med cirka 600 miljoner kronor. Den pågående pandemin har påverkat importen kraftigt, allra tydligast är påverkan under mars och april månad.

I normalfallet är Skatteverket beskattningsmyndighet för mervärdesskatten. I vissa fall ska importmomsen ändå betalas till Tullverket, till exempel om det vid kontroll upptäcks otillåten införsel, bristande uppfyllelse av villkor i tillstånd eller om importören inte är registrerad för mervärdesskatt hos Skatteverket. Mervärdesskatt som betalats in till Tullverket har under året minskat med 238 miljoner kronor. Inbetalningarna har minskat både i det kommersiella flödet (cirka 81 miljoner kronor) och i flödet med småförsändelser till privatpersoner (cirka 75 miljoner kronor). Minskningen beror i huvudsak på pandemins påverkan på det totala minskade importvärdet under 2020. Den inbetalda mervärdesskatten påverkas också av ett enskilt ärende där ett företag uppdebiterades med 142 miljoner kronor under 2019 på grund av att företaget inte uppfyllt villkoren i ett av sina tillstånd. Efter att företaget lämnat in nya uppgifter i samband med sitt överklagade i januari 2020 upphävde Tullverket delar av sitt tidigare beslut och som en följd av detta har 82 miljoner kronor återbetalats till företaget under året.

Gemensamt för inkomsttitlarna alkohol-, tobak- och energiskatt är att majoriteten av importerna kopplat till denna typ av varor sker med uppskovsförfarande där skatten debiteras av Skatteverket. Generellt påverkas dessa inkomst-

3) Lag (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

4) Antidumpingstullar och utjämningsstullar är handelspolitiska åtgärder som ska skydda EU:s företag mot dumpade priser. Antidumpingstull en extratull som kan tas ut när exportören säljer sin vara för ett lägre pris än på hemmamarknaden. Utjämningsstull är en extratull som kan tas ut när ett land ger exportören en exportsubvention för att sälja sin vara.

Tabell 6

Under året debiterad uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag								
Källa: TDS	2018		2019		2020		Förändring 2019–2020	
	tkr	%	tkr	%	tkr	%		
Tull	6 637 545	80,1%	6 859 637	87,6%	6 169 294	89,6%	-10,1%	
Skatt	1 607 091	19,4%	937 696	12,0%	658 314	9,6%	-29,8%	
Avgifter	45 189	0,5%	29 844	0,4%	54 232	0,8%	81,7%	
Totalt	8 289 825		7 827 178		6 881 840		-12,1%	

Tabell 7

Debiterat efter kontroller^{a)} (tkr)											
Källa: TDS samt redovisning från kompetenscenter	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
	Initialkontroller	78 027	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	239 004	51 594	39 884
Punktskattekontroller	7 225	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	233	134	444	231%
Efterkontroller	390 281	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	748 296	93 947	209 848	123%
– varav tullrevisioner	53 741	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	731 380	59 596	188 074	216%
Totalt debiterat	475 533	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	987 533	145 675	250 176	72%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg).

Tabell 8

Inbetald uppbörd^{a)} (tkr)											
Källa: TDS											
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	
66 601 860	64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	7 795 396	7 730 014	7 091 970	-8,3%	

a) Tabellen visar inbetald uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomstitel.

Tabell 10

Uppbördsförändring (tkr)					
Källa: TDS					
Inkomstitel	Benämning	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
9411	Mervärdesskatt	507 629	803 168	565 210	-29,6%
9471	Tullmedel	6 480 853	6 838 013	6 238 257	-8,8%
9424	Tobaksskatt	34 779	2 074	39 960	1 826,9%
9425	Alkoholskatt	12 175	56 799	23 674	-58,3%
9428	Energiskatter	709 588	-13 091	159 704	-1 319,9%
9438	Kemikalieskatt	25 256	28 273	24 884	-12,0%
9811	Skattetillägg ^{a)}	15 918	9 201	17 627	91,6%
–	Övrigt ^{b)}	9 198	5 578	22 654	306,1%
	Summa	7 795 396	7 730 014	7 091 970	-8,3%

a) Under inkomstiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

b) Under Övrigt redovisas inkomstitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9432, 9452, 9472 och 9821.

titlar mycket av enstaka ärenden. Produkterna representerar som regel stora värden och avgiftssatserna är höga. De större avvikelser som kan förekomma är antingen föranledda av att Tullverket genomfört kontroll och sedan debiterat punktskatterna, eller av enstaka fall där importören av någon anledning saknar möjlighet till uppskovsförfarande.

Inbetald alkoholskatt har minskat med 33 miljoner kronor jämfört med föregående år. Den större andelen av inbetalningarna under 2020 utgörs av ett ärende gällande etylalkohol på nästan 15 miljoner kronor. År 2019 var den inbetalda alkoholskatten ovanligt hög på grund av två ärenden avseende etylalkohol som omfattar närmare 40 miljoner kronor där importören inte kunde uppvisa nödvändiga handlingar vid importtillfället.

Tobaksskatten har ökat med 38 miljoner kronor. Förändringen förklaras främst av tre ärenden från 2017 respektive 2018, där Tullverket uppdebiterat tobaksskatt om totalt 34,8 miljoner kronor vilket har inbetalats under 2020.

Energiskatterna har ökat med 173 miljoner kronor. Det är framför allt två större ärenden som har påverkat utfallet. Ett av ärendena rör felklassificering av diesel, som resulterat i en tilläggsdebitering på drygt 90 miljoner kronor gällande energi- och koldioxidskatt för oljeprodukter. Det andra ärendet avser en sändning diesel där det debiterats 49,8 miljoner kronor i energi- och koldioxidskatt.

Inkomsttiteln Skattetillägg omfattar i Tullverket sanktionsavgiften tulltillägg. Tulltillägg kan tas ut när tull och andra avgifter inte har deklarerats korrekt eller inte har deklarerats överhuvudtaget. De debiterade beloppen för tulltillägg har ökat med 8 miljoner kronor jämfört med föregående år där utfallet påverkades av en kreditering på cirka 5 miljoner kronor efter en dom i förvaltningsrätten⁵. Flera större debiteringar av tulltillägg har gjorts under 2020 vid efterkontroller. Kontrollerna har berört områden som antidumping, klassificering och särskilda förfaranden.

Övrigt består av olika inkomsttitlar som sammantaget har ökat med 17 miljoner kronor under året. Ökningen beror bland annat på skatten på plastbärkassar som uppgår till cirka

9 miljoner kronor, en ny skatt som infördes den 1 maj 2020. Ökningen beror också på att cirka 7 miljoner kronor mer än föregående år har inbetalats under inkomsttiteln övriga inkomster i statens verksamhet. Cirka 5 miljoner kronor av de övriga inkomsterna utgörs av ersättning som Tullverket får för beslagtagna förfalskade cigaretter.

Ej inbetald uppbörd

Andelen uppbörd som inte betalas in av det som har debiterats ligger på en högre nivå än 2020. Resultatet påverkas av ett antal större ärenden som förts över till Kronofogden för indrivning och det allmänna ekonomiska läget. Ärendena rör två fall av debitering vid olaglig införsel på 2,5 respektive 17,8 miljoner kronor, en debitering efter oavslutad transitering på 5,6 miljoner kronor samt en fordran på 2,5 miljoner kronor på ett bolag som är satt i konkurs.

Under året har fler företag än tidigare beviljats en avbetalningsplan. Inledningsvis fanns en koppling till pandemin men mer generellt tyder det på en mer ansträngd ekonomisk situation och är ofta kopplad till att bolaget debiterats efter en kontroll. Alla beviljade avbetalningsplaner har löpt enligt plan.

Under de senaste tio åren har den uppbörd som inte betalats in till Tullverket varierat något under åren. Under 2012 ökade andelen ej inbetald uppbörd, vilket till stor del berodde på en stor debitering som överklagats. Efter en lång rättsprocess som rörde avancerad karusellhandel med mobiltelefoner kom domslut i förvaltningsdomstolen och Tullverket beslutade 2012 att debitera företaget. Ärendet överlämnades sedan till Kronofogden och företaget gick i konkurs under 2018.

Värdet av uppbördsfordringarna har under året minskat, vilket motsvarar minskningen i den debiterade uppbörden jämfört med förra året. Indrivningsärendena har ökat i antal och i värde jämfört med föregående år. Om vi exkluderar två större tullräkningar på totalt 94 miljoner kronor utställda på ett och samma företag har beloppen i genomsnitt varit lägre än tidigare.

Åtgärder för att öka den inbetalda uppbörden

För att öka den inbetalda uppbörden följer Tullverket löpande upp företag som har betalat

5) Förvaltningsrätten i Malmö, mål nr 7025-18.

Tabell 11

Andel ej inbetald uppbörd av det som debiterats under året^{a)}											Förändring 2019–2020
<i>Källa: TDS</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2019 ^{b)}	2020 ^{b)}	
	0,14%	0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	0,18%	0,30%	0,44%	0,14

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklaranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av beslut om tull i avvaktan på dom. Även tullräkningar med BP kod i TDS är exkluderade. I de ärendena har Tullverket beslutat om en senare betalningsdag i samband med uppdelad betalning.

Tabell 12

Uppbördsfordringar (tkr)				Förändring 2019–2020
<i>Källa: TDS och Agresso</i>	2018	2019	2020	
Uppbördsfordringar ^{a)}	1 375 689	1 404 155	1 191 399	-15%
Indrivningsärenden	-482 516	-431 095	-445 862	3%
Värdereglering ^{b) c)}	-497 312	-520 586	-364 055	-30%
Summa	395 861	452 474	381 482	-16%

a) Beloppet omfattar samtliga debiterade tullräkningar som inte betalats den 31 december.

b) Värderegleringen av uppbördsfordringar beskrivs under Värderingsprinciper på sidan 111 i den finansiella redovisningen.

c) Beloppet för 2019 är korrigerat och skiljer sig därför från det som redovisades i årsredovisningen 2019.

sina tullräkningar för sent och företagen får information om hur de kan förbättra sina betalningsrutiner.

Ett företag som inte förbättrar sina betalningsrutiner och vid flertalet tillfällen är sen med sina betalningar får sitt tillstånd till betalningsansånd ifrågasatt och eventuellt återkallat. Om tillståndet blir återkallat innebär det att de kan söka om ett nytt tillstånd först efter en karens om 12 månader. Tullverket arbetar dessutom aktivt för att säkerställa uppbörden genom betalningsbevakning av företag som till exempel gått i konkurs.

En övervägande del av företagen är anslutna till autogiro och en stor andel av tullräkningarna ställs ut digitalt. Andelen digitala tullräkningar av totalt utställda tullräkningar var under året 63 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år (38 procent 2019).

Uppbördsförluster

De fordringar som trots insatser inte har betalats efter fem år utgör Tullverkets uppbördsförluster.

Värdet på avskrivningar har ökat under 2020. Merparten av värdet, cirka 83 miljoner kronor, är kopplad till ett ärende där fordran skrivits av efter avslutad konkurs. Antalet avskrivningar som har gjorts under 2020 är likvärdiga med föregående år. Ser vi till fördelningen mellan tull, skatt och avgifter har tullbeloppen minskat jämfört med förra året medan skatt och avgifter ökat väsentligt, i synnerhet skatt. Ökningen kan helt kopplas till det stora ärendet nämnt i början av detta stycke.

Administrativa misstag

Så kallade administrativa misstag leder till att Sverige blir betalningsskyldigt gentemot EU-kommissionen. Administrativa misstag uppstår om medlemsstaten inte följt tullagstiftningen vilket därmed lett till att tull inte fastställts och betalats in korrekt. Administrativa misstag belastar Tullverkets ramanslag.

Tullverkets kostnad för administrativa misstag under året uppgår till drygt 1 miljon kronor varav merparten, cirka 800 000 kronor, har sitt ursprung i en granskning som EU-kommissionen genomförde 2014 där tullskulden i ett revisionsärende till stora delar förblev obetald på grund av

företagets konkurs och lång handläggningstid hos Tullverket och Kronofogdemyndigheten. Cirka 144 000 kronor kommer från EU-kommissionens granskning 2019 med inriktning mot undervärdering av textilvaror och skor. Andra områden där administrativa misstag har konstaterats under året är inom kvotahandling, obetalda tullräkningar och en felaktig hantering vid en eftergranskning.

Produktivitet och kvalitet

Innan en vara från ett land utanför EU kan frigöras på EU:s inre marknad står varan under så kallad tullövervakning. För att säkra korrekt uppbörd och att bestämmelserna för införsel följs arbetar Tullverket med tillstånd, klarering och efterkontroll. Nedan redovisas produktivitets- och kvalitetsmått för dessa delar av verksamheten.

Tillståndshantering

För att förenkla sin tullhantering kan företag ansöka om olika tillstånd. För de tillstånd som Tullverket utfärdar gäller ett antal villkor och bestämmelser. För efterlevnaden av tillstånden krävs att företagen har goda rutiner för sin tullhantering. Tullverkets tillståndsprovning medför en kvalitetssäkring av företagets tullhantering och regelefterlevnad. Det leder till en minskad risk för fel i tullhanteringen om företagen söker och använder relevanta tillstånd.

Tullverket utfärdar tillstånd till de företag som uppfyller kraven för tillståndet. Genom tydlig och lättillgänglig information på Tullverkets webbplats ska företagen lätt kunna förstå vad ett tillstånd innebär och vilka krav som ska vara uppfyllda för att få det. På så vis kan företagen lämna in kompletta ansökningar från början. Tullverket arbetar också med att implementera lösningar för att kunna leva upp till kravet i tullkodex på att all tullhantering, inklusive hantering av tillstånd, ska ske digitalt.

Tullagstiftningen som började gälla under 2016 innebar stora förändringar och alla utfärdade tillstånd behövde därför omprövas⁶ för att uppfylla den nya kravbild. Arbetet med att

6) Artikel 15.1a kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 v den 28 juli 2015 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex.

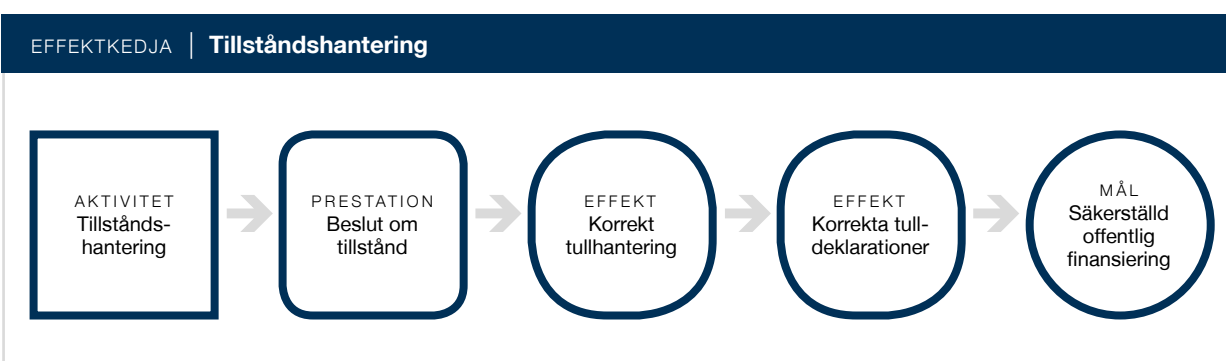
Tabell 13

Uppbördsförluster^{a)} fördelat per avgiftsslag (tkr)				
Källa: TDS	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Tull	17 368	326	129	-60%
Skatt	6 671	7 020	77 611	1 006%
Avgifter	429	3 390	6 566	94%
Totalt	24 468	10 736	84 306	685%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 14

Anspråk på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag (tkr)				
Källa: Diarieförda skrivelser	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
	38 909	326	1 100	237%

Tabell 15

Tillstånd

Källa: Operatörsregistret, TV360, W3D3 och redovisning från kompetenscenter

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Tillståndsärenden totalt ^{a)}	4 268	3 073	2 328	-24%	64 596	61 504	64 457	5%	8 264	12 989	18 108	39%
Omprövning av tillstånd	5 021	1 209	0	-100%	26 975	5 436	0	-100%	-	-	-	
Övrig tid ^{b)}	-	-	-	-	32 239	31 937	34 091	7%	-	-	-	
Totalt	9 289	4 282	2 328	-46%	123 810	98 877	98 548	0%	8 264	12 989	18 108	39%

a) Antal timmar för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av felredovisning.

b) Omfattar bland annat operativ ledning och planering samt hantering av överlaganden.

ompröva alla tillstånd tog mycket tid under 2018 och slutfördes under 2019.

Under 2020 har Tullverket handlagt drygt 2 300 nya ansökningar om tillstånd. Vi ser en generell minskning av antalet tillståndsansökningar under 2020. En relativt stor andel av minskningen beror på att under 2019 behövde många tillståndshavare ansöka om ett nytt tillstånd till samlad garanti i samband med övervakningen av deras tillstånd till anstånd med betalning. Behovet har därför minskat under 2020.

Styckkostnaden är högre än 2019. Det beror främst på pandemin och att andelen tillståndsansökningar som har hög komplexitet och därmed är tidskrävande har ökat. Generellt gäller att pandemin har gjort att både handläggare och ansökande företag i stor utsträckning arbetar hemifrån vilket av olika anledningar innebär att arbetet tar längre tid. Pandemin har också stor inverkan på företagens ekonomi. Det har i många fall inneburit djupare och mer tidskrävande analyser av företagets solvens.

Många tillståndstyper har lagstadgade krav på handläggningstider. Genom fortsatt arbete med tydlig ledning och styrning samt effektiviseringsåtgärder har Tullverket kunnat säkerställa att närmare hundra procent av tillståndsärendena handläggs inom den lagstadgade tiden vilket är en tillfredsställande utveckling, se tabell 16 i tabellbilagan. För att säkerställa att handläggningen är korrekt görs stickprovskontroller i efterhand.

Under 2020 har den genomsnittliga genomströmningstiden för tillstånd att utfärda ursprungsintyg⁷ legat på samma nivå som föregående år. Genomströmningstiden för ansökningar om tillstånd till samlad garanti har ökat något i jämförelse med 2019. Samlad garanti innebär att importören ställer garanti för tull och andra avgifter för två eller flera tullförfaranden. Samlad garanti är dessutom ett krav för att få använda vissa tullförfaranden som exempelvis tullager och betalningsanstånd. Det är pandemin som är huvudorsaken till att genomströmningstiden för samlad garanti har ökat eftersom detta tillstånd kräver omfattande kontakter med företaget samt att det har tagit längre tid

för företagen att ställa sin garanti, se tabell 16 i tabellbilagan.

Klarering

Klarering är den tullhantering som sker när en vara förs in eller ut över EU:s gräns för att säkerställa att deklara-tions- och uppgiftsskyldigheten fullgörs. Tullverkets klarering leder bland annat till effekterna korrekt uppbörd, minskat skattefel och säkerställd offentlig finansiering.

Tullpro-ceduren styrs av EU:s regelverk och det pågår ett omfattande arbete inom EU för att göra tullpro-ceduren helt digital. Arbetet beräknas pågå fram till 2025. Tullverkets arbete för att införa nya system utförs inom ramen för utvecklingsprogrammet Elektronisk tull och utgår från EU-kommissionens arbetsplan för elektronisk implementering av den gemensamma tullagstiftningen.

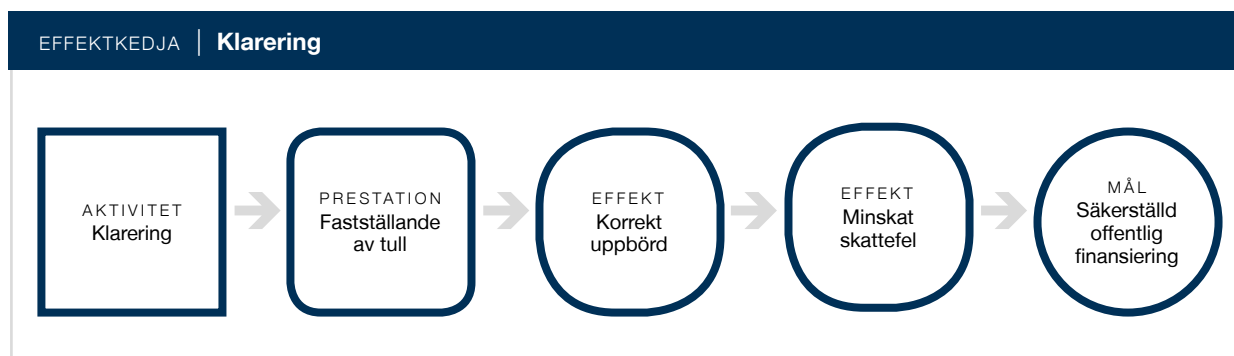
I dag hanteras de elektroniska import- och exportärendena i tulldatasystemet (TDS). I framtiden ska hanteringen av alla import- och exportärenden hanteras i Tullverkets nya it-stöd för klarering, Tullverkets elektroniska systemstöd (Tess). Tess används i dag för handläggning av ankomst och presentation för sjötransporter, deklara-tioner för upplägg på tullager samt avvikelserapportering vid lagring på tullager.

Det totala antalet klareringsärenden har under perioden 2017–2019 ökat stadigt till följd av ökad handel. Ökningen har stannat av under 2020 och antalet ärenden ligger ungefär på samma nivå som 2019. Förklaringen är att handeln gick ner i början av året till följd av pandemin. Färre import- och exportärenden hanterades främst under första delen av 2020 i jämförelse med motsvarande period 2019. Den avstannade ökningen kan inte härleds till något specifikt flöde utan gäller för såväl import som export och transitering, där särskilt antalet transiteringsärenden har minskat.

Antalet importdeklara-tioner ökade under året med cirka 4 procent. Av dessa utgör cirka en halv miljon förenklade deklara-tioner. Antalet standarddeklara-tioner för import uppgick till drygt 2,8 miljoner vilket är en ökning med 1 procent jämfört med föregående år, se tabell 18 i tabellbilagan. Även tiden för att hantera importdeklara-tioner har ökat.

Styckkostnaden för ärendehantering har

7) Ursprungsintyg har betydelse för vilken tullsats som ska användas vid fastställande av tull.

Tabell 17

Tulldeklarationer

Källa: Agresso, TDS och NCTS

	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Importdeklaration	3 782 172	4 283 252	4 432 002	3,5%	76 165	85 387	98 153	15%	11,4	11,1	11,8	-3%
Transiteringsdeklaration	472 029	455 565	414 284	-9,1%	34 590	35 798	37 267	4%	41,4	43,6	48,0	5%
Exportdeklaration	3 399 463	3 595 019	3 846 037	7,0%	43 387	48 097	53 563	11%	7,2	7,4	7,4	3%
Övrig tid ^{a)}	-	-	-	-	102 973	116 477	121 665	4%	-	-	-	-
Totalt^{b)}	7 653 664	8 333 836	8 692 323	4,3%	257 115	285 759	310 647	9%	11,4	11,3	11,6	-1%

a) Omfattar bland annat operativ ledning och planering, hantering av överklaganden samt förbättringsarbete.

b) Antal timmar totalt för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2019 på grund av felaktig summering i årsredovisningen 2019.

c) Styckkostnaden är omräknad, tidigare omfattades även övrig tid.

Tabell 20

Manuellt kontrollerade tulldeklarationer (antal)

Källa: TDS, Agresso och redovisning från kompetenscenter

	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Tulldeklarationer	7 081 064	7 187 869	7 653 664	8 333 836	8 692 323	4%
– varav kontrollerade genom dokumentkontroll	42 790	39 840	40 925	43 242	38 358	-11%
– varav kontrollerade genom klareringskontroll	41 129	22 727	24 550	24 298	25 018	3%
– varav kontrollerade genom varuundersökning	2 077	2 233	2 019	2 437	4 140	70%

Tabell 21

Kvalitet i klarering				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Slutrapport Kvalitetsmätningen 2019</i>	2018	2019	2020	
Andel eftergranskade ärenden i kvalitetsmätningen som är helt korrekta; skattat ^{a)}	79,2%	84,5%	85,7%	1,2
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	92,4%	96,0%	96,0%	0,0
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	81,13%	86,97%	86,62%	-0,4
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	98,47%	98,36%	98,98%	0,6

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2020 för andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,4\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på det faktiska antalet granskade deklarationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2020 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 0,51\%$.

Tabell 22

Överklagade ärenden i klarering				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter</i>	2018	2019	2020	
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	4%	12%	18%	6

■ HÄNT UNDER ÅRET

Misstanke om lågt värde var även urkundsförfalskning

Våren 2020 anmäler en person ett fordon på tullklarings expedition i Malmö. Tulltjänstemannen reagerar på att värdet som anges för bilen är lågt och kontaktar, via sin chef, tull åklagare. Tullåklagaren fattar beslut om att ta fordonet i beslag och Tullverket påbörjar en utredning. Utredningen visade att bilens värde var för lågt och att tulltjänstemannens misstanke var välgrundad. Genom rättslig hjälp från Kanada, där bilen köpts, framkom även att kvittot som visats upp vid tullklarings

expeditionen i Sverige var förfalskat.

Eftersom ärendet innehöll även urkundsförfalskning klassades brottet som grovt tullbrott. Åtal är väckt och huvudförhandling i ärendet inleddes i februari 2021.

I samband med utredningen lämnades också information om de inblandade personerna över till Försäkringskassan för bedömning om eventuella överträdelser även vid den myndigheten.

dock ökat något vilket kan förklaras av en ökning av resurskrävande kontrollmoment såsom fysisk kontroll av importsändningar. Pandemin innebar även utökade restriktioner för export av skyddsutrustning samt möjlighet till avgiftsfri import av motsvarande skyddsutrustning, vilket har inneburit att hanteringen av dessa ärenden tagit mer tid i anspråk.

Postnords tulldeklarationer av privatpersoners import står för större delen av ökningen på drygt 16 procent av de kompletterande importdeklarationerna under 2020.

Antalet deklarationer för transitering har totalt sett minskat något, men fler ärenden hanterats enligt standardförfarandet med manuell hantering, vilket medför att tidsåtgången per deklaration har ökat något. Orsaken till detta är tydligare krav på tillstånd för förenklade förfaranden transitering. Styckkostnaden har därmed också ökat.

Antalet exportdeklarationer har ökat med 7 procent och uppgick till 3,8 miljoner. Tidsåtgången för exporthanteringen har ökat något per ärende.

Av de import- och exportärenden som i dag hanteras i TDS så klareras 90,7 procent automatiskt, vilket är något högre än föregående år, se tabell 19 i tabellbilagan. Ökningen beror på ett fortsatt arbete att införa automatiska kontrollfunktioner i systemet genom olika typer av valideringar. Läs mer om valideringar under Strukturutveckling, sidan 37.

Genom att lägga spärrar i Tullverkets olika system selekteras de deklarationer som behöver kontrolleras manuellt. De vanligaste kontrollerna är dokumentkontroller som innebär att uppgifter i en anmälan eller deklaration stäms av mot uppgifter i styrkande handlingar. Kontrollerna kan också vara klareringskontroller som vanligtvis innebär att uppgifter i en anmälan eller deklaration stäms av mot information som finns i externa eller interna system. För vissa klareringskontroller behöver dock styrkande handlingar begäras in. Varuundersökningar är en fysisk kontroll av varor för att undersöka att uppgifter i styrkande handlingar är korrekta och att de stämmer med uppgifterna i tulldeklarationen eller i en avisering i samband med registrering i deklarerans bokföring.

Tullverket har prioriterat att utföra varuunder-

sökningar under 2020 och gjorde fler än föregående år. Varuundersökningarna har främst ökat i post- och kurirflödet och i containerflödet vid import.

Samtidigt som antalet fysiska kontroller har ökat så minskar de deklarationer där enbart dokumenten kontrolleras. Men för en sändning som kontrolleras genom varuundersökning kontrolleras även dokumenten.

Antalet klareringskontroller följer den generella utvecklingen av antalet tulldeklarationer som Tullverket hanterar.

Tullverket genomför varje år en kontroll i efterhand av kvaliteten på de uppgifter som företag lämnar i samband med import. Resultatet av mätningen följs upp och insatser genomförs för att minska konstaterade avvikelser. De vanligaste avvikelserna som förekommer är felaktig varukod och felaktigt statistiskt värde. Resultatet används även för att bedöma skattefelets storlek och dess förändring.

Mätningen visade att andelen riktiga och fullständiga deklarationer ur uppördssynpunkt är likvärdig med föregående år. Kvaliteten i tulldeklarationerna för import bedöms fortsatt vara god.

Andelen domar där förvaltningsrätten ändrat Tullverkets klareringsbeslut ökade med drygt 6 procentenheter jämfört med föregående år. I 16 av totalt 87 överklagade ärenden har domstolen ändrat Tullverkets beslut.

Sju av dessa ärenden rör tullfrihet för flyttsak av fordon där Kammarrätten⁸ fastställde ny praxis i dom under året. Ändringen har lett till omprövning och återbetalning i ärendena och Tullverket har förtydligat sina beslutsmotiveringar samt informationen på webbplatsen. Sex av domarna rör debitering av tulltillägg för oavslutade transiteringar. I dessa fall har domarna lett till att Tullverket har fått återbetala tulltillägget eftersom rätten ansett att huvudansvarig för transiteringen inte är skyldig till att lämna en tulldeklaration och därmed inte heller kan påföras tulltillägg. Tullverket har ändrat sina rutiner till följd av domarna.

Det är fortsatt få ärenden som överklagas och en relativt låg andel domar som innebär att Tullverkets beslut ändras. Detta tyder på att Tullverket har en hög kvalitet i sina beslut.

8) Kammarrätten i Göteborg mål nr 5289-19.

Genomströmningstiden för ärenden med begäran om ändring är 15 dagar vilket är en ökning jämfört med föregående år, se tabell 23 i tabellbilagan. Handläggningstiden är fortfarande på en tillfredsställande nivå i förhållande till lagstiftningens krav på 30 dagar för denna typ av ärenden.

Efterkontroll

Efterkontroller genomförs i form av revisioner och eftergranskningar. Genom dessa säkerställer Tullverket att företagen har deklarerat rätt och har goda rutiner för sin tullhantering. De avvikelser som Tullverket upptäcker vid efterkontroller korrigeras, vilket leder till att vi i efterhand kan säkerställa både korrekt uppbörd och att in- och utförelsebestämmelser följts. Förutom själva debiteringen kan Tullverket även påföra sanktionsavgiften tulltillägg. En kontroll kan även leda till att Tullverket återbetalar tull. I förekommande fall riskerar företag som gjort fel också att få sina tillstånd ifrågasatta. Där det finns indikationer på uppsåt eller grov oaktsamhet lämnas en brottanmälan. Vi genomför även uppföljningar för att säkerställa att företagen har ändrat beteende. Dessutom bidrar efterkontrollerna till att konkurrensneutraliteten för företagen upprätthålls.

Efterkontroller ska utföras med effektiva och relevanta granskningsmetoder så att Tullverket hittar de väsentliga felaktigheterna och kan ge företag återkoppling om förbättringar samt hänvisa till relevanta utbildningar. Efterkontroller görs vanligtvis efter riskvärdering eller signaler om felbeteenden.

Under år 2020 har antalet eftergranskningar ökat medan antalet revisioner minskat något jämfört med föregående år. Det beror på att eftergranskning har bedömts vara den mest effektiva metoden för kontroll vid två särskilda insatser. Insatserna avsåg dels en stor mängd ärenden med befarad undervärdering som granskats efter en begäran från EU-kommissionen, dels en särskild insats med anledning av en prioriterad åtgärd i anslutning till att tullfrihet för medicinsk utrustning införts inom EU.

Att antalet revisioner inte har ökat trots att mängden timmar ökat något beror delvis på att Tullverket anställt många nya medarbetare under

2020 och de har deltagit i revisioner i inlärnings-syfte. Genomströmningstiden för revisioner har ökat under 2020 jämfört med 2019 vilket efter omständigheterna är enligt förväntan eftersom pandemin har krävt att vi i stor utsträckning har ställt om till distansarbete. Som en konsekvens av distansarbetet har skriftväxlingen och digitala möten med företagen ökat vilket är mer tidskrävande än att till exempel kunna lösa frågor direkt vid ett revisionsbesök. Permitteringar hos företagen har i flera fall försvårat kommunikationen i ärenden och det har tagit längre tid att få in handlingar. Styckkostnaden för såväl revisioner som eftergranskningar har därmed också ökat eftersom pandemin ändrat förutsättningarna för verksamheten.

I tiden för övriga ärenden ingår även tid för översyn av ursprungstillstånd där Tullverket bland annat har säkerställt att äldre tillstånd som företagen inte längre har behov av har återkallats.

Av revisionerna har 84 procent lett till en ändring⁹ vilket är på samma nivå som föregående år. Trots att en revision inte leder till en ändring så är den preventiva effekten av en kontroll också viktig.

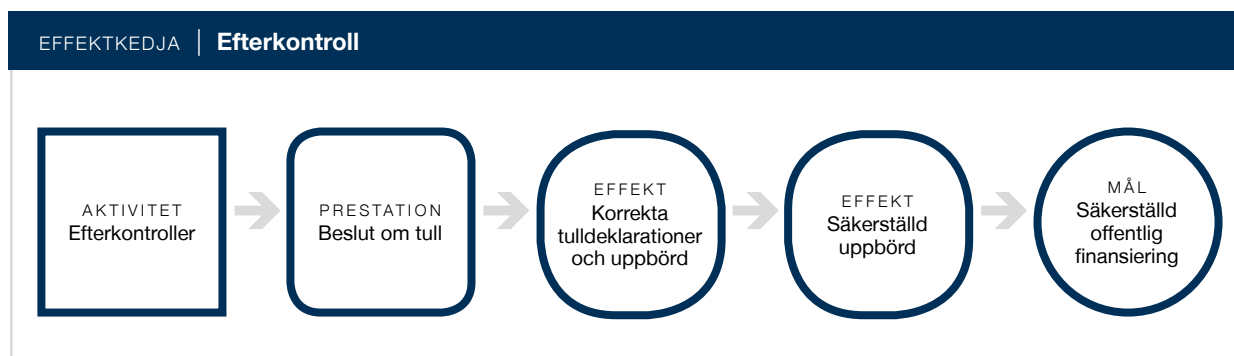
Under året har åtta domar av förvaltningsdomstol vunnit laga kraft i ärenden med överklagande av beslut som fattats vid efterkontroll. Endast en dom¹⁰ innebar att Tullverkets beslut ändrades. Domen har lett till ett behov av utökad utredning av gäldenärsfrågan inom efterkontroller i vissa typer av ärenden. Föregående år ändrade förvaltningsrätten Tullverkets beslut i två av nio domar. Sett till antalet ärenden som hanteras inom efterkontrollen är det få ärenden som överklagas och endast enstaka ärenden leder till att Tullverkets beslut ändras. Detta indikerar att den rättsliga kvaliteten i Tullverkets efterkontroll är hög.

Tullverkets efterkontroller bygger till största delen på analyser från vår underrättelseverksamhet. För att säkra enhetlighet och kvalitet i revisionerna har vi principer som ska säkra att vi granskar tillräckligt mycket utifrån en helhetsbild av företaget.

Genom att arbeta i ett ärendehanterings-

9) Med ändring menas att en debitering eller återbetalning har gjorts i ärendet.

10) Förvaltningsrätten i Stockholm, mål nr 22925-18.

Tabell 24

Efterkontroller

Källa: Agresso, redovisning från kompetenscenter samt Kvalitetsmätning 2018, 2019 och 2020

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Revisioner ^{a)}	119	153	140	-8%	34 119	41 465	44 164	7%	176 329	197 829	220 216	11%
Eftergranskningar ^{a)}	193	240	296	23%	24 122	14 473	19 865	37%	76 865	52 861	56 310	7%
Övriga ärenden ^{b)}	1 571	2 424	2 923	21%	44 324	56 641	55 538	-2%	-	-	-	-
Totalt	1 883	2 817	3 359	19%	102 565	112 579	119 567	6%	114 802	109 299	108 940	0%

a) Antal timmar för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av ändrad fördelning av tid.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, övervakning av garantier och solvensbedömning, förarbete efterkontroller, kvalitetsmätning, förfrågningar från utlandet samt förbättringsarbete inom processen.

Tabell 25

Genomströmningstid revisioner

Källa: Redovisning från kompetenscenter

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Genomsnittlig genomströmningstid för revisioner, antal dagar ^{a)}	138	137	151	10%

a) Under 2019 har ett nytt ärendehanteringssystem införts vilket medför att det förarbete som görs innan kontroll inte ska räknas in.

Tabell 26

Kvalitet i efterkontroll

Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
Andel överklagade ärenden som lett till ändrade beslut vid domar	17%	22%	13%	-9
Andel revisioner som resulterat i ändringar	82%	82%	84%	2

system har revisorerna ett inbyggt stöd för olika processteg i handläggningen. Inom specifika sakområden finns kontaktpersoner och nationella specialister att konsultera vid behov. För att säkerställa en hög kvalitet på ärenden finns särskilt utsedda revisorer som stöd under ärendets gång. Beslut under ärendets gång fattas i samråd med chefer. Utöver det genomförs säkerställande kontroller för kritiska arbetsmoment.

För att säkra en god kompetens hos revisorerna finns efter genomförd grundutbildning olika steg av påbyggnadsutbildningar. Ett teambaserat arbetssätt innebär även att vi skapar naturliga förutsättningar för kompetensöverföring vilket också innebär att nyanställda snabbare kommer in i arbetet.

Skattefelet

Skattefelsmodellen

Tullverket använder en anpassad modell för att redovisa åtgärder som vidtagits för att minska skattefelet och bedöma hur vi bidragit till att

uppfylla målet. Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsområden som våra åtgärder kan påverka: vägledning och attitydpåverkan, strukturutveckling samt kontroller. Skattefelsområdena motsvarar Tullverkets förebyggande, styrande och kontrollerande arbete mot skattefelet.

Vägledning och attitydpåverkan

Tullverket ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Syftet med Tullverkets förebyggande arbete är att påverka kunskap och attityder hos allmänhet och företag.

Tullverket ska styra användningen mot digitala kanaler. Genom digitala kanaler kan vi erbjuda e-tjänster samt öka standardiseringen och kvaliteten på de uppgifter som lämnas. Webbplatsen tullverket.se är den enskilt viktigaste kanalen för Tullverkets information och kommunikation. Läs mer i avsnittet Förtroende och service, sidan 69.

Foto: Tullverket

Strukturutveckling

Strukturutveckling bidrar till att göra det enklare för allmänhet och företag att göra rätt från början. Det kan till exempel vara förbättringar i system och strukturer för att lämna information och uppgifter.

Eftersom de flesta import- och exportärenden automatklaras i TDS ställs höga krav på de valideringar som görs i systemet. Med förfinade valideringar ökar antalet deklarationer med korrekta uppgifter. Ett kontinuerligt arbete med att förbättra och utöka valideringarna även i andra system, som exempelvis Tulltaxan, gav en ökad kvalitet i företagens inlämnade underlag och mer relevanta ärenden faller nu ut för kontroll.

Under året har nya valideringar mot tulltaxan införts. En av de nya valideringarna som införts under 2020 ska säkerställa att nationell skatt på bärkassar av plast debiteras. Dessutom har en rättning gjorts i TDS import så att det inte längre är möjligt för vissa importörer av varor med undantag från mervärdesskatt eller med punkt-skatteuppskov att bli anmälda till ett felaktigt förfarande.

Kontroller

Tullverket genomför kontroller i tre olika skeden av tullprocessen med syfte att säkerställa en korrekt uppbörd

- förebyggande kontroll – kontroll av villkor och kriterier
- initialkontroll – till exempel dokumentkontroll eller varuundersökning
- efterkontroll – revisioner eller eftergranskningar.

Tullverkets kontroller bidrar till att minska skattefelet och upprätthålla konkurrensneutraliteten eftersom kontrollerna leder till att vi debiterar och krediterar korrekt tull, skatt och andra avgifter. Majoriteten av tulldeklarationerna genomgår automatiska kontroller när dessa valideras i TDS. Under 2020 kontrollerade vi färre tulldeklarationer manuellt i samband med importtillfället när varorna finns tillgängliga, än jämfört med föregående år (67 516 stycken 2020, 69 977 stycken 2019), men antalet varuundersökningar, som innebär en

fysisk kontroll av varan, är fler än föregående år, se tabell 20. Tullverket genomförde fler efterkontroller jämfört med föregående år (3 359 stycken 2020, 2 817 stycken 2019), se tabell 24.

Utveckling av skattefelsmodellen

Under 2019 och 2020 har ett antal större förändringsarbeten påbörjats eller genomförts inom Tullverket. En ny målbild och vision har legat till grund för förändringsarbetet. En ny kontrollstrategi har beslutats och kommer att kompletteras med strategier för arbetet med underrättelse respektive service. En risk- och sårbarhetsanalys avseende Tullverkets inhämtning av uppbörd har genomförts i samråd med Totalförsvarets forskningsinstitut. Det är därför naturligt att se över och justera den nuvarande skattefelsmodellen som fastställdes 2015. Arbetet påbörjades under 2020 och fortsätter under 2021.

Graden av skattefelets förändring

Skattefelet är det potentiella mörkertalet vid import, alltså den handel som inte deklarerats alls eller deklarerats felaktigt.

Det totala skattefelet som Tullverket kan påverka består av olika delar uppbördsmedel, främst av tullavgifter, mervärdesskatt och andra nationella skatter som exempelvis alkoholskatt och tobaksskatt. Tullavgifter utgör närmare 90 procent av den debiterade uppbörden och därför är det skattefel som Tullverket redovisar och benämner som tullfel.

Tullfelet

EU-kommissionen fick 2017 kritik av den europeiska revisionsrätten för att inte ha presenterat några beräkningar av tullfelet, det så kallade tullgapet.

De faktorer som samtliga påverkar storleken av den tull som ska betalas vid import är

- tullvärdet för de importerade varorna, eftersom tullbeloppet fastställs som en procentandel av detta värde (värdetull)
- varornas ursprung
- varornas klassificering enligt tulltaxan, som i kombination med ursprunget fastställer den tullsats som ska tillämpas på tullvärdet.

Faktorerna kan förändras flera gånger per år och det bidrar till svårigheterna att genomföra analyser över såväl storleken på som förändringen av tullfelet. Varken Sverige eller några andra medlemsstater har hittills redovisat beräkningar av tullfelet som helhet.

De sätt som en importör kan använda för att undvika att betala tull genom felaktigheter i deklARATIONEN är att

- undervärdera, det vill säga att deklarerat ett lägre värde för de importerade varorna än det faktiska värdet, ofta i kombination med att förfalskade handelsdokument visas upp
- uppge felaktiga uppgifter om ursprung, det vill säga att ett felaktigt ursprungsland deklarerat för de importerade varorna
- felaktigt klassificera, det vill säga att en produktklassificering med lägre tullsats deklarerat
- en kombination av ovanstående.

En importör kan också bedrägligt utnyttja en tullbefrielse genom att begära undantag för varor som inte är berättigade till det.

Riskerna varierar stort för uppkomsten av tullfel i importflödet. Tullverket har valt att göra en djupare undersökning av textilvaror och skor, ett begränsat område med kända risker för uppkomst av tullfel. Textilvaror tillhör de varugrupper som genererar mest tullmedel eftersom varukoderna ofta är belagda med höga tullsats men ungefär 45 procent av all import deklarerat med en förmån som berättigar till nedsättning av tullen.

Under åren 2019 och 2020 granskade Tullverket på uppdrag av kommissionen närmare 300 företag, nästan 900 tull-id och över 1 000 varuposter i deklARATIONER som omfattade textilvaror och skor från Kina för att undersöka fel i undervärdering. Granskningen gjordes utifrån underlag från kommissionen och Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF). Granskningen gav en ögonblicksbild av förhållandet. Andelen felaktiga varuposter i granskningen var 63 procent. Felen som uppdagades gällde felaktigheter i deklARATIONERNA kopplade till klassificering, tullvärde och nettovikter. De finansiella effekterna av felen påverkar

importörerna både positivt och negativt då belopp både har uppdebiterats och återbetalats.

Tullverket har använt utfallet från denna granskning och jämfört det mot det importerade värdet generellt för samma varutyper under år 2019, läs mer under Skattefelet i kapitlet Mätmetoder och definitioner, sidan 92. Vi har därmed fått fram ett nettofel som indikerar ett tullfel för detta varuumråde på 115,3 miljoner kronor, det vill säga ett tullfel på 0,88 procent på det totala importvärdet inom kapitel 61–64 i tulltaxan med ursprungsland Kina.

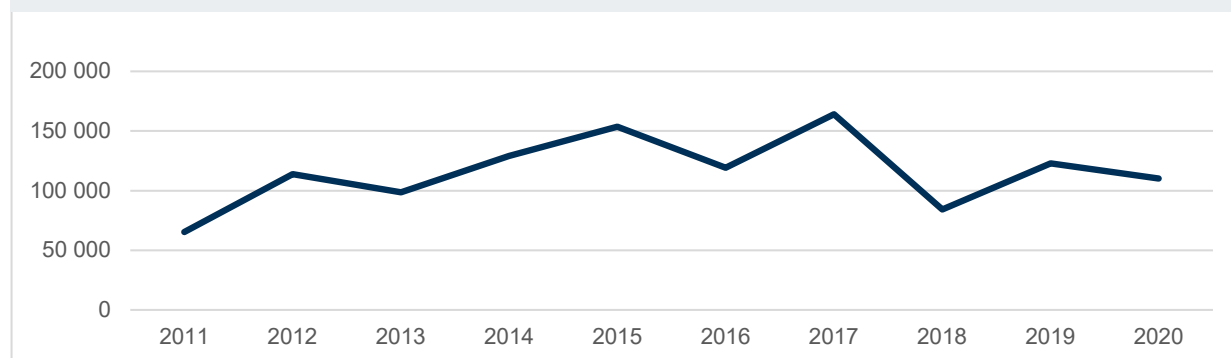
En uppföljning på exakt samma sätt nästa år, är inte möjlig att göra. Det beror både på att metoden kräver en omfattande och tidskrävande manuell hantering och att variablerna förändras kontinuerligt. Tullverket kommer däremot att fortsätta göra fördjupade analyser inom olika delar av tullfelet utifrån riskanalys. Tullverket kommer att successivt lägga till ytterligare riskområden och beräkna tullfelet inom dessa.

Tullverket kan inte uttala sig mer än teoretiskt om tullfelet som helhet. Tullverket har sedan 2016 använt en förenklad metod för beräkning av tullfelet, det vill säga skattefelet avgränsat till tullavgifter. Det innebär att övriga avgifter som mervärdesskatt och punktskatter är exkluderade. Tullavgifter är den största typen av uppbörd som Tullverket tar in. Metoden att beräkna tullfelet togs fram i samarbete med Statistiska centralbyrån och grundas på ett modellantagande om att felaktig rapportering i en källa kan användas som bas för beräkningen i en annan källa. Det innebär att resultatet inte kan säkerställas statistiskt och är förknippat med osäkerhet. Det är en metod med bedömning vid ett specifikt tillfälle av föränderliga variabler och ett starkt modellantagande men kan ge en bild över tänkbara rapporteringsdiskrepanser.

Den kvantitativa beräkningen av tullfelet måste beaktas separat från övrig återrapportering eftersom modellantagandet bygger på externa värden och förhållanden som Tullverket inte kan påverka.

Baserat på den teoretiska beräkningsmetoden som bygger på förhållanden från 2014 skulle tullfelet under åren 2018, 2019 respektive 2020 uppgått till 112, 118 respektive 108 miljoner kronor.

Diagram 3

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag (tkr)

■ HÄNT UNDER ÅRET

Brexit

Den 31 januari 2020 lämnade Storbritannien EU. Utträdesavtalet innehåller dock bestämmelser om en övergångsperiod som innebär att handeln med varor mellan EU och Storbritannien kunde fortsätta som vanligt fram till och med den 31 december 2020, då övergångsperioden löpte ut. Förhandlingarna om den framtida relationen mellan EU och Storbritannien pågick fram till julafton 2020, och det var in i det sista osäkert om parterna skulle kunna enas om ett avtal. Det gick dock att dra slutsatsen att det skulle ställas krav på tullformaliteter från och med den 1 januari 2021 oavsett om det blev ett avtal eller inte.

Tullverket har under 2020 arbetat med att säkerställa att det skulle finnas beredskap att hantera brexit när övergångsperioden tog slut den 31 december 2020.

Arbetet har omfattat såväl informationsinsatser för att nå ut till berörda företag och privatpersoner, som interna förberedelser.

Tullverkets ansats är att handeln med Storbritannien ska hanteras så smidigt och effektivt som möjligt. Tullverket har under 2019 rekryterat 35 personer särskilt för brexit. Tullverket har också säkerställt att personal vid behov tillfälligt kan flyttas om

förstärkning behövs i Tullsvaret eller tillstånds- eller klareringsverksamheten. Dessutom har åtgärder vidtagits för att stärka verksamheten i bland annat Göteborgs hamn.

Ytterligare en förutsättning för att varuhandeln ska kunna flyta på bra är dock att de berörda företagen förberett sig i tid. Tullverket gjorde därför under 2020 ett antal informationsinsatser i olika medier, där företag som handlar med Storbritannien men inte tidigare handlat med tredjeland utgjort en särskild målgrupp.

Skattebortfall för alkohol- och tobaksbeslag

Alkohol- och tobaksvaror som tagits i beslag är varor för vilka alkohol- eller tobaksskatt skulle ha tagits ut vid en legal införsel. Skattebortfallet för de beslagtagna varorna kan därför beräknas, läs mer under Samhällsnytta i kapitlet Mätmetoder och definitioner, sidan 92.

Variationen i det beräknade skattebortfallet över tid beror på de beslagtagna mängderna av alkohol- och tobaksvaror. Vilken typ av vara som har beslagtagits påverkar också beräkningen eftersom det är olika skattesatser för olika varor. Till exempel blir skattebortfallet lägre de år som större mängder öl tagits i beslag eftersom skattesatsen baseras på alkoholhalt och alkoholhalten i öl är lägre än i många andra alkoholvaror.

En minskning av skattebortfallet för alkohol- och tobaksvaror har skett under 2020 jämfört med 2019. Det beror till viss del på pandemin och det minskade resandeflödet.

Tullverket har inte några egna beräkningar av omfattningen av mörkertalet för insmugglade alkohol- respektive tobaksvaror, det vill säga hur stor mängd av dessa varor som kommer in i landet förutom det som Tullverket beslagtar eller omhändertar. En annan svårighet är att avgöra hur stor andel av resandeförseln som är olaglig eftersom det endast är den olagliga andelen som bidrar till skattefelet.

Bedömning säkerställd uppbörd

Tullverket bedömer att myndigheten har bidragit till att skattefelet är mindre än vad det skulle ha varit om inte Tullverket genomfört de redovisade åtgärderna. De åtgärder som bedömningen baseras på är av olika slag: risk- och underrättelsebaserade samt serviceinriktade, men det är även åtgärder som vidtagits under respektive skatteförsöksområde. Cirka 250 miljoner kronor har debiterats efter Tullverkets åtgärder i form av olika kontroller, som dokumentkontroller och varuundersökningar i initialkontrollen, samt revisioner och eftergranskningar i efterkontrollen. Tullverket kan däremot inte kvantitativt bedöma i vilken grad skattefelet har påverkats.

Uppbördens storlek påverkas av importvärdet som minskat under 2020 på grund av pandemin. För att uppbörden ska bli korrekt ska den också

betalas in. Tullverket arbetade under året med olika åtgärder för att minska risken för en större ökning av andelen ej inbetald uppbörd till följd av pandemins konsekvenser för företagen. Tullverkets arbete för att säkerställa att uppbörden blir korrekt bedöms därför vara tillfredsställande baserat på följande indikatorer.

- Den inbetalda uppbörden har minskat (7 092 miljoner kronor 2020; 7 730 miljoner kronor 2019) till följd av minskat importvärde.
- Andelen ej inbetald uppbörd av det som debiterats under året har ökat (0,44 procent 2020; 0,30 procent 2019) till följd av pandemin och det allmänna ekonomiska läget för företagen.
- Andelen tillstånd som handläggs inom lagstadgad tid har ökat (99,9 procent 2020; 99,3 procent 2019).
- Genomströmningstiderna i hanteringen av tillstånd till samlad garanti har ökat (46 dagar 2020; 43 dagar 2019) till följd av faktorer utanför Tullverkets påverkan som pandemin och en långsammare hantering på grund av distansarbete både hos företagen och Tullverket.
- Kvalitetskontrollerna av klarerade ärenden indikerar att kvaliteten är hög.
- Antalet tulldeklarationer kontrollerade genom varuundersökning har ökat (4 140 stycken 2020; 2 437 stycken 2019).
- Genomströmningstiden för klareringsärenden med begäran om ändring har ökat (15 dagar 2020; 12 dagar 2019) men ligger fortfarande inom den lagstadgade tiden på 30 dagar.
- Genomströmningstiden för revisioner har ökat (151 dagar 2020; 137 dagar 2019) till följd av faktorer utanför Tullverkets påverkan som pandemin och en långsammare hantering på grund av distansarbete både hos företagen och Tullverket.
- Andelen revisioner som leder till justeringar har ökat (84 procent 2020; 82 procent 2019).
- Den rättsliga kvaliteten i efterkontrollarbetet bedöms vara hög (Tullverkets beslut ändrades av domstol endast vid 1 av 8 domar.).

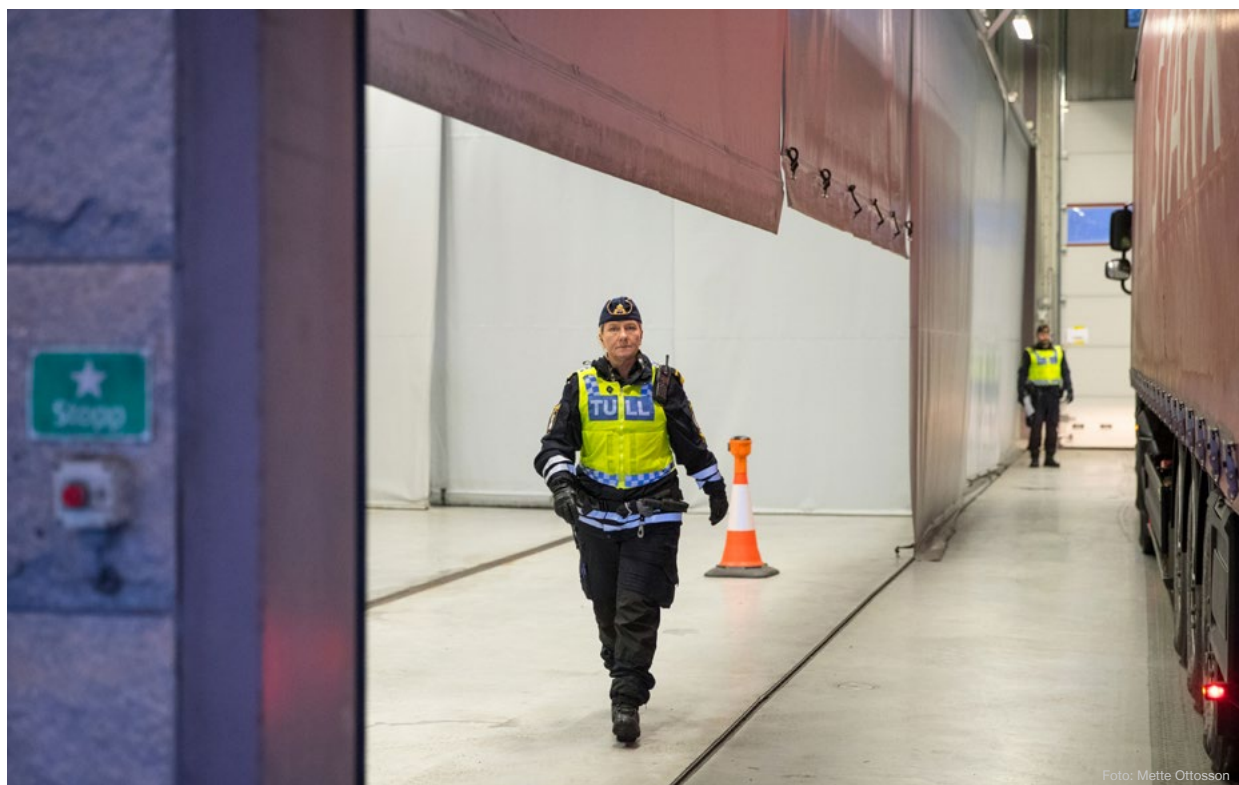

Foto: Mette Ottosson

Efterleva in- och utförelsebestämmelser

Tullverket ska övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförelse av varor följs.¹ Tullverket ska öka ambitionsnivån vad gäller att förhindra smuggling av narkotika, vapen och explosiva varor. Även storskalig eller frekvent illegal införelse av alkohol och tobak ska förhindras. Dessa insatser ska balanseras mot myndighetens ansvar inom samtliga risk- och restriktionsområden. Tullverket ska redovisa hur myndigheten har ökat ambitionsnivån och vilka överväganden som gjorts samt vilka resultat som uppnåtts i kontrollverksamheten för samtliga risk- och restriktionsområden. Tullverket ska redovisa åtgärder som genomförts och planeras med anledning av Riksrevisionens granskning Tullverkets kontroll – en träffsäker verksamhet? (RiR 2019:12).²

Tullverket prioriterar och planerar sin övervakning av och sina kontroller i trafiken till och från Sverige utifrån risk och hotbild. Vi prioriterar att agera där vi bedömer att riskerna är som störst och där odeklarerade eller felaktigt deklarerade varor kan leda till stora konsekvenser för samhället.

De trafik- och varuflöden som Tullverket ska övervaka och kontrollera ökar generellt med tiden vilket skapar stora utmaningar för

myndigheten vad gäller närvaro, flexibilitet och kontrollförmåga. Det ställer höga krav på vår förmåga att göra rätt urval och kontroller, ha en hög omställningsförmåga och närvaro under dygnets alla timmar.

För att möta dessa ökade krav beslutades det under 2020 om tre centrala åtgärder som gäller från och med 2021: En ny organisation, en ny grundutbildning och en ny kontrollstrategi. Kontrollstrategin ger en övergripande och

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

2) Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

långsiktig inriktning för på vilket sätt Tullverket ska få en effektivare och mer samlad kontrollverksamhet där hela Tullverkets uppdrag står i fokus. Tullverket ska effektivisera kontrollverksamheten genom att bland annat

- få en mer heltäckande bild över samtliga hot och risker för att kunna genomföra så effektiva kontroller som möjligt
- så långt som möjligt genomföra fysiska kontroller utifrån både ett uppbörds- och restriktionsperspektiv
- använda digitala urvalsverktyg som skanner och kamera i så stor utsträckning som möjligt
- öka kunskapen om riskområden genom att förbättra återkopplingen av resultaten av genomförda kontroller till underrättelseverksamheten.

Utöver de kontroller som genomförs utifrån hot och risker genomförs även slumpmässiga kontroller (vid gräns mot tredjeland) och kontroller i flöden med lägre risk för att upprätthålla den brottsförebyggande effekten.

Utifrån den granskning som Riksrevisionen genomfört av Tullverkets kontrollverksamhet (RIR 2019:12 Tullverkets kontroll – en träffsäker verksamhet?) har ett antal åtgärder vidtagits och arbete pågår för att vidta ytterligare åtgärder. De mest centrala slutsatserna från granskningen är att Tullverket behöver öka kunskapen om det illegala varuflödet, stärka det strategiska underrättelsearbetet, vidta åtgärder för att särskilt prioriterade kontrolluppslag omhändertas och stärka förmågan att bekämpa vapensmuggling.

För att öka kunskapen om det illegala varuflödet har åtgärder vidtagits för att stärka det strategiska underrättelsearbetet och på så sätt kunna upptäcka nya mönster och riskområden som bör kontrolleras. I Tullverkets nya organisation utgör underrättelseverksamheten en av fyra operativa avdelningar. Genom denna förändring stärks underrättelseverksamhetens roll. Den kommer att ha större möjligheter att styra var kontroller sker och den kommer att ha bättre förutsättningar för att fortsatt utveckla arbetssätt och metoder i ett mer strategiskt underrättelsearbete.

Tullverket har under året tagit fram en metod för att kunna prioritera de kontrolluppslag som är

särskilt väsentliga att kontrollera. Det har också bedrivits ett arbete för att stärka Tullverkets förmåga att bekämpa vapensmuggling, läs mer i avsnittet Vapen, sidan 50.

Resultat

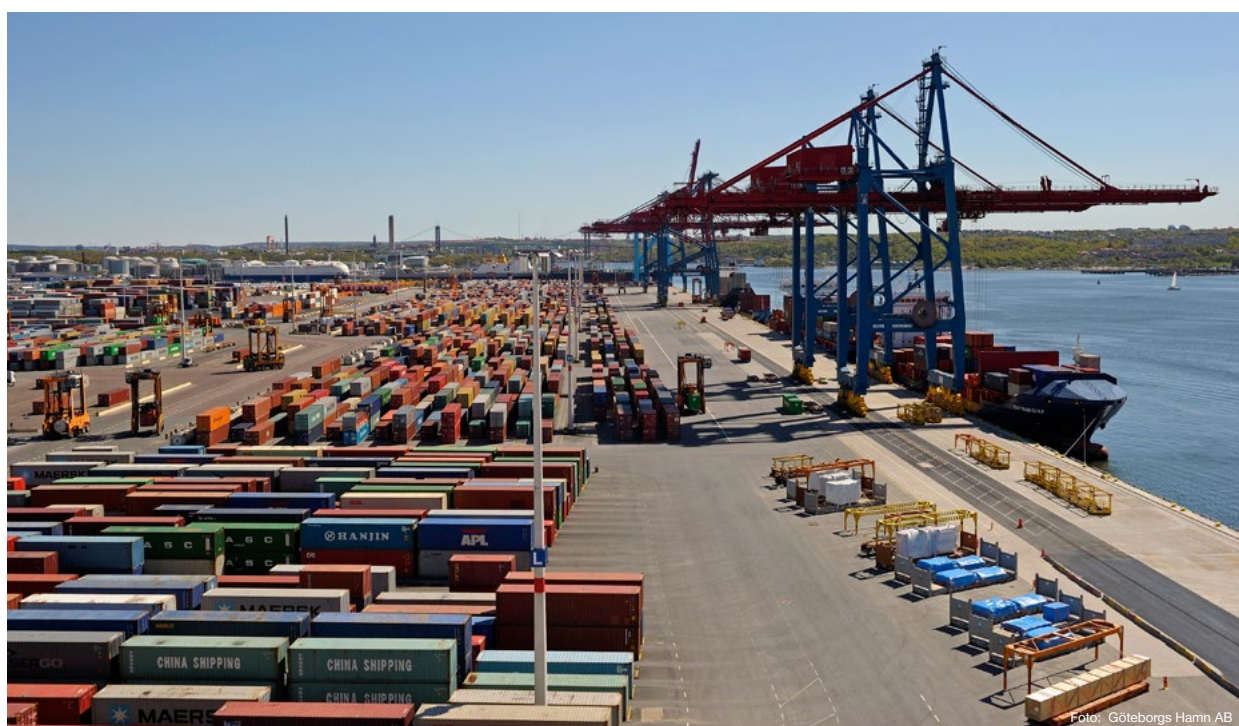
Tullverket förhindrar att illegala varor förs in i och ut från Sverige genom att genomföra fysiska kontroller av varor i trafikflödet. Syftet med kontrollerna är att säkerställa att anmälnings- och deklarationsskyldigheten är uppfylld. Kontrollerna har också en förebyggande effekt genom vår synlighet och närvaro. Genom kontrollerna ökar vi också vår kunskap om varuflödet och får därmed bättre förutsättningar för att bedöma till exempel behov av informationsinsatser och prioritering av nya kontrollinsatser.

Att övervaka trafiken till och från Sverige innebär utmaningar på flera sätt. De långa landgränserna har många oövervakade vägar och längs fastlandskusten finns många hamnar som tar emot såväl passagerar- och lastfartyg som fritidsbåtar. Därutöver tillkommer flygplatser. Tullverket har under 2020 gjort fler kontroller på platser där vi tidigare inte haft så frekvent närvaro vilket är en effekt av vår styrning och att vi har kunnat anställa fler i kontrollverksamheten, men ökningen beror också på det förändrade trafikmönstret till följd av pandemin. Tullverket arbetar också för att öka sin närvaro under dygnets alla timmar.

Tullverket har under 2020 prioriterat kontroller för att hitta narkotika, vapen, explosiva varor samt illegal storskalig och frekvent införsel av alkohol och tobak. Tullverket utför också kontroller för att hitta varor som kan vara ett hot mot hälsa, miljö och säkerhet. På grund av pandemin har Tullverket styrt om kontrollerna till de flöden där trafiken fortfarande varit igång. Därför har kontrollerna i lastbilstrafiken ökat.

Kontrollerna ska vara så träffsäkra som möjligt för att dels vara resurseffektiva, dels störa den legala trafiken så lite som möjligt. För detta behöver vi arbeta underrättelsebaserat och kunna göra effektiva prioriteringar. Tullverket samverkar nationellt och internationellt med andra myndigheter i kontrollarbetet. Vi har löpande samverkan med nationella myndigheter som länsstyrelser, Läkemedelsverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket.

EFFEKTLEDJA | Fysisk kontroll

Narkotika och dopningsmedel

Enligt Europol är den illegala narkotikamarknaden den största illegala marknaden inom EU. Sverige är i allt väsentligt att betrakta som ett mottagarland för narkotika. Det innebär att merparten av den narkotika som konsumeras i Sverige också smugglas hit.

Enligt CAN³ har narkotikaanvändningen i Sverige ökat under 2000-talet. Den har också blivit mer jämnt spridd över landet även om konsumtionen ligger på lägre nivåer jämfört med

USA och flertalet andra europeiska länder.

Analysen av narkotikamarknaden i Europa pekar på att tillgången på narkotikapreparat alltjämt är god samt att trenden med nedåtgående priser fortsätter, vilket också återspeglas på den svenska marknaden. Analysen av den svenska narkotikamarknaden visar att cannabis är den mest vanligt förekommande narkotikan följt av kokain och amfetamin.

Tullverkets beslag av olika narkotika- och dopningspreparat har på grund av pandemin minskat i antal jämfört med 2019. Minskningen

3) Drogutvecklingen i Sverige 2019, CAN-rapport 180.

har främst skett i resande- samt post- och kurirflödena.

Den beslagtagna mängden av kokain har närmare femdubblats jämfört med föregående år och mängden beslagtagna cannabis har mer än tredubblats. Även beslagen av narkotikaklassad svamp har fyrdubblats men från väldigt små kvantiteter. Mängden beslagtagna amfetamin och heroin har dock minskat.

Samhällsnytta narkotika och dopningsmedel

Tullverkets beslag av narkotika och dopningsmedel leder till en effekt som motsvarar ett samhällsekonomiskt värde som motsvarar kostnaderna av missbruk.

Värdet av beslagen omräknat till samhällsnytta enligt Tullverkets modell⁴ ligger på en betydligt högre nivå än under 2019 och är det högsta utfall Tullverket haft. Anledningen till ökningen är stora beslag av framför allt cannabis och kokain.

Beslagen av cannabis, amfetamin och kokain utgör cirka 92 procent av samhällsnyttan för 2020. Cannabisbeslagen står för 58 procent.

Beslag av narkotika och dopningsmedel

Antalet beslag av olika narkotika- och dopningspreparat har minskat jämfört med 2019, se tabell 29 i tabellbilagan. Det är framför allt antal beslag av kat, amfetamin och cannabis som har minskat. Däremot har de beslagtagna mängderna av kokain och cannabis ökat markant till följd av enstaka stora beslag.

Heroin

Den beslagtagna mängden heroin har minskat under 2020 jämfört med föregående år. Antalet beslag ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Flest beslag görs i postflödet men i år har drygt en tredjedel av beslagen tagits vid husrannsakingar i samband med brottsutredning. Heroin är ett av de preparat där pandemins resestrukturer bedöms ha haft en påverkan eftersom färre smugglingstillfällen funnits i de flöden som heroin normalt beslagts i. Minskningen kan också bero på att Tullverket under 2019 slog ut ett stort kriminellt nätverk som ägnade sig åt

heroinsmuggling. Hälften av Tullverkets beslag av heroin under 2019 var relaterade till detta nätverk och totalt 143 års fängelse utdömdes.

Under 2020 har färre beslag gjorts i resandeflödet i flygtrafiken och i tågtrafiken jämfört med föregående år. Årets största beslag togs dock i resandeflödet i flygtrafiken.

Opium

Såväl Tullverkets som Polismyndighetens beslag av opium är få sett till antal under året och marknaden anses bestå av en väl avgränsad grupp av brukare.

Den beslagtagna mängden opium är mindre än under 2019 då ett stort beslag på 22 kg gjordes. Ett enskilt beslag i passagerartrafiken står för nästan hela den beslagtagna mängden opium under året.

Amfetamin

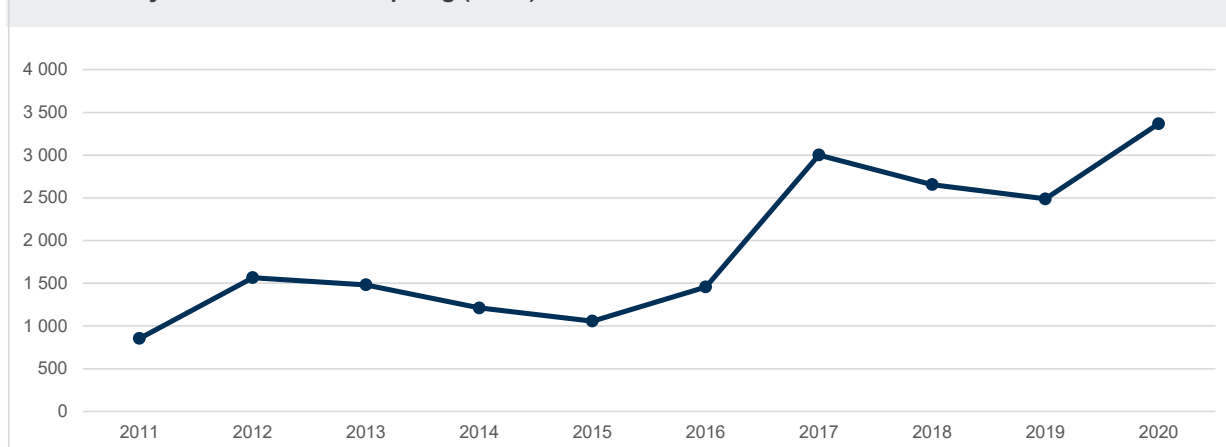
Marknaden för amfetamin bedöms vara i stort oförändrad under perioden och amfetamin är den vanligaste centralstimulerande narkotikan i Sverige. Tullverkets beslag av amfetamin varierar över åren i såväl antal som mängd. Både amfetamin och metamfetamin produceras inom EU vilket innebär att smugglingen sker över EU:s inre gränser. Sverige är ett transitland för amfetamin och metamfetamin till Norge. Tillgången på amfetamin och metamfetamin bedöms inte ha minskat till följd av pandemin och gränsrestriktioner.

Den beslagtagna mängden 2020 har minskat med drygt 30 procent i jämförelse med föregående år men ligger något över resultatet för 2018. Amfetamin utgör den största delen av beslagen men det finns indikationer på en ökad marknad för metamfetamin. För både amfetamin och metamfetamin har gällt att majoriteten av beslagen är mindre mängder i postflödet men i år har den andelen minskat. Flest beslag har gjorts vid husrannsakingar i samband med brottsutredningar, följt av beslag i postflödet och personbilstrafiken. De stora beslagen är få till antalet men står för merparten av den beslagtagna mängden amfetamin. Ett beslag på cirka 105 kg gjordes i lastbilstrafiken och det står för närmare hälften av den beslagtagna mängden. Ytterligare enskilda beslag, på cirka 33

4) Se Samhällsnytta i kapitlet Mätmetoder och definitioner, sidan 95.

Diagram 4

Samhällsnytta narkotika och dopning (mnkr)

Tabell 30

Källa: Tullmålsjournalen	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
Kvantiteter av narkotika- och dopningsbeslag												
Heroin (kg)	17	6	3	22	3	31	37	71	60	22	-64%	-38
Opium (kg)	10	4	13	14	7	12	4	6	34	10	-69%	-23
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	60	172	255	139	175	101	368	198	334	221	-34%	-113
Kokain (kg) (inklusive kokablad)	33	28	36	32	84	45	97	488	43	216	404%	173
Cannabis (kg)	576	1 504	911	859	410	1 376	2 396	926	1 115	3 888	249%	2 773
Kat (kg) ^{a)}	18 349	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	1 996	5 159	3 537	-31%	-1 622
Ecstasy (tabl.)	3 069	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	34 798	61 260	17 148	-72%	-44 112
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	648 289	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	1 167 254	2 815 276	1 869 289	-34%	-945 988
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	62	86	56	100	81	55	204	141	307	147	-52%	-160
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	10	28	13	22	52	6	15	66	90	164	81%	73
Summa narkotika (tabl.)	651 358	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	1 202 052	2 876 536	1 886 436	-34%	-990 099
Summa narkotika (kg)	19 107	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	3 826	7 052	8 042	14%	989
Summa narkotika (l)	10	28	13	22	52	6	15	66	90	164	81%	73
Dopningsmedel (tabl.)	153 464	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	155 333	84 349	82 583	-2%	-1 766
Dopningsmedel (kg)	30	28	18	7	30	36	65	54	58	9	-85%	-50
Dopningsmedel (l)	71	51	16	13	121	52	51	38	26	21	-20%	-5

a) Varav torkad kat 1 690 kg 2018, 4 575 kg 2019 och 3 194 kg 2020.

Diagram 5
Heroin (kg)

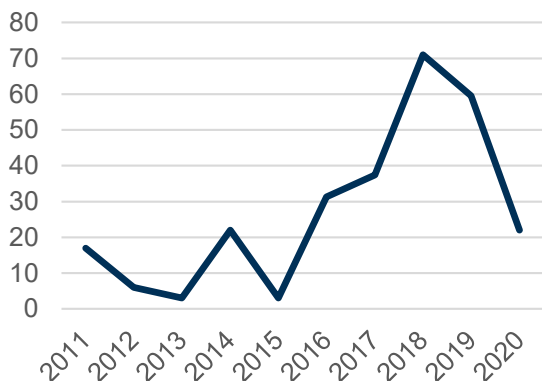

Diagram 6
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)

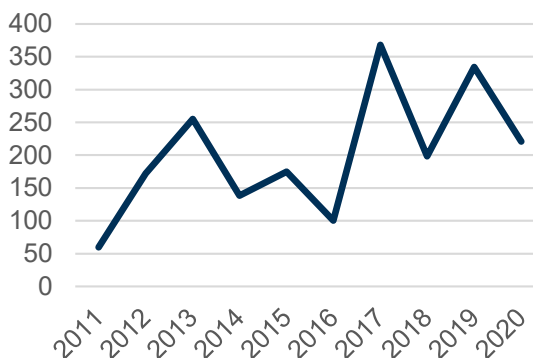

Diagram 7
Kokain inkl. kokablad (kg)

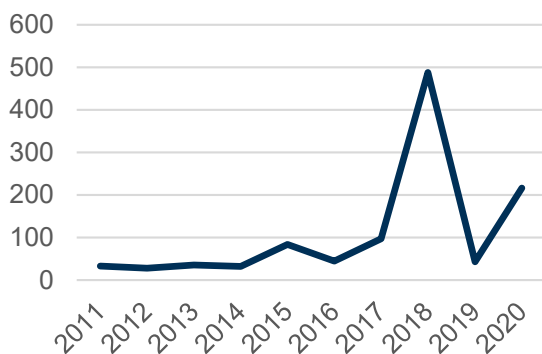

Diagram 8
Cannabis (kg)

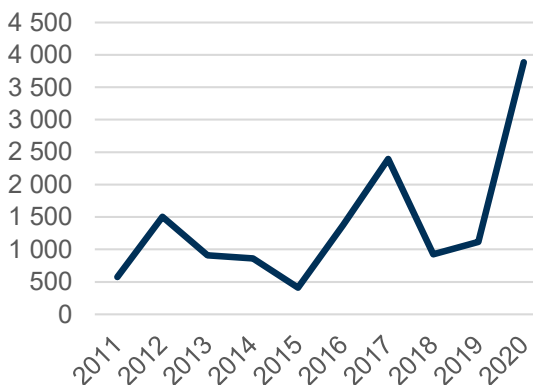

Diagram 9
Kat (kg)

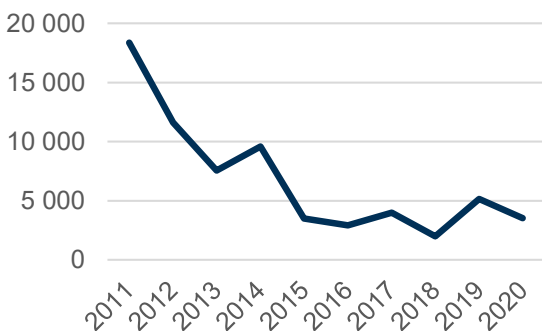
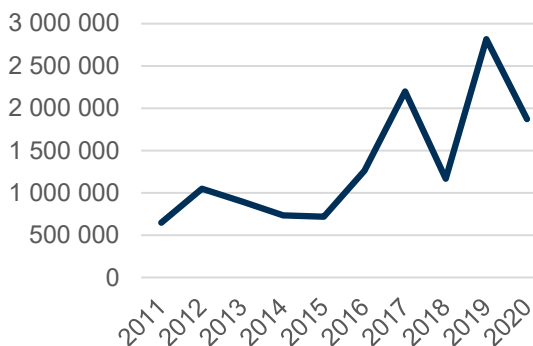

Diagram 10
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)

kg respektive 44 kg, har gjorts i resandetrafiken med färja respektive i personbilsflödet.

Kokain

Missbruket av kokain i Sverige bedöms öka. Produktionen av kokain anses vara fortsatt hög, inte minst i Colombia. Det har under året gjorts många stora kokainbeslag i sjötrafiken i Europa i containrar som haft Sverige som bestämmelse-land. Gatupriserna bedöms vara tämligen oförändrade.

Under 2020 har mängden beslagttaget kokain närmare femdubblats jämfört med 2019. Främst beror det på flera stora underrättelsebaserade beslag i sjötrafiken (bulkfartyg), personbilsflödet samt vid husrannsakingar i samband med brottsutredning. Ett större beslag har gjorts vid kusten i Skåne utifrån information som Tullverket fick från allmänheten.

Flest kokainbeslag gjordes i olika transportmedel samt vid husrannsakingar i brottsutredningar. Något färre beslag har gjorts i flygflödet och färje- och tågtrafiken jämfört med 2019.

Cannabis

Cannabissmissbruk fortsätter att vara den mest vanliga formen av missbruk och ökar alltså. Cannabisharts produceras främst i Marocko och transporter av stora partier går via Spanien till Sverige, ofta i lastbilar.

Under 2020 har mängden beslagtagna cannabis mer än tredubblats. Den stora ökningen beror främst på ett fåtal riktigt stora beslag av cannabisharts i containerflödet där det funnits bra underrättelseinformation, och några stora beslag i lastbilstrafiken. Dessa beslag står för drygt 70 procent av den beslagtagna mängden. Majoriteten av de stora beslagen har tagits i kurirflödet där det varit en kraftig ökning under 2020. Flest antal beslag har skett inom post- och kurirflödet och i husrannsakingar i samband med brottsutredningar.

Kat

Marknaden för kat är fortsatt starkt kopplad till en avgränsad grupp av användare.

Beslagen av färsk kat har minskat i såväl mängd som antal jämfört med 2019. Beslagen av

torkad kat är fortfarande betydligt vanligare än färsk kat och sker främst i post- och kurirflödet. Under 2020 har antalet beslag av torkad kat minskat markant. Även mängden har minskat men ett mycket stort beslag av torkad kat på cirka 1,8 ton i en container har medfört att mängden beslagtagna torkad kat inte minskat lika mycket som antalet beslag. Detta stora beslag kan betyda att efterfrågan fortsatt är stor.

Ecstasy

Mängden beslagtagna ecstasypiller har minskat med drygt 70 procent jämfört med 2019. Tullverket har ändå gjort ett stort antal små beslag i postflödet, vilket indikerar att beställningar sker via internet för leverans direkt till slutkonsument.

Övrig narkotika inklusive narkotiska läkemedel

Användandet av heroin har enligt CAN⁵ under 2000-talet mer och mer ersatts av syntetiska opioider, det vill säga narkotikaklassade läkemedel som till exempel tramadol och bensodiazepiner. De utgör också den största gruppen beslagtagna narkotiska läkemedel. Tillgängligheten på tramadol är internationellt hög eftersom det är receptfritt i ett flertal länder och kan beställas via apotek på internet. Det är därför enkelt att beställa för eget bruk vilket kan minska incitamenten att föra in stora mängder. Som syntetisk opioid är den billig att framställa och priset per dos är lågt.

Antal beslag av narkotiska svampar har ökat kraftigt under 2020, från cirka 80 beslag 2019 till 248 beslag 2020. Nästan alla beslag har gjorts i postflödet. Även de beslagtagna mängderna har ökat markant. Ökningen kan bero på förändrade konsumtionsvanor av narkotika som en direkt eller indirekt effekt av pandemin.

Beslagtagna mängd av narkotiska läkemedel, inklusive tramadol, har minskat jämfört med 2019. Framför allt har mängden beslagtagna piller av tramadol minskat. Däremot har antalet beslag av narkotiska läkemedel ökat jämfört med 2019. Beslagen sker främst i post- och kurirflödet följt av flygflödet, personbilsflödet och husrannsakingar i samband med brottsutredningar.

5) Drogutvecklingen i Sverige 2019, CAN rapport 180.

Dopningsmedel

Marknaden för dopningsmedel bedöms vara omfattande och relativt stabil. I Sverige sker även tillverkning av dopningsmedel, med råvaror från Kina, för försäljning på den internationella marknaden.

Medan de beslagtagna mängderna av olika dopningspreparat kontinuerligt sjunker, är antalet beslag relativt stabilt. De flesta beslag sker i post- och kurirflödet.

Missbrukssubstanser

Tullverket har gjort betydligt färre omhändertagen av missbrukssubstanser under 2020 jämfört med föregående år, se tabell 31 i tabellbilagan. En förklaring till det är att några substanser har blivit narkotikaklassade under året.

Alkohol och tobak

För att bekämpa illegalt införd alkohol och tobak genomförs kontroller och förebyggande insatser. Tullverket samverkar med Polismyndigheten, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten i gemensamma myndighetsinsatser och andra operativa ärenden. Internetbeställda alkohol- och tobaksprodukter kan föras in i landet utan att villkoren för införsel följs eller att svensk punktskatt betalas. Alkohol och tobaksprodukter förs också in under sken av att vara för privat bruk men det egentliga syftet är vidareförsäljning. Tullverket ser ett förändrat tillvägagångssätt där resenärer gör flera resor och för in en mindre mängd alkohol per resa för att minska risken för upptäckt.

Tullverket utför även kontroller av fordon på väg, postförsändelser och på lager där varor förvaras för omlastning under transporten i enlighet med befogenheterna i lagen om punktskattekontroll (LPK). En punktskattekontroll leder till ett omhändertagande av varorna och en utredning av skattskyldigheten utförs. Varorna är omhändertagna av Tullverket till dess att skattskyldigheten fastställs och kan sedan komma att återutföras eller förverkas. Kontrollen kan även övergå i misstanke om smuggling och varorna tas i beslag. Skulle åtal mot smuggling ogillas eller förundersökningen läggas ned kan varorna omhändertagas på nytt och utredningen av skattskyldighet kan fortsätta.

Alkohol

Enligt CAN har den totala alkoholkonsumtionen i Sverige minskat med 9 procent under åren 2010–2019. Den oregistrerade delen av konsumtionen som köps i samband med utlandsresor, så kallad resandeförsel, eller smugglas in i Sverige, har under de senaste tio åren sjunkit med 27 procent enligt CAN. CAN bedömer att köpen av smugglad alkohol minskade med 30 procent med 30 procent åren 2018–2019. Däremot ökade resandeförseln med 7 procent åren 2018–2019⁶. Den trend som CAN beskriver överensstämmer med Tullverkets beslag över åren.

Tullverket har gjort något fler beslag av alkohol under 2020 och även de beslagtagna mängderna har ökat. Av Tullverkets totala beslagtagna mängd är starkölen dominerande och utgör 67 procent, följt av spritdrycker på 23 procent samt vin och alkoholisk på 9 procent.

Antalet beslag av sprit är något lägre än 2019 men den beslagtagna mängden har ökat kraftigt, se tabell 32 i tabellbilagan. Flera stora spritbeslag har gjorts i lastbilstrafiken. De enskilt största beslagen 2020 var två beslag om 6 200 respektive 6 000 liter sprit i lastbilar. Antalet beslag av starköl har ökat något och den beslagtagna mängden är fortfarande betydande. De enskilt största beslagen under 2020 var två beslag om 23 000 respektive 15 000 liter öl i lastbilar. Antalet beslag av vin har minskat något liksom den beslagtagna mängden vin. Det enskilt största beslaget är 8 100 liter vin i en lätt lastbil.

Tullverket eftersträvar att beslagtagna och förverkade alkoholvaror som ska förstöras också återvinns i så stor omfattning som möjligt. Tidigare har endast spritdrycker tagits emot för biogastillverkning men under 2020 blev det möjligt för Tullverket att lämna även övriga typer av alkoholvaror. I samband med tillverkningen av biogas källsorteras förpackningarna.

Cigaretter

Av de cigaretter som konsumeras i Sverige uppskattas cirka 93 procent vara registrerade, det vill säga köpta och beskattade i Sverige. Oregistrerade cigaretter köps i samband med utlandsresor, så kallad resandeförsel, eller smugglas in i Sverige. Av den totala cigarett-

6) Alkoholkonsumtionen i Sverige 2019, CAN rapport 193.

Tabell 33

**Omhändertagna mängder alkohol och tobak m.m.
(Varuslag och måttenhet)**Källa: *Insikt samt redovisning från kompetenscentren*

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Liter/st/kg
Sprit+alkoläsk (l)	14 300	11 955	14 585	22%	2 630
Vin+cider (l)	25 814	20 161	28 866	43%	8 705
Starköl (l)	167 387	130 335	147 247	13%	16 912
Cigaretter (st)	1 294 080	93 370	118 995	27%	25 625
Tobak (kg)	571	9 048	995	-89%	-8 053

Tabell 34

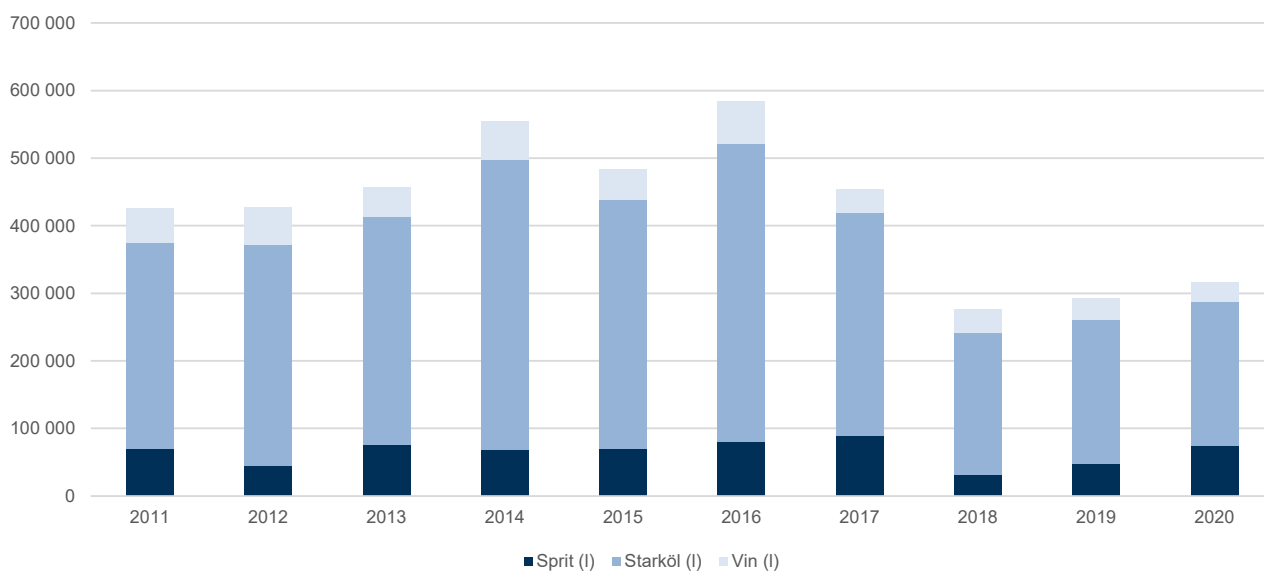
Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak m.m.Källa: *Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren*

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
Beslag alkohol	951	1 194	1 214	2%	20
Beslag tobak	713	932	1 009	8%	77
Omhändertaganden alkohol och tobak	320	317	465	47%	148
Totalt	1 984	2 443	2 688	10%	245

Diagram 11

Beslagtagna alkohol (liter)

Beslagtagna mängder alkohol (liter)

konsumtionen uppskattas att resandeförseln står för drygt 5,1 procent och smuglingen för 1,9 procent. Enligt CAN har det skett en kraftig nedgång i volymen cigaretter som smugglats till Sverige under de senaste 15 åren⁷.

Antal beslag av cigaretter har ökat något medan de beslagtagna mängderna minskat, se tabell 32 i tabellbilagan. Flest antal beslag har gjorts i resandeflödet med flyg, men den beslagtagna mängden cigaretter där är en mindre del av den totala mängden cigaretter. Stora beslag görs framför allt i lastbilsflödet men även vid punkt-skattekontroller. Det är ett litet antal stora beslag som påverkar utfallet och de tre enskilt största beslagen är alla i lastbil och uppgår till 5,8; 5,4 respektive 4,2 miljoner cigaretter.

En förklaring till minskningen av mängden beslagtagna cigaretter kan vara att det under 2020 gjordes fler beslag i Baltikum på utgående trafik på väg mot Sverige.

Övrig tobak

Både antal beslag och beslagtagna mängd tobak har ökat, se tabell 32 i tabellbilagan. Vattenpipstobak är dominerande till antal beslag och mängd. Tullverket tar flest beslag av vattenpipstobak från resande med flyg samt i post- och kurir-flödet. Större mängder röktoak har beslagtagits i lastbil och vid husrannsakingar i samband med brottsutredningar samt vid punkt-skattekontroller på lager. Här har Tullverkets arbetsätt "Störa" påverkat utfallet tydligt. "Störa" går ut på att försvåra, och därigenom motverka, smuggling eller hantering av punkt-skattepliktiga varor. Samverkan sker med andra myndigheter till exempel Polismyndigheten, Skatteverket och Försäkringskassan.

Omhändertagande av punktskattevaror

Antalet omhändertaganden har ökat eftersom Tullverket har gjort fler kontroller enligt lagen om punktskattekontroll (LPK). Mängden omhändertagen alkohol och cigaretter har ökat jämfört med föregående år men däremot har mängden tobak minskat kraftigt. En punktskattekontroll kan leda till att transportören påförs ett transporttillägg motsvarande 40 procent av punktskattebeloppet. Under 2020 tog Tullverket

in knappt 7,6 miljoner kronor i transporttillägg, jämfört med 1,9 miljoner kronor 2019.

Vapen

Efterfrågan på skjutvapen bedöms vara hög och det finns indikationer på att den efterfrågan i huvudsak uppstår i samband med att befintliga skjutvapen beslagtas. I synnerhet är efterfrågan kopplad till aktörer inom den organiserade brottsligheten i de områden som Polismyndigheten klassificerat som särskilt utsatta eller ligger i denna riskzon. Våldet med skjutvapen i dessa områden är i hög grad kopplat till handel med droger.

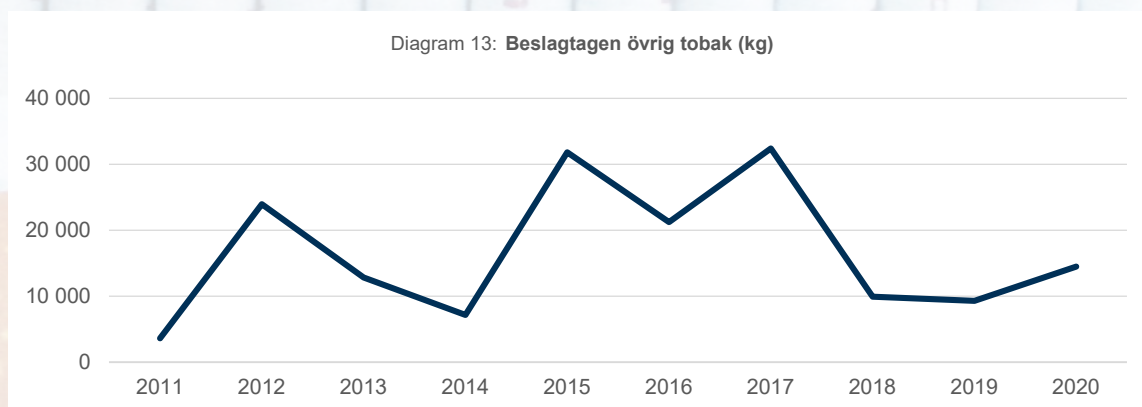
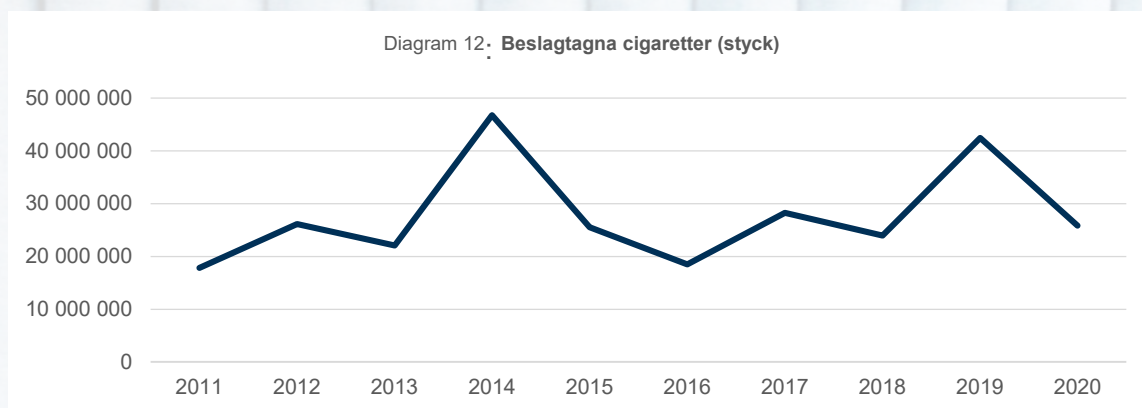
De skarpa skjutvapen som smugglas till Sverige bedöms fortsatt mestadels komma från länder på Balkan. Huvudsakligen smugglas dessa vapen i personbil och i resandeflödet med buss, och i flödet av tung trafik där skjutvapen bipackas i den legala lasten. Det förekommer även smuggling i post- och kurirflödet och då skickas vapnen i delar för att minska risken för upptäckt. Dessa sändningar är ofta kopplade till vapenhandlare i Östeuropa.

Tullverket har kontinuerligt beaktat vapensmuggling i underrättelse- och kontrollverksamheten och alla Tullverkets sökhundar certifieras för vapen- och ammunitionssök. Tullverket får däremot inte använda beslagtagna skjutvapen i träningen av sökhundar vilket i förlängningen kan begränsa hundarnas förmåga att upptäcka vapen. Av den anledningen har Tullverket framfört önskemål till regeringen om en lagändring som ska göra det möjligt för myndigheten att under viss tid behålla beslagtagna varor i syfte att träna hundarna och utbilda personal.

Tullverket samverkar med Polismyndigheten för att öka kunskapen om hur vapensmugglingen ser ut i dag. Eftersom den är komplex och varierad behöver angreppssätten för bekämpning av smuglingen också anpassas.

En särskild arbetsgrupp har arbetat inom vapenområdet sedan hösten 2019. Inom detta område har Tullverkets underrättelseverksamhet byggt upp god kunskap och spridit information om vilka riskflöden som finns gällande vapensmuggling. Både intern och extern samverkan har utvecklats positivt. Underrättelseverksamheten har levererat bra underrättelseinformation som

7) Tobaksvanor i Sverige 2003–2019, CAN Rapport 194.

Tabell 35

Vapen beslag m.m.^{a)}

Källa: Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren

	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Skjutvapen	34	49	56	41	58	142	st
Andra vapen, ammunition, explosiva varor m.m.	2 698	1 589	959	35 517	22 065	50 262	st
	0	2	1	0	1	0,02	kg

Övriga avvikelser^{b)}

Källa: Redovisning från kompetenscentren

	Antal sändningar			Mängd			Enhet
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Krigsmateriel ^{c)}	28	36	-	81 274	78 843	-	kg
	-	-	30	-	-	295	st
Andra vapen, ammunition, explosiva varor m.m. ^{d)}	19	13	1	30 640	42 958	6 000	kg
	12	21	23	33	134	333	st

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen.

b) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

c) Mestadels militärfordon utan korrekt tillstånd. Ny redovisning från 2020 där krigsmateriel endast redovisas i styck.

d) Andra vapen, ammunition, explosiva varor m.m. inkluderar farliga föremål.

tullkriminalenheterna och gränsskydds-enheterna kunnat arbeta vidare med och som lett till bra beslag. Ett stort beslag togs även i samband med Operation Rimfrost, som leddes av Polismyndigheten.

Tullverkets antal beslag och mängd av skjutvapen har ökat betydligt jämfört med tidigare år. Under 2020 har det beslagtagits mer än dubbelt så många vapen än under 2019 och årets beslag är rekordhögt. Ungefär 50 procent av beslagen, både i antal och mängd, görs i samband med husrannsakingar i samband med brottsutredning. Utöver dessa beslag har Tullverket framför allt gjort beslag av skjutvapen i post- och kurirflödet. I den totala mängden skjutvapen dominerar pistoler och revolverar men även fyra automatvapen har beslagtagits under året.

Andra vapen, ammunition och explosiva varor

I redovisningen av andra vapen, ammunition och explosiva varor ingår bland annat elpistoler, gaspistoler, startpistoler, tårgas, pepparsprej, knogjärn, knivar, handgranater och så kallade bangers. Antalet beslag av andra vapen, ammunition och explosiva varor har minskat betydligt. Ökningen av mängden andra vapen kan förklaras med ett stort beslag av ammunition (29 186 stycken).

Konverterade deaktiverade vapen, start- och gasvapen har blivit allt vanligare vid skjutningar. Det framgår av analyser på beslagtagna vapen utförda av nationellt forensiskt center vid Polismyndigheten. Från ett tekniskt perspektiv kan dessa vapen med relativ lätthet konverteras till skarpa skjutvapen. Oftast köps de från länder i Europa med en annan vapenlagstiftning än Sverige. Mer än tre gånger så många start- och gasvapen har tagits i beslag jämfört med 2019.

Vid norska gränsen har 30 sändningar med krigsmateriel stoppats på grund av felaktigheter vid deklarationen. Merparten av dessa sändningar har stoppats eftersom giltiga tillstånd eller licenser inte har kunnat visas upp i samband med utförelse. Efter att korrekta handlingar presenterats på utfartstullkontoret har sändningarna kunnat lämna EU.

Produktsäkerhet och immaterialrätt

Varumärkesintrång är ett globalt problem som omsätter stora värden. Det omfattar till exempel varor som är varumärkesförfalskade, pirattillverkade eller varor som gör intrång i patent. Det kan röra sig om kläder, leksaker, läkemedel och elektronik. Tullverket prioriterar att ingripa mot produkter som utgör en direkt fara för konsumenten. Under året har Tullverket gjort 356 ingripanden som omfattade närmare 57 000 varor. Produkter som har stoppats i Sverige är bland annat kläder, leksaker, tobaksprodukter och mobiltelefonutrustning. Både antalet ingripanden och artiklar ligger på ungefär samma nivå som under 2019 trots nedgången i handeln till följd av pandemin.

För att skydda säkerhet och hälsa och för konsumentskydd samverkar Tullverket inom området produktsäkerhet med de 17 marknads-kontrollmyndigheter som ingår i Marknadskontrollrådet. Arbetsmiljöverket, Elsäkerhetsverket, Konsumentverket och Läkemedelsverket är de myndigheter som har haft flest ärenden under 2020. Antalet ingripanden som Tullverket har gjort under året är närmare tre gånger så många som under 2019 vilket i sin tur var dubbelt så högt som under 2018. Även antalet stoppade produkter har ökat kraftigt under året. Under 2019 stoppades cirka 51 000 produkter och 2020 stoppades cirka 6,8 miljoner produkter varav cirka 550 000 artiklar sedan belagts med importförbud. Främst är det produkter kopplade till pandemin som hindrats från att komma ut på marknaden, som visir, munskydd, testkit, skyddshandskar och annan skyddsutrustning. Förutom dessa varor så har även elektriska produkter och leksaker stoppats.

Tullverket har under året också haft en intensiv dialog med Arbetsmiljöverket, Konsumentverket och Läkemedelsverket för att effektivisera och förbättra samarbetet just när det gäller produkter kopplade till pandemin. Under våren var det ett högt tryck med stor import av dessa produkter och en sjukvård som inte hade tid att vänta för länge på sina sändningar. Det ställde höga krav på en snabb hantering av Tullverket och inblandade marknadskontrollmyndigheter.

Tabell 36

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet				
<i>Källa: Redovisning från enheten för EU och internationell samordning</i>	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Produktsäkerhet, antal ingripanden	39	81	216	167%
Immaterialrätt, antal ingripanden	269	327	356	9%
Immaterialrätt, antal artiklar	19 576	60 591	56 742	-6%

Tabell 37

Beslag m.m. av andra restriktionsvaror^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen samt redovisning från kompetenscentren*

	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Läkemedel m.m.	268	257	447	173 768	300 310	134 125	st
	135	99	72	31	248	19	l
	181	159	46	132	173	95	kg
	183	132	80	22	3	3	kg
Hälssofarliga varor	20	7	2	72	28	35	l
	34	78	58	1 332	123 603	1 181	st
Sprutor och kanyler	245	294	189	14 798	39 112	31 106	st
Utrotningsshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. Cites	2	0	1	0,5	0,0	0,7	kg
	82	46	21	12 758	6 970	2 189	st
Levande djur	1	5	1	6	93	2	st
	53	112	31	341	3 338	201	kg
Livsmedel	3	2	3	1	798	1 590	l
	2	0	6	33	0	431	st
	11	25	16	449	4 835	16 175	l
Övriga varor ^{b)}	17	20	4	91	468	14	kg
	19	8	4	3 229	327	441	st
Summa	1 256	1 244	981				

Övriga avvikelser^{c)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

	Antal avvikelser			Mängd			
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Läkemedel m.m.	340	272	290	21 375	4 468	23 458	kg
Farligt avfall/avfall ^{d)}	39	58	56	359 458	763 037	569 594	kg
	6	10	14	729	79	25 892	kg
Växter samt produkter av djur och växter, inkl. Cites ^{e)}	4	0	0	54	0	0	st
Levande djur	19	7	7	24	7	9	st
Livsmedel	48	42	66	21 013	145 717	234 665	kg
Övriga varor ^{f)}	37	98	292	26 144	298 615	1 046 729	kg
Summa	493	487	725				

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen.

b) Under övriga varor redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror, läder- och skinnvaror samt narkotikaprekursorer. Från 2020 redovisas endast mineraliska och kemiska produkter samt narkotikaprekursorer p.g.a. ny indelning av varukategorier i Tullmålsjournalen från den 1/1 2020.

c) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

d) Endast export.

e) Inkluderar avvikelser i kraven på sundhetscertifikat som intygar att sändningen uppfyller krav på att växter, växtprodukter och andra föremål inte för med sig reglerade växtskadegörare.

f) Övriga varor redovisas endast som kg. Av redovisade avvikelser för 2020 står fordon för 150 avvikelser på 956 056 kg.

Andra restriktionsvaror

Läkemedel

Beslagtagna mängder av andra läkemedel än narkotiska från tredjeländ har minskat under året. Läkemedelsbeslagen sker framför allt i post- och kurirflödet men även hos resande i flygtrafiken. Beslagen i post- och kurirflödet bedöms huvudsakligen vara beställningar via internet för leverans direkt till slutkonsument.

Tullverket saknar befogenhet att kontrollera, omhänderta, beslagta eller förverka illegala läkemedel som förs in från annat EU-land. Läkemedelsverket och Tullverket har på uppdrag av regeringen gemensamt lämnat förslag till författningsändringar.⁸

Illegal handel med djur och växter

Internationellt bedöms illegal handel med djur och växter vara ett av de mest vinstgivande brottsområdena. Tullverket samverkar med flera myndigheter, bland annat Polismyndigheten och Jordbruksverket, gällande artskydd och då främst Cites⁹.

De beslagtagna mängderna har minskat och ett skäl kan vara pandemin. Beslagen består fortsatt främst av hälsoprodukter i form av tabletter som innehåller utrotningshotade orkidéer. Även utrotningshotade växter och djur eller delar av dessa har beslagtagits.

Under senare år har Naturhistoriska riksmuseet utfört artbestämning med hjälp av dna-teknik vilket är användbart till exempel för "rysk kaviar" ifall art inte framgår av förpackning. Innehållsförteckning på till exempel tabletter utgör i sig tillräckligt bevis.

Sanitära och fytosanitära restriktioner

Animaliska livsmedel och produkter samt levande djur ska kontrolleras av gränsveterinär och får endast föras in över en ort med gränskontrollstation. Innan sändningen övergår till fri omsättning ska den vara godkänd av gränsveterinär. Tullverket samverkar med Livsmedelsverket som är ansvarig myndighet för veterinär-

kontroll av livsmedel och animaliska produkter och med Jordbruksverket som ansvarar för kontroller av levande djur och växtskydds-kontroller.

Några kommuners kontrollorgan har kontaktat Tullverket när de, vid kontroller hos grossister och handlare, funnit produkter som har kommit in i landet utan att ha kontrollerats av gränsveterinär. Det har visat sig att dessa produkter har deklarerats under felaktig klassificering.

Under året har ett antal sändningar med en rad olika produkter stoppats eftersom varorna inte uppfyllt införselvillkoren. Det har bland annat rört sändningar med 17 ton ostsås, 31 ton räkor, nästan 5 ton frysta bakverk, 19 ton tonfisk i olja, 18 ton pistaschmandlar, 21 ton färsk frukt och en sändning med ekologiskt te på 200 kg. Dessa varor har antingen destruerats eller återutförts efter beslut från Livsmedelsverket eller Jordbruksverket. Justeringar har gjorts i Tullverkets system vilket har medfört att produkter kan kontrolleras innan de når ut på marknaden.

Använda jord- eller skogsbruksmaskiner kan föra med sig olika skadegörare i jord- eller växtrester när de flyttas från en plats till en annan. Från och med den 1 januari 2020 införde EU krav på sundhetsintyg för begagnade jordbruks- och skogsmaskiner vid import från ett land utanför EU. Under året har Tullverket upptäckt 60 sändningar längs Norgegränsen som har saknat intyg. Dessa sändningar stoppas av Tullverket och får återvända till Norge tills nödvändiga intyg från behörig myndighet tagits fram och införsel kan beviljas. Sundhetsintyg behövs även för sändningar med dessa maskiner som transiteras till andra EU-länder.

Avfall

Tullverket genomför gemensamma kontroller tillsammans med länsstyrelserna gällande gränsöverskridande avfallstransporter. Under 2020 har 570 ton avfall fått exportförbud till följd av kontrollerna. Det är mindre än förra året när 763 ton avfall fick exportförbud men då kunde också fler kontroller genomföras. Motsvarande siffra för 2018 var 359 ton. En mycket hög andel av de kontroller som utfördes under 2020 resulterade i exportförbud. Det görs även ett stort antal kontroller vid Norgegränsen som resulterar i olika åtgärder.

8) STY 2019-301 Uppdrag att komplettera hemställen gällande åtgärder för att förhindra olovlig införsel av läkemedel från annat EU-land.

9) Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora.

Det krävs tillstånd eller andra dokument för att kunna föra in avfall. När dessa dokument saknas får transporten återvända till Norge alternativt får transportören ordna fram de tillstånd som saknas. I en del fall måste sändningar transporteras över en särskilt angiven gränsort enligt tillståndet och ankommer en sådan sändning till fel gränsort så avvisas transporten. Inom området har Tullverket samverkan med andra svenska myndigheter och andra tull- och miljömyndigheter internationellt.

Hundar

Tullverket utför kontroller vid gräns för att säkerställa att hundar har rätt dokumentation för att kunna föras in, till exempel hundpass och vaccinationsintyg. Finns brister kan Tullverket stoppa införseln. Tullverkets kontroller utförs på uppdrag av Jordbruksverket och det är Jordbruksverket som fattar beslut om vad som ska hända med en hund som Tullverket har stoppat: återut-försel, karantän eller avlivning.

Under året har Tullverket upptäckt fler försök till olovlig införsel av fem eller flera hundar vid samma tillfälle än föregående år. Tullverket bedömer därför att det rör sig om organiserad smuggling kopplad till den ökade efterfrågan på

hundvalpar till följd av pandemin. Tullverket har stoppat 279 hundar under 2020. Motsvarande siffra för 2019 var 201.

Att förhindra olovlig införsel av hundar är en viktig uppgift för Tullverket, både för att stävja organiserad brottslighet och för att minska risken för att smittsamma sjukdomar som till exempel rabies kommer in i landet.

Produktivitet och kvalitet

Fysisk kontroll

Resande- och transportmönstren in till Sverige förändrades drastiskt under 2020 till följd av pandemin. De flesta trafikflöden hade sin lägsta notering i början av april. Godstrafik på järnväg och tung trafik på väg har varit minst påverkad av pandemin. Den totala vägtrafiken hade en stor nedgång i början av pandemin men har sedan återgått till det normala för att återigen minska vid årets slut. Öresundsbron trafikstatistik visar tydligt hur trafikflödet kraftigt minskade i samband med perioderna av restriktioner för resande under året. Totalt åkte 4,6 miljoner motorfordon över Öresundsbron åt något håll under år 2020 vilket motsvarar ungefär 12 500

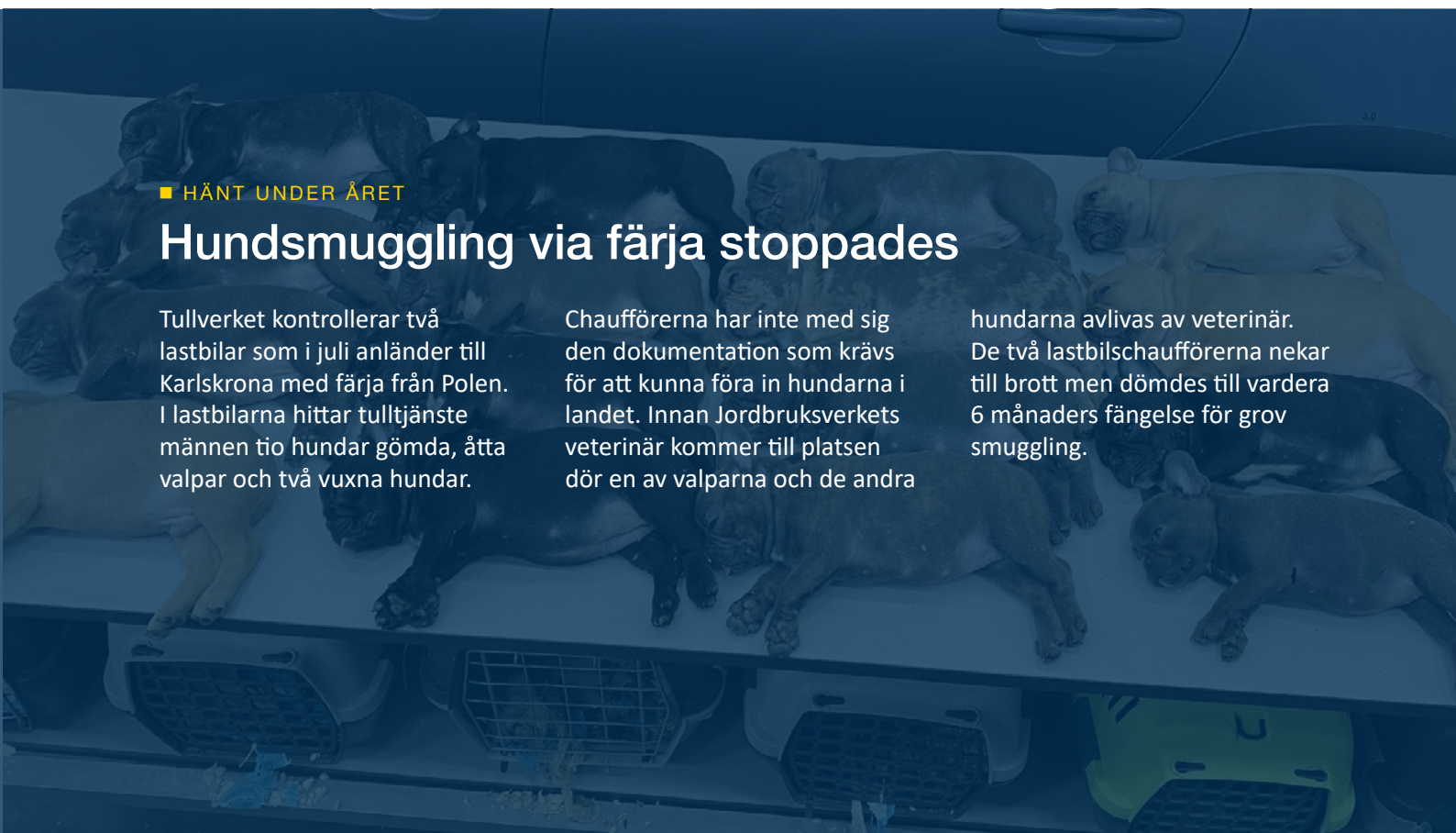
■ HÄNT UNDER ÅRET

Hundsmuggling via färja stoppades

Tullverket kontrollerar två lastbilar som i juli anländer till Karlskrona med färja från Polen. I lastbilarna hittar tulltjänstemännen tio hundar gömda, åtta valpar och två vuxna hundar.

Chaufförerna har inte med sig den dokumentation som krävs för att kunna föra in hundarna i landet. Innan Jordbruksverkets veterinär kommer till platsen dör en av valparna och de andra

hundarna avlivas av veterinär. De två lastbilschaufförerna nekar till brott men dömdes till vardera 6 månaders fängelse för grov smuggling.

fordon per dag i snitt¹⁰. Motsvarande statistik för 2019 var 7,5 miljoner motorfordon totalt och 20 000 fordon per dag i snitt.

Flygpassagerartrafiken var mest påverkad under hela perioden¹¹. 2020 ankom och avreste 6,6 miljoner passagerare med flyg till Sverige från utlandet varav 4,9 miljoner via Arlanda och 1,3 miljoner via Landvetter. Detta är en minskning med 76 procent jämfört med föregående år¹². Även färjetrafiken påverkades stort. Under 2019 ankom drygt 13,6 miljoner passagerare till Sverige med fartyg. Av dem kom 12,6 miljoner från andra EU-länder. Under perioden januari till september 2020 var det drygt 4,7 miljoner passagerare, varav 4,6 miljoner från andra EU-länder¹³.

Under 2020 har Tullverket fokuserat på att göra fler kontroller, på fler platser och på fler av dygnets timmar. Antalet kontroller har ökat med 34 procent jämfört med 2019 och antalet nedlagda kontrolltimmar har ökat med 14 procent jämfört med 2019. Detta beror bland annat på att myndigheten har anställt och utbildat fler tjänstemän. Dessutom har tid till kontroller kunnat frigöras eftersom vissa utbildningsinsatser och planerade resor inte har kunnat genomföras på grund av pandemin. Detta medför också att styckkostnaden har sjunkit.

Störst andel av kontrolltiden läggs på kontroller av transportmedel eftersom det är i detta flöde de stora beslagen görs. Pandemin har under 2020 påverkat vårt arbete och våra resultat. Det har inneburit att vi har fått ställa om kontrollverk-samheten och i stället genomföra fler kontroller i det tunga flödet, i post- och kurirflödet och fler punktskattekontroller.

Ökningen av kontroller av post- och kurirsändningar beror på den ökade e-handeln. Under året har ytterligare postterminaler öppnat i Sverige.

Uppstår misstanke om brott under en kontroll tas varan i beslag. Antalet beslagsärenden har minskat något i jämförelse med föregående år.

Styckkostnaden per beslagsärende har ökat under de senaste åren. Tullverkets ökade rekrytering medför en ökad andel lönekostnad

och ökade kostnader för utrustning av medarbetare i gränsskyddsverksamheten. I styckkostnaden för beslagsärenden ingår även kostnader för Tullverkets fordon och annan utrustning för kontroller, till exempel röntgen och mobila skannrar. Verksamheten för fysisk kontroll bär också en högre andel av lokalkostnader till följd av ökad rekrytering samt investeringar som fasta kameror.

Träffprocent

För att utnyttja resurserna så effektivt som möjligt ska Tullverkets urval av kontrollobjekt och genomförande av kontroller i så stor utsträckning som möjligt leda till beslag eller så kallad träff. En träff är en upptäckt av avvikelser i förhållande till vad som har deklarerats för varan. Förutsättningarna för andelen kontroller som resulterat i träff varierar mellan de olika trafikflödena men säger något om kvaliteten i under-rättelse- och kontrollarbetet.

Tullverket har gjort fler kontroller än föregående år. Träffprocenten har dock minskat. Tullverket har också gjort fler kontroller i godsflödet på nya platser vilket har lett till ökad kunskap men inte så många träffar. Andra tänkbara orsaker till att träffprocenten har minskat kan vara att alla kontroller inte alltid bygger på underrättelseinformation och att teknisk utrustning inte alltid har funnits tillgänglig i post- och kurirflödet.

Träffprocenten har dock ökat vad gäller kontroller av resande. Tillgången till bokningsuppgifter för flygpassagerare har blivit bättre eftersom fler flygbolag anslutits till PIU (Passenger Information Unit). En stor andel av passagerarflödet täcks nu in i den information som kommer in till PIU och därmed har Tullverkets operativa förmåga att selektera stärkts. Selektionen har en direkt påverkan på resultaten av stora beslag i flygpassagerarflödet.

Träffprocenten för kontroller av transportmedel har minskat. Störst är minskningen för kontroller av personbilar. Däremot har träffprocenten för lastbilar ökat och det beror bland annat på en bra selektion av lastbilar och internationell samverkan.

I post-, kurir- och godsflödet är träffprocenten lägre än föregående år och en förklaring till det är att vissa kontroller genomförs på platser där

10) Trafikstatistik 2020 från Öresundsbro Konsortiet.

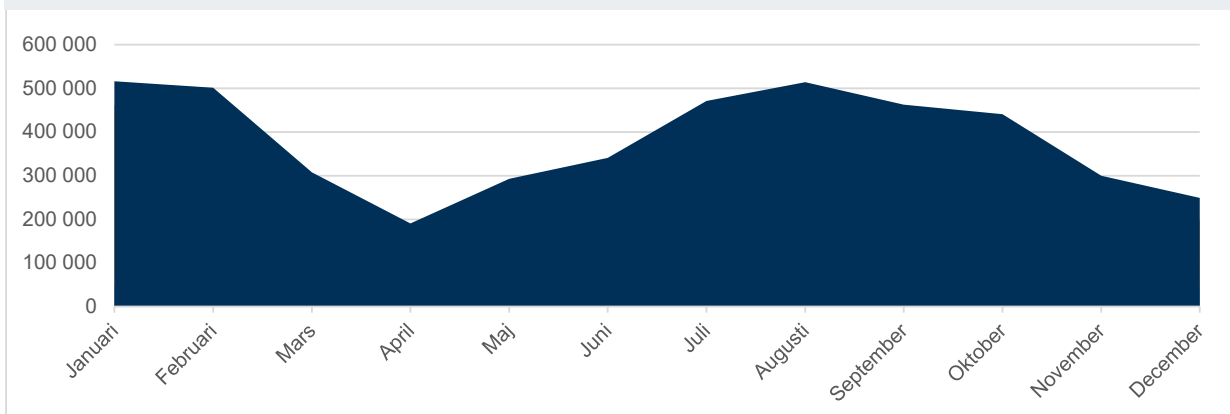
11) Kommerskollegium, statistik om utrikeshandelns utveckling.

12) Swedavias trafikstatistik för 2020.

13) Trafikanalys sjötrafik 2020.

Diagram 14

Öresundsbron trafikstatistik 2020

Tabell 38

Fysisk kontroll

Källa: Agresso

	Antal				Timmar ^{b)}				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Kontroll av resande	18 952	21 048	19 507	-7%	53 992	56 131	46 269	-18%	2 031	2 101	1 924	-8%
Kontroll av transportmedel	21 299	24 924	36 317	46%	108 016	104 735	137 192	31%	3 616	3 311	3 064	-7%
Kontroll av post, kurir- och fraktgods	14 853	18 759	25 539	36%	16 359	21 571	31 197	45%	785	906	991	9%
Punktskattekontroller	2 935	2 636	7 972	202%	10 541	8 898	18 770	111%	2 561	2 660	1 909	-28%
Övriga tullkontroller	2 059	2 483	4 529	82%	9 074	12 461	15 231	22%	3 142	3 955	2 727	-31%
Övrig tid ^{a)}					138 913	148 922	154 791	4%				
Totalt	60 098	69 850	93 864	34%	336 895	352 718	403 450	14%	2 349	2 299	2 148	-7%

a) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hundverksamhet samt rattfyllerikontroller.

b) Tullspiranterns tid redovisas inte men antal kontroller redovisas.

Tabell 39

Beslagsärenden^{a)}

Källa: Tullmålsjournal och Agresso

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Antal	9 020	9 348	8 345	-11%
Timmar	178 367	182 437	214 658	18%
Styckkostnad netto	14 099	15 379	20 861	36%
Totalkostnad netto	127 175 671	143 760 356	174 087 638	21%

a) Samtliga beslag efter kontroll av resande, transportmedel, post-, kurir- och fraktgods.

Tabell 40

Träffprocent i fysiska kontroller				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Agresso</i>	2018	2019	2020	
Andel träff efter fysisk kontroll totalt	17,7%	16,4%	12,4%	-4,0
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resande	8,8%	13,5%	15,0%	1,5
– Kontroll av transportmedel	6,4%	6,0%	4,8%	-1,2
– Kontroll av post, kurir- och fraktgods	46,8%	34,6%	24,0%	-10,6
– Punktskattekontroller	9,2%	7,6%	4,1%	-3,5

teknisk utrustning, till exempel röntgen, inte finns tillgänglig i dagsläget. Inflödet av farliga föremål har också minskat kraftigt och beslagen har minskat med drygt 50 procent, vilket påverkar antalet träffar. Det beror som tidigare på att Postnord kommit överens med en stor nättaktör om att de inte ska distribuera sådana varor till Sverige.

Träffprocenten i de kontroller som görs för att säkerställa att korrekt punktskatt betalas för införsel av alkohol- och tobaksvaror har minskat jämfört med föregående år. Det beror på att den organiserade införseln av framför allt illegal alkohol fortsatt sker genom att transportera mindre mängder vid fler tillfällen. Det är mycket svårt att bevisa att sådan införsel inte är för privat bruk.

Bedömning efterlevda in- och utförselbestämmelser

Trots att pandemin medförde ett minskat flöde av resor och transporter har Tullverket gjort fler kontroller än föregående år och mängderna av beslagtagna och omhändertagna varor ökade generellt. Resultatet av Tullverkets arbete för att kontrollera att in- och utförselbestämmelserna efterlevs bedöms vara tillfredsställande utifrån följande indikatorer.

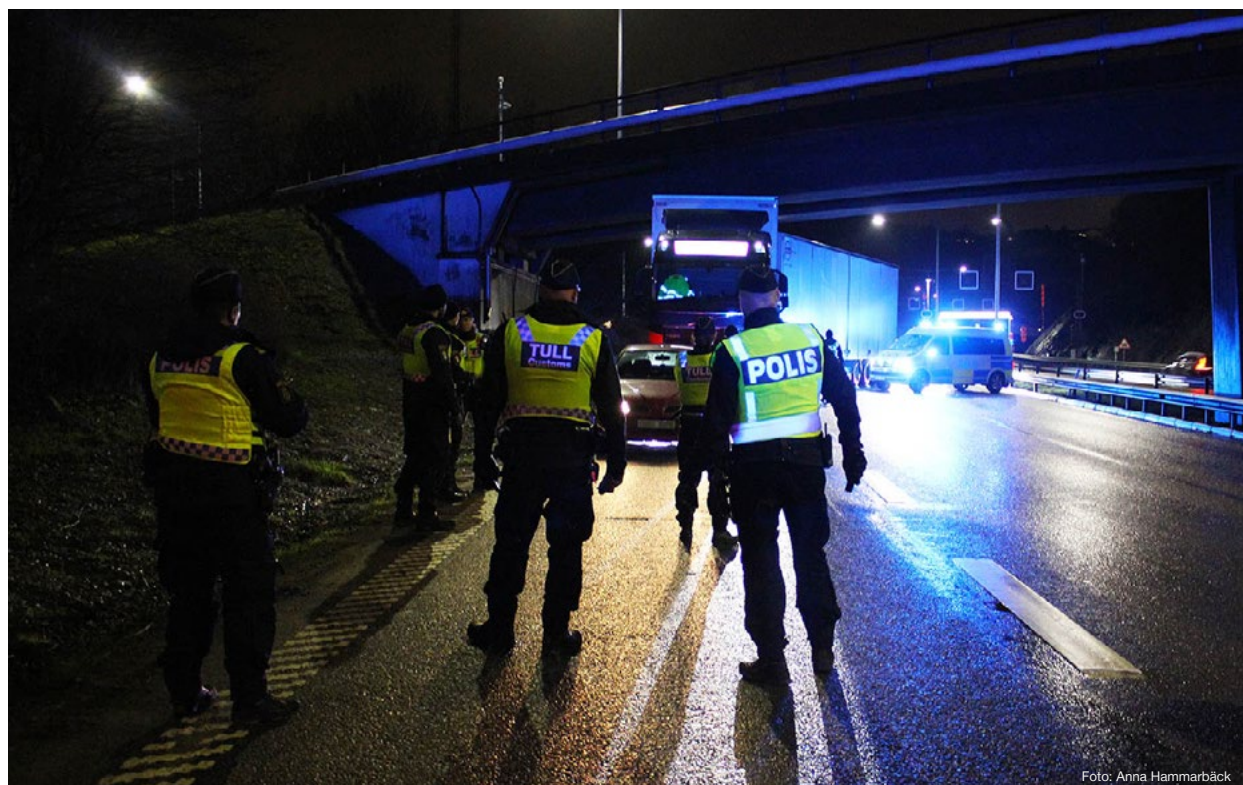
- Samhällsnyttan av narkotikabeslag har ökat (3 368 miljoner kronor 2020; 2 487 miljoner kronor 2019).
- De totala mängderna av beslagtagna och omhändertagna alkohol har ökat (508 027 liter 2020; 455 676 liter 2019).
- De totala mängderna av beslagtagna och omhändertagna cigaretter har visserligen

minskat (26,0 miljoner 2020; 42,6 miljoner 2019) men trenden över tio år för beslagtagna cigaretter är ökande.

- De totala mängderna av beslagtagna och omhändertagna tobak har minskat (15,5 ton 2020; 18,3 ton 2019). Dock påverkades utfallet för 2019 av ett stort enskilt ärende med omhändertagna tobak på 7,2 ton.
- Antalet beslagtagna skjutvapen har ökat (142 stycken 2020; 58 stycken 2019).
- Andelen klagomåls- och skadeståndsärenden har ökat men är fortsatt låg sett till det totala gods- och resandeflödet och det stora antalet kontroller som Tullverket gör, se avsnittet Klagomål och skadestånd på sidan 72.

Tullverkets kontrollarbete baseras i huvudsak på att olika risker vägs mot varandra och att resurser nyttjas på ett effektivt sätt. Tullverket bedömer att vi har balanserat kontrollerna av narkotika, alkohol, tobak, vapen och explosiva varor mot övriga restriktionsvaror utifrån risker och resurser.

- Tullverket har löpande kontrollerat deklarerat av hälsokost och andra varor som kan vara läkemedel och kräver tillstånd.
- Tullverkets kontroller har lett till att fler varor som kan vara farliga för konsumenterna har hindrats från att komma ut på marknaden.
- Tullverket har genomfört kontroller och gjort beslag av utrotningshotade djur och växter.
- En stor del av de sändningar med avfallsprodukter som tas ut för kontroll resulterar i exportförbud efter Tullverkets kontroll.

Förebygga och motverka brottslighet

Tullverket ska förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Tullverket ska delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten. Tullverket ska bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförsel av varor. Dessutom ska Tullverket bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott¹. Tullverket ska redovisa hur myndigheten har stärkt arbetet med att förebygga brottslighet i samband med in- och utförsel av varor².

I Tullverkets uppgift att bedriva brottsutredande verksamhet ingår att förebygga, förhindra och upptäcka brott samt att se till att den som begått brott identifieras och lagförs. Tullverkets brottsutredningar ska vara av så hög kvalitet att de utgör ett bra stöd för åklagare som ska fatta beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna för brottslig verksamhet, till exempel genom att förverka brottsvinster.

I Tullverkets arbete för att förebygga och motverka brottslighet ingår även

kommunikationsinsatser för att informera allmänhet och företag om reglerna för in- och utförsel av varor.

Olika former av samverkan är också avgörande i arbetet för att bekämpa den organiserade och storskaliga brottsligheten. Stor betydelse för Tullverkets resultat har samverkan inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet (OB-samverkan) och annan myndighetssamverkan, både nationellt och internationellt.

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

2) Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

Resultat

Förundersökningar

Under 2020 inleddes 17 procent färre förundersökningar och antalet avslutade förundersökningar minskade med 9 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på det minskade antalet beslag till följd av pandemin.

Antalet strafförelägganden har minskat något eftersom färre beslag gjorts i resandefrafiken på grund av pandemin.

Organiserad brottslighet

Inriktningen för Tullverkets arbete, inklusive regeringens uppdrag mot den organiserade brottsligheten³, är att lagföra eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna till att ägna sig åt kriminell verksamhet för de grävsta kriminella och deras närmaste medarbetare. Ett kriminellt nätverk räknas som utslaget eller allvarligt skadat när hälften av nätverkets identifierade medlemmar dömts till fängelse, varav hälften för grovt brott. Antalet utslagna eller allvarligt skadade kriminella nätverk är betydligt högre än föregående år men statistiken återspeglar inte enbart Tullverkets arbete under 2020 utan även insatser genomförda tidigare år, eftersom rättsprocessen ofta går över kalenderåren. Antalet kontrollerade leveranser vid grova brott har ökat vilket medför att fler brottsnätverk har kunnat kartläggas.

Tullverket har under året ökat sina insatser i det myndighetsgemensamma arbetet mot grov

och organiserad brottslighet där tolv myndigheter ingår. Förutom att delta i arbetet på nationellt underrättelsecentrum, regionala underrättelsecenter, regionala samverkansråd och operativa rådet, har vi deltagit operativt i flera gemensamma insatser. Tullverket har även lett en insats i västra Sverige med gott resultat, bland annat gjordes omfattande beslag av narkotika.

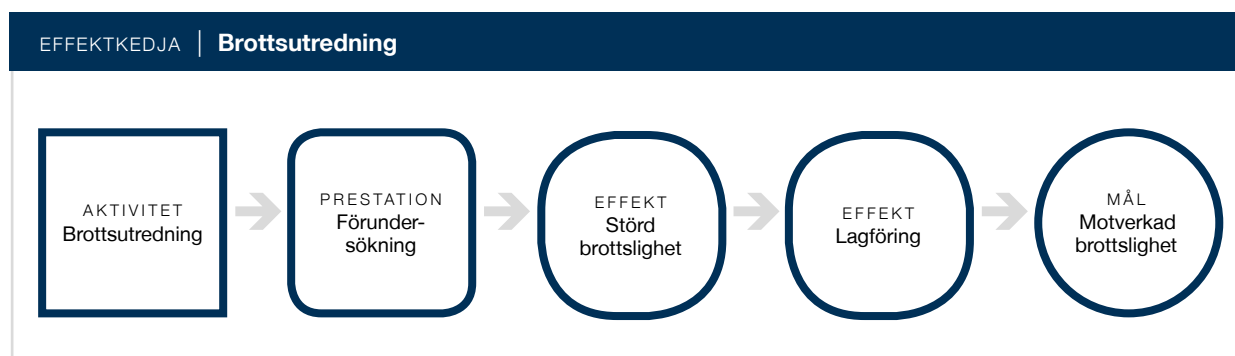
Ett led i det brottsbekämpande arbetet är att komma åt det ekonomiska utbytet av brott. Förverkande av brottsvinster är därför en del av Tullverkets arbete mot organiserad brottslighet, se tabell 44 i tabellbilagan. Tullverket genomför i dessa ärenden tillgångsutredningar och beslagtar misstänkt utbyte av brott. Förverkande av tillgångar yrkas sedan av åklagare och beslutas av domstol. Enstaka ärenden kan få stor betydelse för Tullverkets resultat för ett enskilt år.

Antal förverkanden är oförändrat jämfört med föregående år men värdet är lägre. Tullverkets förverkanden under 2020 är framför allt kopplade till alkoholärenden där åtal väckts mot personer som systematiskt fört in alkohol olagligt. I dessa ärenden har alkoholen inte tagits i beslag eftersom den redan var skingrad då brottet uppdagades. Det förverkade värdet har räknats fram i efterhand utifrån den mängd alkohol som förts in i landet.

Lagföring

Under 2019, som är det senast redovisade året i Sveriges officiella statistik, fattade tullåklagare 1 226 lagföringsbeslut, se tabell 45 i tabellbilagan. Det är en ökning jämfört med 2018. Tullverket har under de senaste tio åren fattat mellan 1 000 och drygt 1 600 lagföringsbeslut årligen.

3) Regeringens uppdrag till Polismyndigheten och samverkande myndigheter att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, Ju2015/09350/PO.

Tabell 41

Antal förundersökningar av brott				Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2018	2019	2020		
Inledda förundersökningar	8 146	10 577	8 778	-1 799	-17%
Slutförda förundersökningar					
– Strafförelägganden utfärdade av Tullverket	1 046	1 225	1 151	-74	10%
– Förundersökningar till Åklagarmyndigheten	1 533	2 427	2 153	-274	-11%
– Tullverkets egna stämningsansökningar	41	32	38	6	19%
Totalt	2 620	3 684	3 342	-342	-9%

Tabell 42

Antal identifierade kriminella nätverk				Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2018	2019	2020		
Narkotikasmuggling	32	29	49	20	69%
Alkoholsmuggling	1	5	4	-1	-20%
Tobaksmuggling	1	3	4	1	33%
Övrigt	1	0	0	0	0
Totalt	35	37	57	20	54%

Tabell 43

Antal utslagna/ allvarligt skadade kriminella nätverk^{a)}											För- ändring 2019– 2020 Antal	För- ändring 2019– 2020 %
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Narkotikasmuggling	12	10	9	18	15	16	12	17	13	26	13	100%
Alkoholsmuggling	3	0	0	1	1	2	2	0	4	2	-2	-50%
Tobaksmuggling	2	0	1	2	1	0	2	1	0	2	2	-
Övrigt	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	17	10	11	22	17	18	16	18	17	30	13	76%

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiftet vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 46

Antal personer lagförda för grova brott											Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Antal personer	187	147	150	152	171	159	143	155	217	216	-1	0%
Antal fängelseår	693	501	520	485	487	464	447	512	668	746	78	12%
Genomsnittligt antal fängelseår	3,7	3,4	3,5	3,2	2,8	2,9	3,1	3,3	3,1	3,5	0	12%

Under 2020 har totalt 216 personer lagförts för grov brottslighet. Det har resulterat i 746 utdömda fängelseår vilket är högre än föregående år. Det genomsnittliga antalet fängelseår per dömd har ökat jämfört med föregående år.

Straffets längd påverkas av beslagens storlek, åklagarens yrkande och vilken roll den lagförda personen har i ett kriminellt nätverk. Straffet för en kurir blir till exempel lägre än straffet för en huvudman i ett nätverk.

Rattfylleribrott

Tullverket ska bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott. Tullverket ingår i Samverkan mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT) som är ett samarbete mellan Trafikverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen, kommuner, regioner, Transportstyrelsen och Kriminalvården. SMADIT innebär bland annat att de förare som ertappas ska erbjudas vård för att minska risken för återfall.

Tullverket utför rattfyllerikontroller i samband med tullkontroller. Utandningsprov utförs normalt vid varje tullkontroll av motordrivet fordon med förare när vi har den tekniska utrustningen på plats. De misstankar om rattfylleribrott som uppstår vid dessa kontroller utreds av Tullverket. Den 1 november fick Tullverket nya befogenheter genom en utökning av Tullverkets förundersökningsrätt enligt lagen (2008:322) om Tullverkets och Kustbevakningens befogenheter att ingripa mot rattfylleribrott vad gäller innehavsbrott. De utökade befogenheterna ger Tullverket rätt att inleda förundersökning och biträda åklagare vid utredning av vissa brott som upptäcks i samband med att myndigheten vidtar åtgärder mot rattfylleribrott. De brott som avses är innehav av narkotika, dopningsbrott och innehav av hälsofarliga varor. Tullåklagare fick genom lagändringarna också rätt att utfärda strafförelägganden och väcka åtal för innehavsbrotten.

I och med pandemin beslutades att inga systematiska utandningsprov vid misstänkt rattfylleribrott skulle utföras från och med den 11 mars och tills vidare. Utandningsprov utfördes därefter bara vid direkt misstanke om rattfylleribrott. Därför minskade kraftigt såväl antalet rattfyllerikontroller som inledda förundersökningar om rattfylleribrott jämfört med föregående år. Under 2020 gjorde Tullverket 18 647 alkoholutandningskontroller jämfört med över

80 000 föregående år, se tabell 47 i tabellbilagan.

Rattfyllerikontrollerna har lett till att 228 förundersökningar om rattfylleribrott har inletts vilket är en minskning med nästan 70 procent jämfört med föregående år. Antalet misstänkta för drograttfylleribrott ökade däremot till 88 jämfört med 59 föregående år, se tabell 48 i tabellbilagan.

Av de inledda förundersökningarna slutredovisade Tullverket 139 (297 stycken 2019) ärenden till Åklagarmyndigheten, se tabell 49 i tabellbilagan. Tullverket har genom att utföra kontrollerna och utreda misstankar om rattfylleribrott bidragit till trafiksäkerheten samt regeringens mål för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken⁴.

Produktivitet och kvalitet

Brottsutredningar

Tullverkets brottsutredningsärenden har stor variation i komplexitet och kraven på rätts-säkerhet och effektivitet är höga. Tullverket lägger mest tid på utredningar av narkotika-smuggling.

Tullverket fick nya befogenheter att inleda förundersökning från och med den 1 november. Det innebär att Tullverket har rätt att inleda förundersökning enligt smugglingslagen även vid innehav eller bruk av narkotika, innehav av dopningsmedel och innehav av hälsofarliga varor. Från och med den 1 december utökades befogenheterna till rätt att även inleda förundersökning enligt smugglingslagen vid innehav av vapen och explosiva varor. Tullverket får även biträda allmän åklagare vid utredning av misstankar om de aktuella brotten. De nya befogenheterna gör att Tullverket kommer att hantera vissa ärenden själv i stället för att överlämna dem till Polismyndigheten. Det kommer att innebära en effektivisering och ökad rättssäkerhet, eftersom vi då undviker parallella förundersökningar där samma person samtidigt utreds av Tullverket för smugglingsbrott och av Polismyndigheten för innehavsbrott.

Det är utredningarna av de grova narkotikabrotten som är orsak till att styckkostnaden ökat eftersom de är tidskrävande.

4) Skr 2015/16:86 En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020 (mål 5: Antalet kvinnor och män samt flickor och pojkar som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska).

Tabell 50

Brottsutredningar

Källa: Agresso

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Narkotikasmugglingsutredningar	1 434	1 546	1 459	-6%	205 449	228 092	269 441	18%	95 991	100 325	125 210	25%
Ekobrottsutredningar	482	1 359	1 242	-9%	53 661	56 072	49 467	-12%	74 591	28 057	27 004	-4%
Övriga brottsutredningar ^{a)}	704	779	641	-18%	28 823	16 897	24 802	47%	27 431	14 750	26 234	78%
Övrig tid ^{b)}					145 764	147 202	148 637	1%				
Totalt	2 620	3 684	3 342	-9%	433 697	448 263	492 347	10%	73 632	55 570	69 729	25%

a) Varav 38 egna stämningsansökningar 2020.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hanteringen av beslag och omhändertaganden samt tullåklagarverksamhet.

Tabell 51

Förundersökningar av enkel beskaftenhet

Källa: Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
Andel förundersökningar av enkel beskaftenhet med högst 140 dagars genomströmningstid ^{a)}	86%	89%	90%	1
Antal öppna ärenden av enkel beskaftenhet äldre än 140 dagar	580	533	376	-157

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen.

Tabell 52

Genomströmningstid brottsutredningar

Källa: Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Genomsnittlig genomströmningstid för ärenden på brottsutredning	105	103	115	12%

Tabell 53

Kvalitet i hantering av brott

Källa: Redovisning från kompetenscenter, Åklagarmyndigheten och Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	32%	35%	38%	3
Andel väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare	61%	56%	66%	10
Lagföringskvot ^{b)}	74%	66%	72%	6
Andel ärenden där TNU tillämpats korrekt ^{c)}	85%	85%	-	-
Andel beslagsärenden utan avvikelser	98,9%	97,5%	98,4%	0,9

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

b) Statistiken över beslutade brottsmisstankar har justerats av Åklagarmyndigheten 2018.

c) TNU är en förkortning för Tullverkets nationella utredningskoncept

Under 2020 fortsatte Tullverket att väcka åtal i ett antal brottsutredningar om frekvent illegal alkoholförsel. Det är ärenden där en enskild person vid flera olika tillfällen gjort resor för att föra in sammanlagt stora mängder alkohol för illegal försäljning. För att kunna styrka införsel har Tullverket inlett ärenden för varje sådan resa personen gjort. Arbetet är resurs- och tidskrävande men arbetssättet har visat sig vara framgångsrikt.

Övriga brottsutredningsärenden omfattar smuglingsbrott rörande andra restriktionsvaror, främst vapen och farliga föremål. För dessa ärenden har både tiden och styckkostnaden ökat. Det beror bland annat på att antalet beslagtagna vapen ökat.

Det minskade resandeflödet har medfört att antalet ekobrottsutredningar rörande alkohol och tobak har minskat jämfört med föregående år.

Andelen ärenden som slutförts inom 140 dagar har ökat. Det är en effekt av ett minskat inflöde av ärenden på grund av pandemin och ett aktivt ledarskap inom förundersökningarna. Antalet öppna ärenden av enkel beskaffenhet och som är äldre än 140 dagar, har minskat jämfört med föregående år. Pandemin har gjort att Tullverket kunnat arbeta av en del balanser.

Den genomsnittliga, liksom den totala, brottsutredningstiden har ökat jämfört med 2019. En av anledningarna är att Tullverket har kunnat arbetat med äldre ärenden eftersom inströmningen av ärenden har minskat till följd av pandemin. När många äldre ärenden avslutas ökar den sammanlagda genomströmningstiden. Tullverket har också haft några omfattande, och därför mer tidskrävande, utredningar under året.

Det är viktigt att ärendena utreds med hög rättslig kvalitet men också att de avslutas inom rimlig tid. Förundersökningar av enkel beskaffenhet leds av Tullverkets egna förundersökningsledare, medan ärenden som leds av allmän åklagare rör mer komplicerade brott som oftare kräver längre utredningstid.

Andelen slutredovisade förundersökningar av inledda är högre än föregående år bland annat till följd av en ökad redovisning av ärendetypen olovlig in- och utförsel av alkohol. De ärendena är kopplade till omfattande förundersökningar för att styrka frekvent alkoholförsel.

Många ärenden i postflödet avslutas utan att

en förundersökning slutredovisas till åklagare när det inte går att bevisa att mottagaren haft uppsåt att beställa varorna. De ärendena avslutas genom att de otillåtna varorna förverkas. Om dessa postärenden räknas bort är utfallet i stället 65 procent. Utfallet påverkas också av att alla inledda förundersökningar inte avslutas under samma kalenderår.

Lagföringskvoten, andelen positiva lagföringsbeslut⁵, har ökat jämfört med föregående år och ligger på en fortsatt hög nivå. Andelen väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare är 66 procent vilket också bedöms som tillfredsställande. Det visar att Tullverkets förundersökningar håller en hög kvalitet.

Kvalitetssäkring av brottsutredningsarbetet sker normalt både löpande genom förundersökningsledning och genom kontroller för att säkerställa att rutinerna i Tullverkets nationella utredningskoncept (TNU) tillämpas korrekt. På grund av pandemin har inte säkerställandekontrollerna av TNU kunnat genomföras under året.

Brister i Tullverkets beslagshantering kan leda till lägre rättssäkerhet, skadat förtroende och ökade kostnader. För att säkerställa att beslagshanteringen sker enligt gällande rutiner genomförs årligen inventeringar. Andelen beslagsärenden utan avvikelser är något högre än föregående år. Avvikelsena har varit av mindre betydelse och bedöms inte ha påverkat rätts-säkerheten.

Var tredje år genomför Tullverket en enkät till Åklagarmyndigheten för att få en bedömning av kvaliteten och effektiviteten i brottsutredningsarbetet, kompetensen hos brottsutredare och förundersökningsledare samt nöjdheten med samarbetet mellan myndigheterna. Nästa mätning genomförs 2021 men tidigare mätningar har visat positiva effekter av Tullverkets förändrade arbetssätt och kompetenshöjande insatser. Tullverket har inga indikationer på att kvaliteten på förundersökningarna skulle ha försämrats utan utgår ifrån att de fortfarande håller en god kvalitet.

Under året har planering för en organisationsförändring av brottsutredningsverksamheten pågått. Förändringen innebär att resurser

5) Med positiva lagföringsbeslut avses Åklagarmyndighetens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse, strafföreläggande och företagsbot.

kommer att avdelas för utredning av mängdbrott respektive grova brott. Det förväntas leda till minskade genomströmningstider och handläggningstider, vilket innebär att balanserna för mängdbrott kan minska.

Brottsförebyggande verksamhet

Lagstiftningsarbete

Tullverket arbetar kontinuerligt med att påverka lagstiftningen för att förhindra och försvåra smuggling och annan brottslighet som vi har att förebygga och bekämpa. För att kunna bli än mer effektiva i arbetet med att förebygga och motverka brottslighet behöver den lagstiftning som styr Tullverkets befogenheter få en samlad översyn.

Under 2020 har arbete med ändringar i lagstiftning som berör Tullverkets brottsbekämpande arbete prioriterats. De ändringar i lagstiftningen som berör Tullverkets brottsbekämpande arbete och som trätt i kraft under året ger myndigheten bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag, och leder till ett bättre utnyttjande av samhällets samlade resurser.

Ytterligare lagförslag är under beredning, till exempel förslag om utökade möjligheter för Tullverket att besluta om postspärr och utökade möjligheter för Tullverket att ingripa mot stöldgods som är på väg ut ur landet.

Förebyggande kommunikationsarbete

Tullverket genomför flera olika slags kommunikationsinsatser för att informera och öka kunskapen hos allmänhet och företag om de regler som gäller för in- och utförsel av varor. Den enskilt viktigaste kanalen är webbplatsen tullverket.se men Tullverket kommunicerar också på andra sätt, till exempel i sociala medier. De digitala kanalerna har under 2020 fått än större betydelse eftersom mötestillfällen som mässor och föreläsningar ställts in på grund av pandemin.

Via sociala medier har Tullverket dialog med allmänheten och informerar bland annat om vilka regler som gäller, till exempel för införsel av restriktionsvaror och näthandel. Under året har vi fortsatt med arbetet för att förhindra

alkoholsmuggling till ungdomar genom att göra en informationskampanj i sociala medier. Kampanjen bestod av olika kortfilmer med fokus på att uppmärksamma kopplingen mellan fulsprit och organiserad brottslighet. Kampanjen pågick under 17 dagar och fick närmare 1 miljon visningar. Sedan i höstas har också vårt budskap om brexit exponerats nästan 16 miljoner gånger mot både företag och privatpersoner. Vid årsskiftet hade Tullverket sammanlagt drygt 50 000 följare via Facebook, LinkedIn och Instagram. Kanalerna har haft en genomsnittlig ökning med 50 procent av följare under året.

Kamerabevakning

Tullverket har under 2020 infört fast kamerabevakning vid flera gränsövergångar. Införandet har skett succesivt och vid slutet av året finns kamerabevakning vid 7 gränsövergångar. Planen är att fortsätta med fler platser under kommande år. De fasta kamerorna är ett bra verktyg för att effektivisera Tullverkets arbete och få fler träffsäkra kontroller. Med kamerabevakning får vi bättre förutsättningar att hitta objekt som vi tidigare haft svårt att upptäcka i det täta trafikflödet. De fasta kamerorna läser av fordonens registreringsnummer och jämför med information i Tullverkets underrättelseregister. På så sätt identifieras intressanta fordon och ett meddelande skickas till den kontrollerande verksamheten via radiokommunikationssystemet Rakel.

Det är inte alltid Tullverket har resurser att kontrollera de fordon som kamerorna identifierar. Under 2020 har vi kontrollerat drygt 22 procent av de objekt som den automatiserade kamera-selekteringen identifierat. Knappt 16 procent av dessa kontroller ledde till någon åtgärd, till exempel beslag, omhändertagande eller rapportering till annan myndighet.

Att använda sig av fast kamerabevakning i sig är en brottsförebyggande åtgärd eftersom förbipasserande som ser kamerorna kan uppleva en större risk att bli upptäckt. När de första kamerorna togs i drift i Helsingborg kunde vi se en viss förskjutning i trafiken till Öresundsbron innan även de kamerorna togs i drift.

ANDT-strategin

Den nuvarande nationella ANDT-strategin⁶ gäller för åren 2016–2020. I arbetet med ANDT-strategin har Tullverket under året deltagit i ett flertal hearingar som socialdepartement anordnat. Syftet har varit att dels samla in erfarenheter utifrån nuvarande strategi, dels arbeta vidare med syfte, mål och uppdrag inför en ny strategi. Det regionala ANDT-arbetet har påverkats av pandemin, men Tullverket har deltagit i flera samverkande regionala insatser. Till exempel har Tullverket deltagit i kontroller av butiker i västra Sverige och en kontroll av en så kallad partykryssning för ungdomar.

Samverkan mot tullbrottslighet

Samverkan mot tullbrottslighet (SMT) är en frivillig överenskommelse som företag som hanterar transport- och logistik av gränsöverskridande varor erbjuds att teckna med Tullverket. Genom överenskommelsen kommer Tullverket tillsammans med företagen överens om brottsförebyggande åtgärder i kampen mot den organiserade gränsöverskridande brottsligheten. Tullverket delger även information till företagen om vad de bör reagera på i sitt flöde utifrån de risker vi ser. Tips och uppgifter från företagen kan hjälpa oss att förhindra illegala transporter, men bidrar också till att utveckla Tullverkets förmåga att göra rätt kontroller eftersom den information som företagen lämnar blir underlag i Tullverkets riskhantering och profilering.

SMT-verksamheten har också i samverkan med Kustbevakningen satt upp skyltar i hamnar med information om Tullverkets tipstelefon 90 114. Denna åtgärd har medfört att Tullverket fått konkret information som lett till beslag.

Övrig samverkan

Nationell och internationell samverkan är en viktig framgångsfaktor för att bekämpa gränsöverskridande brottslighet och bidra till ett tryggt och säkert samhälle.

Tullverket har under året fortsatt haft en sambandsman på Europol och en sambandsman, tillika tullattaché, i Peking inom ramen för det

nordiska polis- och tullsamarbetet (PTN). Tullverket avslutade posteringen i Peking i samband med att förordnandet för tullattachén/sambandsmannen löpte ut. Tullverket har för avsikt att i stället under 2021 tillsätta en ny postering inom PTN och att utöka närvaron på Europol. Inom ramen för Sveriges bidrag till Frontex har en tulltjänsteman deltagit som ”Cross Border Crime Detection Officer” vid EU:s yttre gräns i Kroatien. Dessutom har Tullverket utstationerade tjänstemän som nationella experter på kommissionens tull- och skattedirektorat (DG TAXUD) och som teknisk attaché på Världstullorganisationen (WCO).

Tull- och polismyndigheter i Danmark och Sverige har ökat sitt samarbete för att bekämpa gränsöverskridande kriminalitet i Öresundsregionen och har inrättat ett gemensamt center på Kastrup, Gränscenter Öresund. Tullverket deltar med en särskild utsedd kontaktperson som är på plats i Danmark ett par gånger i veckan. Det gemensamma samarbetet har fokus på sprängämnen, vapen, narkotika, pengasmuggling och kringresande ligor som begår stölder och inbrott.

Tullverket publicerade i oktober sin Lägesbild organiserad brottslighet 2020. Rapporten bygger på operativt och strategiskt material från Tullverket samt andra svenska och utländska brottsbekämpande myndigheter och organisationer, till exempel Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet och EU:s byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol).

En effektiv bekämpning av den organiserade brottsligheten kräver såväl nationell som internationell samverkan med andra myndigheter och organisationer. Tullverket deltar därför aktivt både i den nationella satsningen på samordnade myndighetsinsatser mot organiserad brottslighet och i EU:s policycykel mot organiserad brottslighet, EMPACT.

Tullverket fick i slutet av 2019, tillsammans med Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Försvarsmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut, regeringens uppdrag att ”öka samhällets förmåga att hantera explosiva varor och den illegala användningen av dessa” (Ju2019/03980/PO). Polismyndigheten samordnar uppdraget. En delredovisning gjordes i september 2020 och

⁶ Regeringens skrivelse En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016–2020, Skr 2015/16:86.

uppdraget ska slutredovisas i november 2021. Tullverket leder två arbetsgrupper:

- arbetsgruppen att stärka det nationella och internationella samarbetet för att förebygga och förhindra illegal införsel och tillverkning av explosiva varor.
- arbetsgruppen som arbetar med lagstiftning, bland annat att identifiera förändrings- och utvecklingsområden inom de för uppdraget inkomna förslagen på lagstiftning som skulle kunna underlätta både det operativa arbetet och samverkan.

Arbetet fortgår med att förstärka bekämpningen av internationella brottsnätverk som begår tillgrepsbrott i Sverige. Under året har det framgångsrika myndighetsgemensamma operativa samarbetet mellan Tullverket, Kustbevakningen och Polismyndigheten med så kallade TKP-grupper pågått, främst i södra Sverige. Tillsammans genomför TKP-grupperna in- och utförselkontroller i enlighet med respektive myndighets befogenheter.

Tullverket samverkade med svensk polis och norsk tull i en operation vid Norgegränsen med fokus på att upptäcka oegentligheter både när det gäller uppbörd och restriktionsvaror. Flera brottsrapporteringar gjordes bland annat avseende vårdslös tullredovisning samt smuggling av bland annat narkotika och alkohol. Dessutom gjordes flera debiteringar av undandragna avgifter.

Tullverket har genomfört en kontrolloperation inriktad på post- och kurirflödet. Kontrolloperationen la särskilt fokus på att göra fler kontroller på platser där det sällan genomförs kontroller och på tider när det normalt inte genomförs kontroller. Under operationen beslagtogs bland annat amfetamin, cannabis, ecstasy, vapen, explosiva varor och ej godkända ansiktsmasker.

Under året genomfördes en myndighetsgemensam kontrollinsats, Operation Klöver, under tre dagar i Helsingborg. Operationen var ett initiativ från Polismyndigheten med syfte att komma åt pengar från personer som ägnar sig åt kriminell verksamhet samt att minska

■ HÄNT UNDER ÅRET

Kokainbeslag filmades av smugglarna

I mitten av mars anlöper ett fraktfartyg Uddevalla. Fartyget är lastat med koks och kommer direkt från Colombia. Vid ankomsten gör Tullverket och Kustbevakningen en fartygsvisitation men man undviker medvetet att undersöka lastutrymmena. Det finns nämligen en misstanke om att det kan finnas kokain ombord sedan Tullverket tidigare under året gjort ett stort kokainbeslag i samma hamn, på ett fartyg som hade samma avsändningsort i Columbia, samma typ av last och

samma mottagare i Uddevalla.

Fartyget sätts under bevakning. Strax efter midnatt smyger tre personer fram till fartyget, en stannar på kajkanten och håller utkik medan de andra två går ombord på fartyget och ner i ett av lastutrymmena. Där gräver de fram tre väskor och smyger av fartyget innan de grips på kajen. En av de misstänkta slänger en av väskorna i vattnet och försöker gömma sig vid kajkanten, men Kustbevakningen och Tullverket kunde hitta både mannen och

väskan. En av de åtalade hade en så kallad GoPro-kamera på sig och filmade hela förloppet, från att de gick ombord och grävde fram narkotikan i fartygets lastutrymme tills att de greps.

Totalt fanns 61,2 kilo kokain i väskorna. De tre männen döms för synnerligen grovt narkotikabrott till fängelse i 7 år och 3 månader. Tullverket bedömer att det kriminella nätverket bakom smugglingen är identifierat och att mottagar delen är utslaget.

rekryteringen till kriminella nätverk. Tullverket, Polismyndigheten, Kronofogden, Försäkringskassan, Arbetsmiljöverket, räddningstjänsten och Helsingborg stad jobbade ihop sida vid sida. Under 24 operativa timmar gjorde myndigheterna insatser som sammanlagt gav statskassan över 6,3 miljoner kronor. Tullverkets arbete bestod bland annat av att utföra fordonskontroller och personkontroller.

Operation Pangea genomförs sedan 2008 för att gemensamt motverka illegal försäljning via internet av olagliga läkemedel. Operationen samordnas av Interpol och våren 2020 deltog 190 myndigheter från sammanlagt 90 länder i operation Pangea XIII. I Sverige är Läkemedelsverket ansvarig myndighet och tillsammans med Tullverket och Polisen genomfördes operationen. Tullverket gjorde beslag som mestadels innehöll mindre mängder narkotikaklassade tabletter eller dopnings- och potensmedel.

Tullverket deltog tillsammans med bland annat Kemikalieinspektionen i en internationell operation med inriktning att rapportera falska eller icke godkända läkemedel med anknytning till den pågående pandemin. Operationen samordnades av Interpol och Tullverket rapporterade in ärenden med import av desinfektionsmedel.

Världstullorganisationen (WCO) initierade operation STOP i samarbete med Interpol, FN:s kontor för narkotikakontroll och förebyggande av brott (UNODC), Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF) och Europol samt aktörer från näringslivet, bland annat Pfizer och Novartis. Tullverket samverkade nationellt med marknadskontrollmyndigheter som Läkemedelsverket, Arbetsmiljöverket och Kemikalieinspektionen. Under operationen stoppade Tullverket falska covid-19-tester, icke godkända visir och icke godkända andningsmasker.

I arbetet med EMPACT inleddes i början på året arbetet med den kommande policycykeln 2022–2025 och arbetet med EU:s hotbildsrapport om grov och organiserad brottslighet för 2021, EU SOCTA 2021. Under året har Tullverket i samverkan med Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket sammanställt det svenska underlaget till EU SOCTA 2021. Under året har det operativa arbetet i EMPACT fortsatt

och exempel på detta är att i höstas genomförde Polismyndigheten och Tullverket utökade kontroller riktade mot illegala vapen, sprängmedel, narkotika- och människosmuggling. I operationen deltog totalt 34 länder.

Bedömning förebyggd och motverkad brottslighet

Resultatet av Tullverkets arbete för att förebygga och motverka brottslighet bedöms vara tillfredsställande utifrån genomförda kommunikationsinsatser, kontroller samt följande resultatindikatorer.

- Antalet inledda förundersökningar har minskat (8 778 stycken 2020; 10 577 stycken 2019) till följd av pandemin och det minskade antalen beslag. Antalet inledda förundersökningar är tillfredsställande i relation till inflödet av brottsutredningar.
- Andelen slutredovisade av inledda förundersökningar har ökat (38 procent 2020; 35 procent 2019).
- Antalet utslagna nätverk har ökat (30 stycken 2020; 17 stycken 2019).
- Antalet personer som lagförts för grov brottslighet har minskat men antalet utdömda fängelseår har ökat (216 personer och 746 fängelseår 2020; 217 personer och 668 fängelseår 2019).
- Genomströmningstiden för brottsutredningar har ökat (115 dagar 2020; 103 dagar 2019).
- Antalet öppna ärenden av enkel beskaffenhet och som är äldre än 140 dagar har minskat (376 stycken 2020; 533 stycken 2019).
- Lagföringskvoten har ökat (72 procent 2020; 66 procent 2019).
- Andelen väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare har ökat (66 procent 2020; 56 procent 2019).
- Andelen ärenden utan avvikelser i beslagshandlingen har ökat (98,4 procent 2020; 97,5 procent 2019).

Foto: Mette Ottosson

Förtroende och service

Tullverket ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut¹. Allmänhet och företag ska ha förtroende för Tullverkets verksamhet².

Tullverket har i uppgift att tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. En väsentlig del i detta är Tullverkets förebyggande arbete där vi har möjlighet att påverka kunskap och attityder hos allmänhet och företag. Vi vill vägleda de företag som vill följa reglerna till att kunna göra rätt och påverka de företag som inte följer reglerna till att vilja göra rätt.

Efterlevnaden av lagar och regler, och viljan att betala rätt tull, skatt och andra avgifter påverkas positivt av att allmänhet och företag har ett högt förtroende för Tullverket.

Resultat

Vägledning och attitydpåverkan

Tullverket genomför flera olika slags kommunikationsinsatser för att informera allmänhet och företag om de regler som gäller för in- och utförsel av varor och för att öka kunskapen om smuggling av illegala varor som narkotika. Det ökar förtroendet för Tullverket och ger förutsättningar för att rätt uppgifter lämnas och att rätt avgifter debiteras och därigenom minskar skattefelet.

Tullverket ska styra användningen mot digitala kanaler. Genom digitala kanaler kan vi erbjuda

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

2) Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

e-tjänster samt öka standardiseringen och kvaliteten på de uppgifter som lämnas.

Webbplatsen tullverket.se är den enskilt viktigaste kanalen för Tullverkets information och kommunikation. Informationen på webbplatsen ska vara målgruppsanpassad, rätt i sak och enhetlig. Under 2020 har Tullverket förändrat sättet att analysera hur webbplatsen fungerar för att förbättra informationsutbytet. Arbetet innebär att besökssiffrorna för 2020 inte går att jämföra med tidigare år. Under 2020 besöktes Tullverkets webbplats 3,7 miljoner gånger. Tullverket har under året fortsatt arbetet med att anpassa webbplats och e-tjänster till kraven om tillgänglighet till digital offentlig service.

Tillgängligheten för import- och export-systemen är viktig för företagen. Tullverket har en mycket hög driftsäkerhet över tid och systemen har varit tillgängliga till 99,83 procent under året, vilken är en minskning med 0,14 procentenheter jämfört med föregående år, se tabell 54 i tabellbilagan. Orsaken till minskningen är främst ett strömavbrott i början av året som påverkade samtliga system.

Den höga driftsäkerheten leder till färre samtal till Tullverkets it-support. Antalet externa samtal minskade med 7 procent jämfört med föregående år, se tabell 55 i tabellbilagan. Det beror bland annat på att företagen använder sig mer och mer av e-post och våra företagstjänster på webbplatsen i stället för telefon. Tullverket saknar underlag som möjliggör uppdelning efter kön.

Under 2020 har antalet telefonsamtal till Tullverkets informationstjänst Tullsvaret ökat med 6 procent och ligger nästan på samma nivå som under 2018, det vill säga strax under 90 000 samtal. Ökningen består av frågor från företag samt frågor från privatpersoner om försändelser. Det avspeglar sannolikt effekterna av pandemin med ökad näthandel och minskat resande. Antalet inkomna frågor med e-post var drygt 15 000 stycken, en minskning med över 20 procent jämfört med föregående år. Utfallet är dock inte jämförbart med föregående år eftersom ärendehanteringssystemet inte längre redovisar följdfrågor som ett nytt ärende. Det innebär att antalet frågor totalt till Tullsvaret ökade med 1 procent men att ökningen sannolikt varit högre vid jämförbara mätmetoder för e-posten,

se tabell 56 i tabellbilagan. Tullverket saknar underlag som möjliggör uppdelning efter kön.

Målgruppen för nyhetsbrevet Tullnytt är företag som handlar med andra länder och riktas till personer som arbetar med företags tullhantering. Tullnytt skickas som e-post och syftet är att berätta om nyheter och aktuella händelser inom tullområdet. Nyhetsbrevet skickades ut 23 gånger. Under 2020 har Tullverket fortsatt arbeta för att synkronisera innehållet i nyhetsbrevet starkare till de externa dialogerna och övriga informationsinsatser mot näringslivet. Innehållet har också fortsatt kopplats till mer material på webbplatsen. Antalet prenumeranter var i slutet av 2020 drygt 8 000 stycken, en ökning med cirka 400 stycken från föregående år.

Samverkan med näringslivet

Den externa dialogen är viktig för att bibehålla och stärka förtroendet för Tullverket men också för att kunna planera kommunikationsinsatser som utgår från allmänhetens och företagets behov.

Tullverket har haft dialogmöten med expressföretag, systemleverantörer, järnvägsaktörer, externa referensgruppen kopplat till förändringar vid import samt med den externa referensgruppen för programmet Elektronisk tull. Vid dessa möten diskuterades pågående utvecklingsarbete av nya system och processer samt kommande förändringar för olika aktörer i näringslivet. Under året har brexit fortsatt varit i fokus i Tullverkets externa dialog och under hösten har vi medverkat i flera digitala arrangemang. Som exempel kan nämnas ett brexitseminarium med Kommerskollegium, ett handelsseminarium som handelskamrarna arrangerade, ett informationsmöte som arrangerades av aktörer i Göteborgs hamn samt Tullpodden live. Med anledning av pandemin har fysiska arrangemang ersatts av digitala.

Under de senaste åren har Tullverket strävat mot att erbjuda fler kurser på distans. På grund av pandemin har flera av våra kurser tillfälligt ställts om till distans under 2020. Det genomfördes endast närvarokurser under första tertiet av året. Under resterande delen av året ställdes kurserna in eller erbjöds som distans. Det innebär att under 2020 uppgick andelen externa kursdel-

tagare på distansutbildningar till 90 procent, se tabell 57 i tabellbilagan.

Förtroendemätning

Medierapporteringen har betydelse för medborgarnas kännedom om och förtroende för Tullverket. Under 2020 har vi sett ett fortsatt medieintresse för Tullverkets verksamhet. Medierna rapporterar oftast om Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Under de senaste åren har Tullverket allt oftare omnämnts i samband med allmänna trygghetsfrågor och kampen mot den organiserade brottsligheten. I samband med pandemin minskade antalet artiklar som handlade om Tullverkets verksamhet och innehållet förändrades något. Medierna har bland annat rapporterat om Tullverkets arbete med att kontrollera kvaliteten på importerad skyddsutrustning och hur smuggling av narkotika,

alkohol och hundar påverkats av de stängda gränserna.

I Kantar Sifos undersökning Anseendeindex 2020 fick Tullverket ett index på 39, vilket är högre än 2019 när index var 35, se tabell 58 i tabellbilagan. Snittet bland myndigheter är 36 och ett anseendeindex över 50 är att betrakta som högt. Undersökningen mäter allmänhetens tilltro till och intryck av 40 svenska myndigheter och varje myndighet bedöms av minst 300 slumpmässigt utvalda personer via en webbaserad enkät. Tullverkets styrkor enligt undersökningen är att vi upprätthåller etik och moral, vi är trovärdiga i media, vi är en myndighet man gillar och respekterar och vi spelar en viktig roll i samhället. Tullverkets utvecklingsområden är att vara effektiva i vår verksamhet, vara nyskapande och framtidsinriktade, leverera tydliga resultat från vår verksamhet samt bidra till integrationen i samhället.

Foto: Tullverket

Klagomål och skadestånd

De personer som inte är nöjda med Tullverkets bemötande eller ärendehantering kan klaga och begära att få ett skriftligt svar av Tullverket. Ibland begär den klagande ersättning för en upplevd skada i samband med Tullverkets hantering.

Muntliga och mer allmänna klagomål som framförts till Tullverkets kundombudsman har ökat jämfört med föregående år till 72 stycken (70 stycken år 2019 och 38 stycken år 2018) men bedöms ligga på en fortsatt låg nivå. De flesta samtalen handlar om klagomål på kontroller samt behov av vägledning för att ansökan om ersättning för föremål som skadats eller förlorats i samband med tullkontroll.

Antalet skriftliga klagomål och skadeståndsärenden ökade med 41 procent och uppgick till 259 ärenden under året (184 stycken år 2019 och 185 stycken 2018), se tabell 66 i tabellbilagan. Knappt två tredjedelar av ärendena (64 procent) rörde klagomål gällande tullkontroll. Merparten av dessa ärenden rör fysiska kontroller av varor som förs in av resande, i fordon eller postförsändelser. Under 2020 har andelen klagomål från företag ökat och de utgör cirka 20 procent av ärendena avseende tullkontroll. Det följer sannolikt av det minskade resandet för privatpersoner på grund av pandemin och att Tullverket genomfört fler kontroller i godsflödet.

Ser vi förhållandet till antalet genomförda fysiska kontroller, som också ökat jämfört med föregående år, så ligger andelen klagomåls- och skadeståndsärenden fortfarande på en relativt låg nivå, se tabell 59 i tabellbilagan. Övriga klagomåls- och skadeståndsärenden rör exempelvis genomförda tvångsmedel som exempelvis husrannsakan. Vanligt förekommande är också klagomåls- och skadeståndsärenden som avser skadad eller försvunnen egendom.

Ofta innehåller klagomåls- och skadeståndsärendena ett ifrågasättande av urval, befogenheter och bemötande. Tullverkets bemötande har påverkan på förtroendet för myndigheten. Det sker därför en löpande uppföljning av bemötandefrågor på bland annat ledningsmöten, arbetsplatsträffar och kompetensutvecklingsdagar samt i samband med enskilda händelser.

Klagomål kopplat till bemötande ligger ungefär i samma nivå som föregående år, 50 ärenden för 2020 jämfört med 48 ärenden för 2019. I och med att det totala antalet klagomål ökat för 2020 har andelen klagomål avseende bemötande minskat i förhållande till den totala mängden klagomålsärenden. Klagomål avseende bemötande motsvarar för 2020 en andel om 39 procent av det totala antalet klagomål, jämfört med 51 procent för 2019.

Bedömning förtroende

Resultatet av Tullverkets arbete med att tillhandahålla information och god service samt att arbeta för att allmänhet och företag har förtroende för verksamheten bedöms vara tillfredsställande utifrån följande indikatorer.

- Tillgänglighet till import- och exportsystem är fortfarande på en hög nivå (99,83 procent 2020; 99,97 procent 2019).
- Antalet frågor till Tullsvaret totalt sett har ökat (103 408 frågor 2020; 102 276 frågor 2019). Tullverkets ambition är att antalet frågor till Tullsvaret ska minska och att information ska finnas tillgänglig utan att behöva efterfrågas. Ökningen beror i huvudsak på frågor om postförsändelser till följd av den ökade e-handeln under pandemin och Tullverket bedömer indikatorn som tillfredsställande eftersom dessa samhällsförändringar och tillhörande frågor inte har kunnat hanteras i förväg.
- Anseendeindex enligt Kantar Sifos förtroendemätning har ökat (39 för 2020; 35 för 2019).
- Antalet klagomåls- och skadeståndsärenden har ökat (259 ärenden 2020, 184 ärenden 2019) men det är fortfarande en mycket liten andel av Tullverkets kontroller och ärenden som leder till ett ärende med klagomål. Den del av det totala antalet klagomålsärenden som rör bemötande har minskat (39 procent 2020, 51 procent 2019) varför Tullverket bedömer att indikatorn totalt sett är tillfredsställande

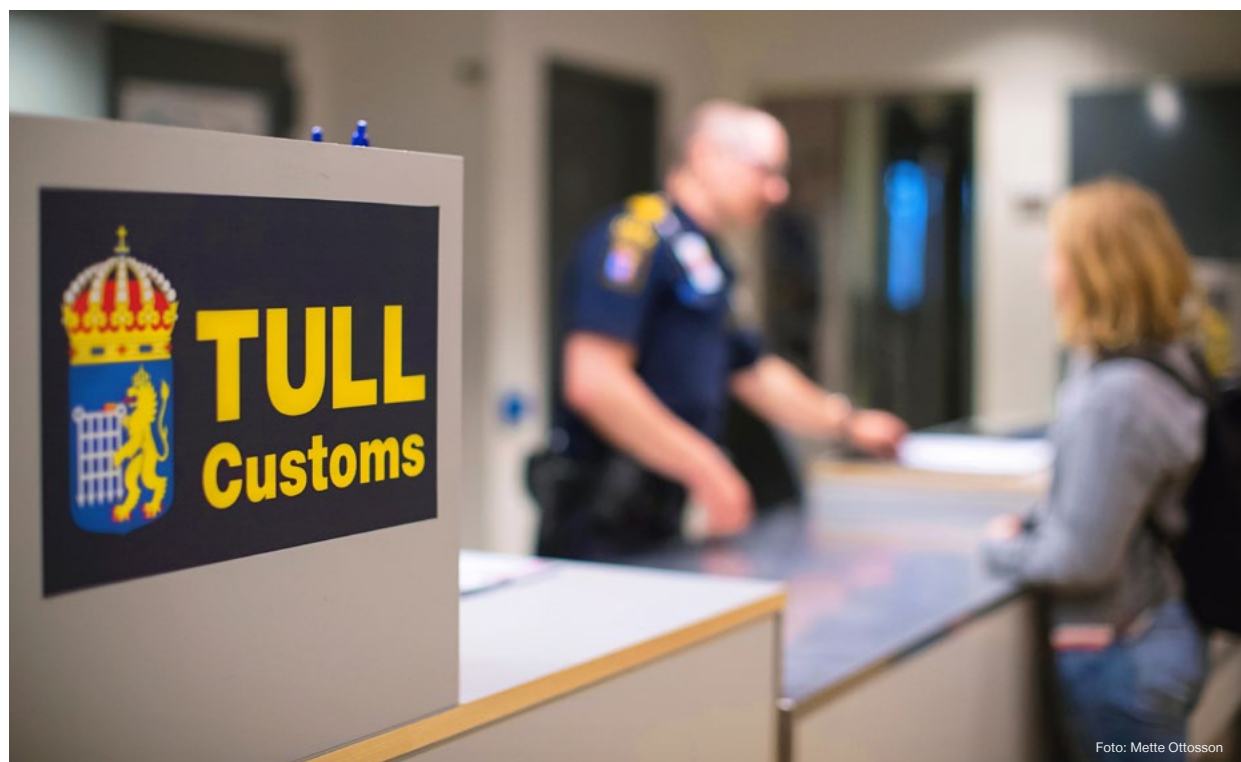

Foto: Mette Ottosson

Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män

Kvinnor och män ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten¹. Tullverket ska redovisa resultat av de åtgärder avseende jämställdhetsintegrering som vidtagits för att myndighetens verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken².

Jämställdhetsintegrering

Tullverket identifierade hösten 2016 två övergripande problem inom myndighetens verksamhetsområde med koppling till de jämställdhetspolitiska målen: att män är över-representerade i smuglingsbrottsligheten (90 procent) och att det finns en risk för omotiverade skillnader i Tullverkets bemötande på grund av kön. Beskrivning av risker och åtgärder för att minska dessa finns i Tullverkets handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017–2018³. Tullverket har under 2020 fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering.

Bemötande

Tullverket har under 2018 och 2019 genomfört två mindre undersökningar av Tullverkets bemötande gentemot enskilda individer. En undersökning har genomförts vid en klarerings-expedition och en vid en kontroll av resenärer vid gräns. Vid undersökningarna, som genomförts av ett externt undersökningsföretag, gjordes först en observation av det faktiska bemötandet. Därefter fick besökarna besvara enkätfrågor om hur de upplevt bemötandet.

Undersökningarna som genomfördes 2018 och 2019 visade inga osakliga skillnader mellan könen i bemötandet. Merparten av besökarna

1) Avsnittet Verksamhet i regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

2) Skr 2016/17:10.

3) Dnr STY 2016-873.

och resenärerna, oberoende av kön, var mycket nöjda med Tullverkets bemötande. Den undersökning som skulle genomförts under 2020 ställdes in på grund av pandemin.

Utvecklingsprojekt

I den checklista som används i Tullverkets utvecklingsprojekt finns ett avsnitt med följande frågeställningar avseende jämställdhetsintegrering som projekten ska ta ställning till:

- Kommer det som projektet levererar påverka individer? Kan det påverka kvinnor och män på olika sätt? Om ja, beskriv hur?
- Kommer systemet att innehålla någon information om individer? Om ja, då måste det finnas möjlighet att få fram statistik om kvinnor respektive om män. Syftet är att kunna säkerställa att kvinnor och män har samma möjligheter och villkor.

Under året följdes tillämpningen av instruktionen upp genom en enkätundersökning till projekt-sponsorer. Av svaren framgår att majoriteten av projektens sponsorer känner till vilka krav som ställs utifrån jämställdhetsintegrering och tar, i det fall det är möjligt, hänsyn till dem i utvecklingen. Sponsorerna anser också allmänt att den information de fått är tillräcklig.

Kontrolluppslag

Under 2018 och 2019 jämförde Tullverket fördelningen av kvinnor och män i de kontrolluppslag som lämnats från underrättelseverksamheten till den kontrollerade verksamheten och i återrapporteringen efter genomförd kontroll.

Under 2018 kontrollerades en större andel av männen än kvinnorna i kontrolluppslagen. Under 2019 var fördelningen betydligt jämnare. Tullverket har inte kunnat identifiera några osakliga orsaker till skillnaderna mellan åren. Den jämnare fördelningen 2019 kan bero på att underlaget var mer begränsat och bortfallet i återrapporteringen var stort. Tullverket kan därför inte dra några säkra slutsatser av jämförelsen men fördelningen mellan kvinnor och män som kontrollerats låg på samma nivåer som fördelningen mellan kvinnor och män i kontrolluppslagen. Någon motsvarande undersökning har inte genomförts under 2020.

Jämförelser mellan kvinnor och män

I detta avsnitt redovisas jämförelser mellan kvinnors och mäns villkor och möjligheter för olika verksamhetsområden. Jämförelser görs även i kapitlet Kompetensförsörjning. Jämförelser görs även i kapitlet Kompetensförsörjning.

Kontroller

Tullverket har inte system för att kunna dokumentera samtliga utförda kontroller fördelade på kön och därför görs en manuell mätning under en månad per år för att få en bild av fördelningen av kvinnor respektive män vid våra kontroller. Denna mätning ger oss dock ingen säker bild av fördelningen av kön bland resenärer generellt.

Undersökningen genomfördes i november 2020. Merparten av kontrollerna gjordes mot resenärer som anlänt med personbil eller flyg. Andelen kvinnor som kontrollerats under perioden är något lägre jämfört med föregående år, det vill säga 21 procentenheter. Dessa är relativt jämnt fördelade mellan de olika trafikflödena. Ett trafikflöde avviker och det är resenärer med buss via landsgräns. I detta flöde har vi kontrollerat nästan 40 procent kvinnor. Även tidigare år har andelen kvinnor som kontrollerats varit högre i just flödet av bussresenärer jämfört med övriga trafikflöden. Någon närmare analys av utfallet är svår att göra eftersom det är många faktorer som kan påverka. Tullverket styr inte selektering av kontrollobjekt efter kön utan efter riskprofilering och resultatet ger ingen indikation på osaklig fördelning.

Beslag

Fördelningen av beslag för kvinnor respektive män ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Andelen beslag varierar stort beroende på i vilket trafikflöde beslagen gjorts, se tabell 61 i tabellbilagan. Generellt har antalet beslag gått ner under 2020, vilket främst beror på minskat resandeflöde på grund av pandemin.

Andelen kvinnor som kontrollerats i tågtrafiken och andelen beslag från kvinnor i tågtrafiken är högre jämfört med föregående år, trots att vi kontrollerade ett färre antal tågresenärer. Samtidigt är andelen okänt kön stor i detta flöde eftersom vi ofta kontrollerar bagage som inte någon tågresenär tar på sig ägarskapet för.

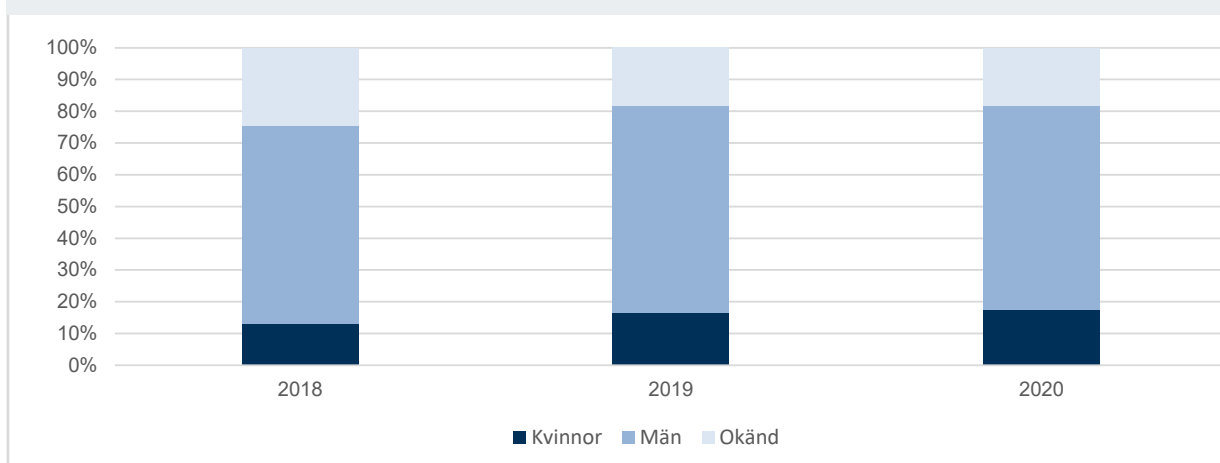
Tabell 60

Kontroller per trafikflöde									
Källa: Manuell mätning vid tullkontroll ^{a)}									
Resenärer	2018			2019			2020		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Buss vid landgräns	21%	79%	255	34%	66%	343	39%	61%	216
Flyg	30%	70%	1 384	30%	70%	1 544	28%	72%	1 081
Färja	19%	81%	402	21%	79%	443	18%	82%	299
Personbil vid landgräns	17%	83%	580	15%	85%	496	16%	84%	1 109
Personbil vid färja	15%	85%	687	13%	87%	790	15%	85%	862
Buss vid färja	34%	66%	44	46%	54%	46	28%	72%	75
Tåg	16%	84%	171	13%	87%	211	18%	83%	80
Total fördelning	23%	77%	3 523	23%	77%	3 873	21%	79%	3 722

a) Punktmätning gjord under november.

Diagram 14

Andel beslag fördelat per kön

Tabell 64

Påföljder fördelade per kvinnor och män

Källa: Tullmålsjournalen

Påföljd	2018			2019			2020		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Annan påföljd	300	8%	92%	192	13%	88%	259	12%	88%
Dagsböter	396	10%	90%	453	11%	89%	976	9%	91%
Frikänd	105	33%	67%	118	19%	81%	77	18%	82%
Fängelse	440	6%	94%	298	15%	85%	365	16%	84%
Penningböter	21	5%	95%	8	0%	100%	138	9%	91%
Summa	1 262	10%	90%	1 069	13%	87%	1 815	11%	89%

Lagföring

Tullverket gjorde under 2018 en granskning av fördelningen av kvinnor respektive män i brottsutredningsärenden. Fördelningen mellan kvinnor och män var densamma vid upprättande av brottsanmälan som vid beslut om att inleda förundersökning samt beslut från tullåklagare om lagföring i form av strafföreläggande (kvinnor 2–3 procent och män 97–98 procent). Vid beslut om att inleda förundersökning av allmän åklagare ökade andelen män något (99 procent). Tullverket bedömde att det inte fanns några osakliga skillnader i hanteringen av kvinnor och män i vår brottsutredning. Någon motsvarande granskning har inte genomförts under 2019 eller 2020.

Den nationella kriminalstatistiken från BRÅ redovisar fördelningen av beslut om lagföring från tullåklagare totalt samt fördelat per kvinnor och män. Statistiken för 2020 är inte tillgänglig förrän i maj 2021. Under 2019 fattade tullåklagare 1 226 beslut om lagföring, se tabell 62 i tabellbilagan. Av dessa var 12 procent beslut om kvinnor och 88 procent beslut om män. Fördelningen mellan kvinnor och män har över tid varit cirka 10 procent kvinnor och 90 procent män.

Fördelningen mellan kvinnor och män som

dömts för grova brott som Tullverket utrett låg under 2018 och 2019 på motsvarande fördelning med cirka 10 procent kvinnor och 89 procent män. Fördelningen under 2020 var däremot drygt 5 procent kvinnor och drygt 94 procent män, se tabell 63 i tabellbilagan. Några osakliga skäl till denna förändring har inte identifierats. Att beakta är den eftersläpning som finns i rättsprocessen och att de domar gällande grova brott som utdömts under 2020 till betydande del härör från beslag och brottsutredningsarbete som skett under 2019 eller tidigare.

Fördelningen mellan kvinnor och män av utdömda påföljder är i princip oförändrad jämfört med föregående år. Den enda skillnaden är att andelen kvinnor som fått penningböter har ökat. Totalt sett har andelen kvinnor som dömts till någon slags påföljd minskat från 13 till 11 procent.

Vid en jämförelse av fördelningen mellan olika typer av påföljd inom respektive kön ser vi att andelen frikända har minskat både för kvinnor och för män. Detta kan tyda på att Tullverkets underlag håller en högre kvalitet och är bättre underbyggda. Andelen som dömts till fängelse har också minskat i båda grupperna medan andelen som dömts till dags- eller penningböter

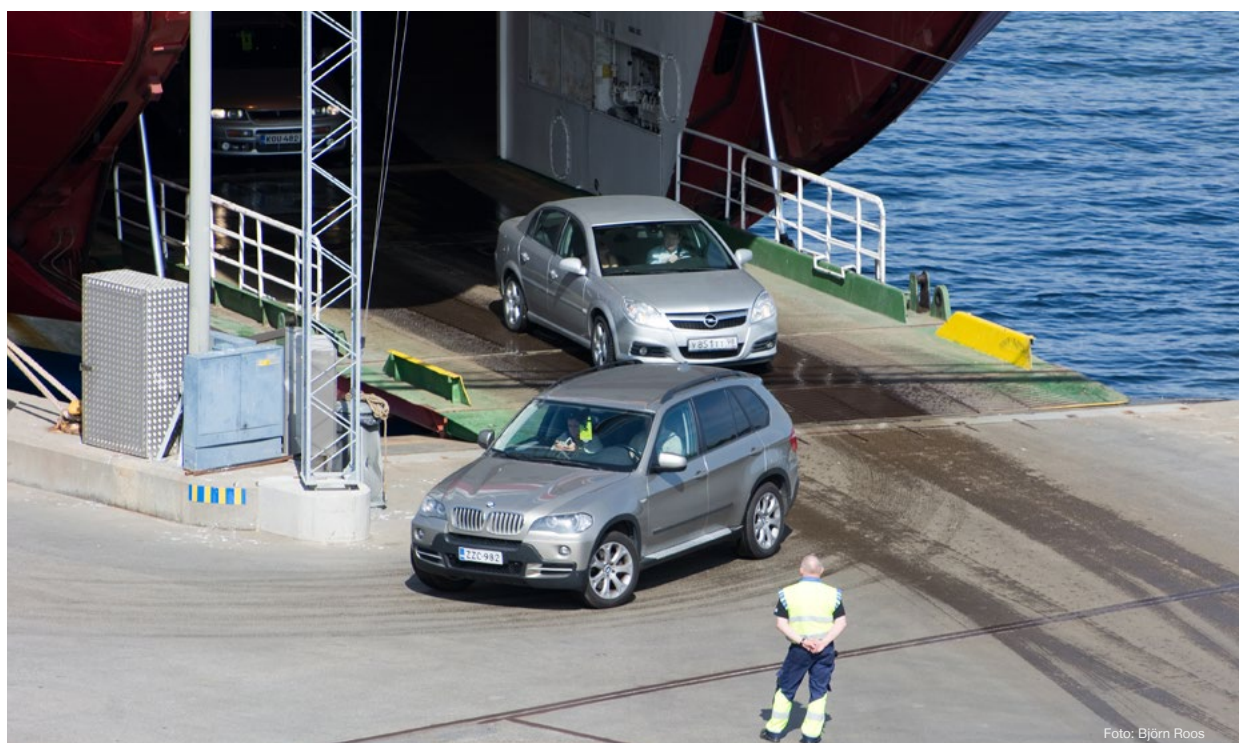

Foto: Björn Roos

har ökat, se tabell 65 i tabellbilagan.

Totalt har antalet påföljder ökat vilken mer speglar att hela rättsprocessen tar tid och att de påföljder vi ser 2020 till viss del härrör från beslag och brottsutredningsarbete som skett under 2019.

Förtroendemätning

Kantar Sifos undersökning om anseendeindex för myndigheter undersöker även fördelningen mellan kvinnor och män. Anseendeindex för Tullverket ökade hos både kvinnor och män men Tullverket har fortfarande ett något lägre anseende bland män (35) än bland kvinnor (43), se tabell 58 i tabellbilagan. Att anseendet är lägre bland de tillfrågade männen än kvinnorna är inte unikt för Tullverket men skillnaden är fortfarande relativt stor. Någon saklig orsak till detta går inte att fastställa. Tullverket kan inte se att resultatet beror på osakliga skillnader i möjligheter och villkor för könen.

Klagomåls- och skadeståndsärenden

Det totala antalet skriftliga klagomåls- och skadeståndsärenden ökar för tredje året i rad och uppgår till 259 ärenden för året 2020 jämfört med 184 stycken år 2019, se tabell 66 i tabellbilagan. 45 av de 259 ärendena, det vill säga drygt 17 procent kommer från kvinnor, vilket är en minskning i jämförelse med föregående år. Antalet ärenden från män har däremot ökat till 155 ärenden, det vill säga 60 procent av klagomålen. Nästan 20 procent av ärendena kommer från juridiska personer.

Ungefär 70 procent av klagomålen avseende bemötande kommer från män. Det är en liten ökning jämfört med föregående år. Såväl antalet som andelen klagomål avseende bemötande som kommer från kvinnor har minskat jämfört med föregående år.

Ärenden med klagomål eller begäran om skadestånd efter fysisk kontroll har ökat något över de senaste åren och uppgick 2020 till 166 klagomål. Övervägande andelen av dessa ärenden, drygt 60 procent, görs av män. Andelen som kommer från kvinnor har minskat jämfört med föregående år från nästan 30 procent till 16 procent. Orsaken är en ökning av andelen ärenden från juridisk person från 7 till 20 procent. Denna ökning beror troligen på att

fler kontroller genomförts i det tunga godsflödet under 2020 och privatpersoners minskade resande till följd av pandemin.

Fördelningen mellan kvinnor och män vad gäller klagomål och skadestånd skiljer inte mycket från fördelningen mellan kvinnor och män för de fysiska kontroller Tullverket genomfört mätningar för. Tullverket kan därför inte se några osakliga skillnader mellan könen vad gäller klagomåls- och skadeståndsärenden.

Externa kurser nöjdhet

Antal deltagare på externa kurser för 2020 blev betydligt lägre än tidigare år. Inför år 2020 fanns 22 planerade närvarokurser och 23 planerade distanskurser. Till följd av pandemin genomfördes endast 3 närvarokurser som planerat. 12 närvarokurser har tillfälligt ställts om till distans och 7 närvarokurser har ställts in. Antalet deltagare på närvarokurser minskade därför kraftigt.

Det var endast 2 av de planerade distanskurserna som ställdes in. Eftersom vi ställde om flera kurser från närvaro till distans blev antalet deltagare på distans totalt i nivå med föregående år även om antalet per kurs var lägre.

Det är fortsatt fler kvinnor än män som går Tullverkets externa kurser. 59 procent av deltagarna är kvinnor, se tabell 67 i tabellbilagan.

Andelen nöjda kunder mäts utifrån deltagarnas förväntningar på svårighetsgrad, innehåll och att lärarna har relevant kompetens för kursen. Kursutvärderingar visar att Tullverket har 94 procent nöjda kursdeltagare på externa kurser, vilket är en hög andel även om den är något lägre än 2018 och 2019. En förklaring kan vara att flera kurser ställts om till distans med kort varsel, eftersom det inte funnits möjlighet att under pandemin erbjuda närvarokurser. Enligt kursutvärderingarna 2020 var 95 procent av kvinnorna och 94 procent av männen nöjda med Tullverkets kurser. Andelen som inte velat ange kön eller angivit annat kön än kvinna eller man var väldigt få men samtliga var nöjda, se tabell 68 i tabellbilagan.

Rekrytering

Vi eftersträvar en jämn könsfördelning inom Tullverket vilket vi på övergripande nivå lever upp till med 49 procent kvinnor och 51 procent män. På avdelningsnivå var fortfarande männen

överrepresenterade med 58 procent inom avdelningen Brottsbekämpning och med 69 procent inom it-avdelningen. Inom avdelningen Effektiv handel var kvinnorna överrepresenterade med 61 procent.

Andelen kvinnliga sökande var 2020 något lägre än tidigare, 43 procent jämfört med 48 procent förra året, men det är fortfarande en relativt jämn fördelning totalt sett. It-avdelningen är den enda avdelning där andelen kvinnliga sökande är betydligt lägre, 25 procent. Det speglar branschen i stort, men en kampanj som vi haft i sociala medier för att synliggöra Tullverket som attraktiv arbetsgivare inom it väckte stort intresse hos kvinnor, se tabell 69 i tabellbilagan.

Av de som nyanstälts under året till Tullverket av externa sökanden var andelen kvinnor 43 procent, vilket är något lägre än föregående år när andelen kvinnor var 48 procent. Till avdelningen Effektiv handel, där män är underrepresenterade, utgjorde männen 51 procent av de som anställdes, vilket är en förbättring jämfört med föregående år när andelen var 35 procent. It-avdelningen har anställt en mindre andel kvinnor än föregående år, 29 procent jämfört med 38 procent, vilket är en försämring på kort sikt, se tabell 70 i tabellbilagan.

Diskriminering

Tullverket arbetar för att verksamheten och arbetsplatsen ska vara fri från diskriminering och kränkande särbehandling, och det råder nolltolerans för all form av diskriminering och kränkande särbehandling.

I Tullverket ingår arbetet med att förebygga diskriminering och kränkande särbehandling i det löpande arbetet. Tullverket använder sig av följande tillvägagångssätt för att undersöka om det föreligger risker och hinder

- inrapportering och uppföljning av arbetsmiljöavvikelser
- en särskild utredningsgrupp för utredning av interna oegentligheter
- lönekartläggning
- arbetsmiljöronder
- avgångssamtal och avgångsenkäter

- medarbetarsamtal och arbetsplatsträffar
- HR-barometer/nyckeltal inklusive kön och ålder
- temperaturmätningar.

Tullverket undersöker risken för diskriminering (utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna där kön är en) inom områdena: arbetsförhållande, löner och andra anställningsvillkor, rekrytering och befordran, utbildning och övrig kompetensutveckling samt möjlighet att förena arbete och föräldraskap.

- Under året har inte uppmärksamats några risker för diskriminering.
- Skillnader mellan kvinnor och mäns sjukfrånvaro har minskat något under året, men består.

Bedömning samma möjligheter och villkor

Tullverket bedömer att kvinnor och män ges samma möjligheter och villkor i kontakt med myndigheten. På grund av pandemin har inga bemötandemätningar kunnat genomföras under 2020 men bedömningen baseras på nedanstående konstateranden och det faktum att indikationer på osakligheter vad gäller skillnaderna mellan kvinnor och män saknas.

- Andelen kontrollerade män har ökat något och andelen kontrollerade kvinnor har minskat något jämfört med föregående år.
- Tullverket bedömer att det inte finns några osakliga skillnader i hanteringen av män och kvinnor i brottsutredningsverksamheten.
- Män har lägre förtroende för Tullverket än kvinnor i den mätning som gjorts hos allmänheten. Skillnaden är inte statistiskt säkerställd. Tullverket kan inte se att resultatet beror på osakliga skillnader i möjligheter och villkor för könen.

Foto: Ulf Sandberg

Verksamhetsutveckling

Tullverket ska redovisa de viktigaste verksamhets- och it-utvecklingsinsatserna som har genomförts under året. Redovisningen ska göras utifrån förväntad nytta, påverkan på myndighetens sätt att utföra sina uppgifter och när effekten förväntas uppstå. Vidare ska myndigheten redovisa vilka större framtida utmaningar som har identifierats men där något utvecklingsarbete ännu inte har inletts. Tullverket ska även redovisa de effekter som har uppkommit under året som härrör från verksamhetsutveckling som genomförts under året eller tidigare.¹

Tullverket har ett ansvar att utifrån omvärldens krav och egna behov effektivisera verksamheten. En viktig del i detta är att vidta åtgärder för att utvecklingsarbetet ska bedrivas effektivt. En översyn av utvecklingsverksamheten avslutades under hösten 2020 med en rapport som bland annat har rekommendationer på ytterligare förändringsarbete. Utifrån beslutade åtgärder kommer arbetet med att förbättra modellen för utveckling och förvaltning att ske under 2021.

Digitalisering

I juni beslutade Tullverket om en digitaliseringsstrategi för myndigheten. Digitaliseringsstrategin är ett komplement till Tullverkets vision och målbild, fastställer de principer som myndigheten ska följa för sin digitalisering och ska skapa en bred förståelse för vad digitalisering innebär.

Syftet med Tullverkets digitaliseringsstrategi är att ge verksamheten en övergripande, långsiktig och genomtänkt inriktning för på vilket sätt verksamheten ska effektiviseras och utvecklas

¹) Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

genom digitalisering. Realiseringen av strategin ska bidra till att vi dels når målbilden i vår strävan mot visionen, dels genererar största möjliga resultat utifrån myndighetens uppdrag.

Innovationsråd

För att snabbare kunna reagera på en föränderlig omvärld har Tullverket inrättat ett innovationsråd. Rådets uppgift är att fånga upp innovativa idéer i verksamheten och omhänderta dem på ett systematiskt sätt och sedan beslutas i samband med utvecklingsagendan. Med innovationer avser Tullverket inte bara nya tekniska lösningar utan även att pröva nya metoder och arbetsätt.

Under 2020 har rådet tagit emot, utvärderat och startat upp ett antal innovationsuppdrag. Som exempel har två appar utvecklats och den ena kunde tas i bruk under året. Apparna förenklar och förbättrar ärendehantering vid omhändertagande av punktskattevaror och vid öppnande av tullplomber.

Viktigaste verksamhets- och utvecklingsinsatserna

Digital brottshantering

Tullverket utvecklar ett it-stöd för den brottsutredande verksamheten med en digital ärendehantering från misstanke om brott till arkivering. Verksamhetsförändringar och it-stöd ska införas stegvis från 2021 till och med 2023 och berör cirka 1 000 medarbetare i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.

En digitaliserad brottshantering ska bland annat leda till effektivare handläggning, uppfyllda krav som Tullverket åtagit sig enligt RIF (Rättsväsendets Informationsförsörjning), regel efterlevnad och minskade avvikelser i beslagshanteringen.

Under 2020 har utvecklingen av it-stödet fortsatt med planerad första leverans 2021.

Effektiv ärendehantering

Tullverket byter successivt system för verksdiariet som varje år hanterar 25 000–30 000 nya ärenden. Syftet är att få en effektivare, digitaliserad ärendehantering som är rättssäker och enhetlig och där Tullverket uppfyller lagkraven på hantering av personuppgifter.

Tullverkets samtliga större ärendetyper beräknas vara överflyttade i slutet av 2023.

Olika ärenden flyttas etappvis. Under 2020 har nya arbetsätt börjat tillämpas för ärenden kopplade till hanteringen av överklaganden respektive upphandlingar. Överföring av ärenden kopplat till hanteringen av uppbörd pågår och beräknas vara klart våren 2021. Under 2021 kommer fokus i övrigt ligga på ärenden i klareringsverksamheten.

För varje ärendetyp som hanteras enligt det nya arbetsättet har man redan kunnat se betydande effekter i verksamheten. Handläggningstiden har kortats och hanteringen sker på ett mer enhetligt och transparent sätt, vilket underlättar prioriteringar och möjliggör ett flexibelt användande av tillgängliga resurser.

Elektronisk tullhantering

Tullkodex antogs hösten 2013 och implementeras under åren 2016–2025. Utvecklingen av elektronisk tullhantering omhändertar de förändringar som krävs för att uppfylla bland annat tullkodex, och ökar Tullverkets möjligheter att effektivare fullgöra sitt uppdrag att kontrollera varuflödet. Den innebär även att näringslivet får en mer digitaliserad, harmoniserad och effektiv tullhantering.

Nuvarande plan innebär vissa förseningar mot EU:s tidplan vad gäller anmälan om ankomst för transportmedel och varor.

Under året har tre större arbeten pågått.

- Omställning ekonomisk aktör där Tullverket samarbetar med Bolagsverket för att ta fram en ny systemlösning som möjliggör automatisk uppdatering av information. Detta arbete slutfördes under 2020 och kommer att innebära ökad kvalitet i uppgifterna om de företag som omfattas av tullagstiftningen.
- Omställning av importproceduren vilket i huvudsak innebär att tullhanteringen vid import blir förenlig med EU-lagstiftningen avseende standardförfarande. Leverans av standardtulldeklaration är planerad till 2022.
- Förändringar inom importkontrollsystemet vilka införs etappvis och där ICS 2 fas 1 har som mål att ansluta postförsändelser och expressförsändelser via flyg till systemet

under 2021. De ökade volymerna av försändelser i post och paketflödet från tredjeländ innebär en stor utmaning eftersom endast tillfälliga elektroniska lösningar finns på plats i dag. I kommande fasen ansluts övriga transportslag. Hela systemlösningen ska vara i drift 2024.

Ökad analysförmåga

I Tullverket pågår ett arbete för att utveckla effektivare lösningar för informationshantering och förbättra underrättelseverksamhetens analysförmåga. Underrättelseverksamheten måste kunna lagra en ökande datamängd och sedan analysera rätt data. Dessutom behöver arbetsmetoder och systemstöd utvecklas så de kräver mindre av manuellt arbete.

Under 2020 har fokus varit på att avsluta utbytet av det nuvarande underrättelsesystemet. Data har fortsatt att tillföras till systemet Beslutsstöd och vidareutveckling har skett av systemstöden Nationell inkorg i Tullverket (Nit) och Nationellt uppdragshanteringssystem (Nus).

Arbetet med att förbättra analysförmågan genom förändring av metoder och it-stöd ska bland annat leda till ökad användning av

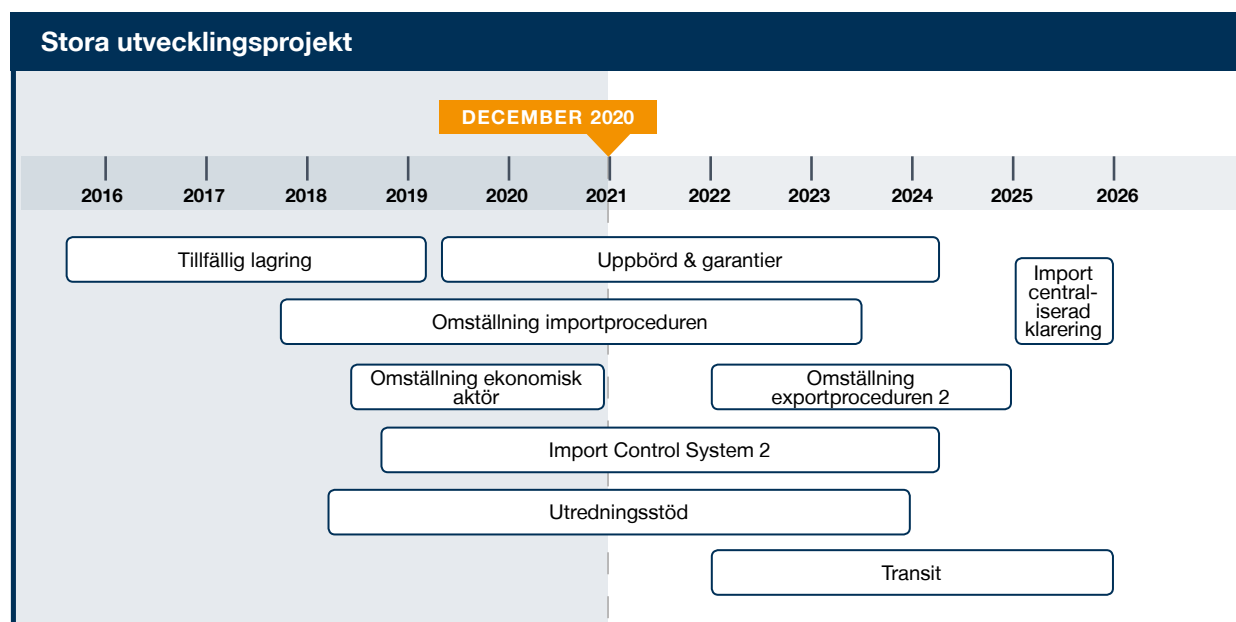
bearbetad underrättelseinformation och ökad träffprocent i fysisk kontroll. Arbetet planeras pågå fram till och med första halvåret 2022.

Beslutsstöd

Vidareutvecklingen av Tullverkets system Beslutsstöd har fortsatt under året. Hanteringen av uppföljning och verksamhetsstyrning innehåller fortfarande mycket manuellt arbete. Den fortsatta utvecklingen av Beslutsstöd i relation till andra verksamhetssystem effektiviserar insamlandet av verksamhetsdata. Därmed kan ledning och styrning förbättras genom att vara baserad på information som analyserats och förädlats till kunskap. Under 2020 blev det möjligt att ta fram automatiserad rapportering och visualisering av resultat.

Uppbörd och garantier

Nuvarande uppbörds- och garantisystem behöver ersättas med nya för att livscykeln för systemen går mot sitt slut. En verksamhetsförändring med stöd av nya uppbörds- och garantisystem medför att Tullverket kan hantera garantier enligt kraven i EU:s gemensamma tullagstiftning men ska även minska riskerna för fel i redovisningen till EU,

kostnaderna för administrativa misstag och de genomsnittliga ledtiderna i indrivningsprocessen. Under 2020 har projekt för garantier pågått och första leveransen kommer ske första halvåret 2021. Det totala arbetet kommer att hålla på till 2025.

E-arkiv

Införandet av ett e-arkiv har pågått under de senaste åren för att bland annat säkerställa efterlevnad av registerlagstiftning och dataskyddsförordningen. Grundläggande funktionalitet är till stora delar på plats men ett omfattande arbete med att successivt ansluta olika verksamhets-system kvarstår. Det arbetet beräknas pågå under 5–7 år framöver.

Större framtida utmaningar

Sedan flera år tillbaka och under de kommande 5 åren står Tullverket inför omfattande förändringar inom flera områden utifrån krav på olika typer av regelefterlevnad. Samtidigt har flera omfattande it-stöd en livscykel som går mot sitt slut vilket innebär att även dessa it-stöd behöver bytas ut. Detta tillsammans kommer att uppta största delen av kapaciteten för utvecklings- och förvaltningsverksamheten.

Utvecklingen av en elektronisk tullhantering kommer pågå under flera år framöver. Det primära effektmålet är att leva upp till lagkraven i den nya tullagstiftningen vilket inte kommer att innebära någon större effektivisering av verksamheten. Förändringen är komplex genom stor omfattning, starka beroenden till den gemensamma EU-planen samt stor påverkan på både verksamheten och näringslivet. De snart 30 år gamla it-stöden ersätts successivt av nya under en relativt lång period vilket under den tiden genererar dubbla förvaltningskostnader.

Inom de kommande åren kommer Tullverket att behöva upphandla nya verksamhetssystem inom olika administrativa områden. Till exempel berörs löne- och ekonomisystem.

Investeringsbudget

Tullverket redovisar större verksamhetsinvesteringar som överstiger 20 miljoner kronor fram till 2022 inklusive övriga kostnader av

Tullverkets hela utvecklingsportfölj.

Avvikelserna i investeringsbudgeten består i huvudsak av följande orsaker.

- Konsultkostnader har ökat.
- Projekt Omställning Importproceduren har under året fått förstärkt budget. En omfördelning har skett inom Elektronisk tull för att ytterligare säkra leverans.
- Tidskrävande integration med Bolagsverket och Skatteverket, och omfattande tester har inneburit ökade kostnader för projektet Omställning ekonomisk aktör.

Extern medfinansiering

Tullverket ansökte under 2017 om att delta som partner i ett internationellt program med finansiering under EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020. Programmet avser vidareutveckling av förmågan för hantering av hot och risker inom den internationella leveranskedjan för varor. Tullverket deltar i två projekt.

Projektet BorderSens² ska ta fram en prototyp till ett fältinstrument som med hög träffsäkerhet ska kunna detektera narkotika och narkotikaprekursorer. Projektet påbörjades 2019 och pågår till 2023. Projektfinansieringen för Tullverket är 23 000 euro.

Projektet Profile³ startade den 1 augusti 2018. Tullverket ansvarar för ett arbetspaket som syftar till att förbättra riskhanteringen vid import och export mellan Norge och Sverige med nya datakällor samt moderna metoder för dataanalys. Tullverkets finansieringsandel i projektet är 220 640 euro. Projektet kommer att avslutas i december 2021.

Dessutom medfinansieras Tullverkets utveckling av systemstöd för den brottsutredande verksamheten till 75 procent ur fonden för EU:s inre säkerhet (ISFPolis). Tullverket har fått en stödfinansiering beviljad med 15 miljoner kronor. Driftsättning av systemstödet planeras ske under 2021.

2) Border detection of illicit drugs and precursors by highly accurate electrosensors.

3) Profile Data Analytics, Data Sources, and Architecture for Upgraded European Risk Management.

Tabell 71

Investeringsbudget per objekt^{a)} (tkr)						
<i>Källa: Agresso</i>	Totalt	Ack. utfall	2019 Prognos	2019 Utfall	2020 Budget	2020 Utfall
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Tillfällig lagring	58 618	57 197	1 421	1 421	0	0
Omställning importproceduren	41 899	7 230	17 254	17 813	17 240	21 108
Omställning ekonomisk aktör	32 594	14 082	15 326	15 605	3 186	6 910
Import Control System 2	24 070	0	5 298	5 492	11 357	8 855
Omställning exportproceduren, fas 2	22 468	0	0	0	3 370	0
Utredningsstöd	62 015	23 835	16 290	16 241	18 359	17 173
Uppbörd & garantier	33 194	0	1 741	1 697	8 669	7 934
Övrigt (<20 000 tkr)	403 073	0	58 377	51 220	57 115	38 365
Materiella anläggningstillgångar ^{b)}	488 536	0	114 097	112 437	147 398	134 001
Summa utgifter för investeringar	1 166 467	102 344	229 803	221 926	266 694	234 347
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	818 494	58 271	156 588	161 679	203 846	198 762
Bidrag	15 000	9 000	3 000	4 315	0	6 218
Anslag	332 972	35 073	70 215	55 932	62 848	29 367
Summa finansiering	1 166 466	102 344	229 803	221 926	266 694	234 347

a) Totalen och ackumulerat utfall är hämtat från regleringsbrevet och har inte justerats för eventuella skillnader mellan prognos 2019 och utfall 2019 eller budget 2020 och utfall 2020.

b) Raden avser både materiella och immateriella anläggningstillgångar (dock ej årets anskaffning av utvecklingsarbete, egen utveckling).

Miljöledning

Tullverket omfattas av miljöledningsförordningen¹ och resultatet av miljöledningsarbetet redovisas årligen till regeringen och Naturvårdsverket².

Tullverkets målsättning är att vara en miljömedveten myndighet där hänsynstagande till miljön är en naturlig sak. Tullverket vill bedriva ett aktivt miljöarbete som kännetecknas av ständiga förbättringar och som bidrar till en hållbar utveckling.³

Tullverket har under perioden 2020 haft tre miljömål:⁴

- Koldioxidutsläppen från tjänsteresor i Tullverket ska uppgå till högst 850 kilogram koldioxid per årsarbetskraft.
- Tullverkets elförbrukning ska uppgå till högst 6 450 000 kilowattimmar.
- Tullverket ställer miljö- och hållbarhetskrav vid alla upphandlingar över 100 000 kronor.

Aktiviteter och åtgärder har planerats och genomförts med målsättningen att förbättra myndighetens miljöprestanda. Nedan följer en summering av resultatet för respektive miljömål.

Tjänsteresor

Tullverket har under 2020 minskat koldioxidutsläppen från tjänsteresor (fördelat per årsarbetskraft) med cirka 27 procent jämfört med föregående år (utsläppen mätt i reella tal har minskat med drygt 20 procent). Koldioxidutsläppen för tjänsteresor i Tullverket uppgår 2020 till 568 kilogram koldioxid per årsarbetskraft vilket är avsevärt lägre än målet för året som var 850.

Minskningen förklaras först och främst av att tjänsteresorna med tåg och flyg begränsats till ett minimum som en konsekvens av pandemin.

Elförbrukning

Tullverkets elförbrukning, exklusive värme och kyla, har stadigt minskat mellan åren 2010–2017

till stor del som en effekt av det aktivitetsbaserade kontorslandskapet. Minskningen har därefter avklingat och har legat på en stabil nivå om cirka 6 500 000 kilowattimmar. Elenergiförbrukningen 2020 var 6 600 000 kilowattimmar vilket är något över tidigare utfall men i paritet med miljömålet.

Upphandling

Tullverket har i samverkan med andra statliga myndigheter goda möjligheter att verka för en miljömässigt hållbar utveckling i samhället via upphandlingsområdet. Därför utvärderar Tullverket alltid möjligheten att ställa miljö- och hållbarhetskrav vid upphandling av varor och tjänster. Tullverket använder när så är möjligt myndighetens uppförandekod för leverantörer för att främja hållbara leverantörskedjor. Tullverket har under 2020 strävat efter att ställa miljö- och hållbarhetskrav i alla upphandlingar överstigande dokumentationsgränsen, det vill säga 100 000 kronor. Under 2020 har Tullverket ställt hållbarhetskrav i 80 procent av alla upphandlingar, vilket motsvarar 86 procent av det totala upphandlade värdet.

1) Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

2) VER 2021-98, 2020 års rapportering av Tullverkets miljöledningsarbete.

3) STY 2015-874, Tullverkets miljöpolicy.

4) STY 2019-370, beslut Tullverkets miljömål 2020.

Civilt försvar

Tullverket ska i arbetet med civilt försvar särskilt prioritera följande områden:

- Planering för stöd till Försvarsmakten under höjd beredskap avseende försörjning av kritiska förnödenheter, egendom och tjänster.
- Stärka arbetsformer, inklusive utrustning och tekniska system, för samverkan som möter de höga krav på sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap.
- Planering för att kunna verka från alternativ och/eller skyddad ledningsplats.

Vidtagna åtgärder och uppnådda resultat ska redovisas som en del av redovisningen enligt regeringens beslut den 10 december 2015 avseende planeringsanvisningarna för det civila försvaret (Ju2015/09669/SSK)¹.

Planeringsarbete

Tullverket lämnar en separat redovisning till regeringen om hur planeringsarbetet inom myndighetens ansvarsområde fortskrider och vilka resultat som har uppnåtts. Redovisningen ska ske vid samma tidpunkt som årsredovisningen.²

Målet för Tullverkets arbete med planering

av civilt försvar för försvarsbeslutsperioden 2016–2020 var att skapa Tullverkets krigsorganisation. Tullverket har i tillfredsställande grad uppnått den planerade nivån och förmågan i sin krigsorganisation. Pandemin har medfört att vissa planerade åtgärder inte har genomförts. Planeringen för att delta i de senarelagda delarna av Totalförsvarsövning 20 har fortsatt under året.

1) Uppdrag i regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

2) STY 2015-903, 2020-02-19.

3) STY 2017-859, Grundplan för Tullverkets arbete med civilt försvar.

Foto: Tullverket

Kompetensförsörjning

Tullverket ska redovisa de åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.¹ Uppgift ska också lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret.² Tullverket ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att främja god hälsa vid myndigheten. Av redovisningen ska det även framgå vilken effekt de vidtagna åtgärderna haft.³

Anställda

Vid årets slut hade antalet anställda ökat med 172 personer⁴ till 2 294 medarbetare, fördelat på 1 134 kvinnor och 1 160 män, det vill säga 49 procent kvinnor och 51 procent män. Personalomsättningen på Tullverket var

4,7 procent⁵ vilket är lägre än genomsnittet i staten där personalomsättningen var 12,2 procent. Under 2020 har 104 personer slutat sin anställning varav 47 var pensionsavgångar (58 män och 46 kvinnor).⁶

Medelåldern för Tullverkets medarbetare var 45 år både för kvinnor och män.

1) 3 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

2) 7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3) Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Tullverket.

4) Mellanskillnaden mellan antal anställda i december 2020 och december 2019.

5) Personalomsättningen får vi fram genom att dela antalet avgångar med genomsnittet antal anställda under året, det vill säga 104/2 236.

6) Exklusive visstidsanställningar.

På en övergripande nivå har Tullverket en relativt jämn könsfördelning hos chefer, med 58 procent manliga chefer och 42 procent kvinnliga chefer, se tabell 73 i tabellbilagan. Avdelningsvis är fördelningen mer ojämn. Inom avdelningen Brottsbekämpning var det 25 procent kvinnliga chefer medan avdelningen Effektiv handel hade 68 procent kvinnliga chefer.

Rekrytering

För att säkra kompetensförsörjningen inom Tullverket har den viktigaste åtgärden varit att rekrytera och utbilda nya tulltjänstemän i så stor utsträckning som möjligt. Rekryteringarna innebär en förstärkning av Tullverkets möjligheter att utföra sitt kontrolluppdrag.

Under året har ett åttiotal aspiranter blivit klara med en 12 månader lång utbildning som gör dem behöriga att arbeta inom brottsbekämpningen. Dessutom har ytterligare 119 nya medarbetare påbörjat sin grundutbildning. Avdelningen Effektiv handel har förstärkts med 66 nya medarbetare som genomgått en fem månader lång grundutbildning.

Stärkt arbetsgivarvarumärke

Vi upplever att intresset för Tullverket som arbetsgivare är stort och har många sökande till våra lediga tjänster. På grund av omfattande rekryteringar under 2020 har vi hanterat betydligt fler ansökningar än tidigare, totalt 11 498 ansökningar jämfört med 7 758 förra året.

Ett särskilt fokus under året har varit att synliggöra Tullverkets it-avdelning eftersom vi har upplevt störst svårigheter att rekrytera inom it-området. Under våren och sommaren har vi arbetat med att stärka Tullverkets arbetsgivarvarumärke inom it-sektorn genom kännedoms-kampanjer i sociala medier. Kampanjen fick stor

spridning och vi har märkt ett ökat intresse för våra lediga tjänster inom it.

Kommunikationen kring arbetsgivarvarumärket har skett genom fortsatt hög närvaro i sociala medier. På LinkedIn har antalet följare ökat från 10 000 till drygt 18 000 under året. På grund av pandemin kunde Tullverket inte delta vid rekryteringsmässor i samma utsträckning som vanligt utan har deltagit digitalt i de fall det var möjligt.

Förändrad organisation

Under året har arbetet fortsatt med att förändra organisationen för att stärka styrningen av Tullverket och säkerställa att organisationen stödjer Tullverkets hela uppdrag. Beslut togs under året om att en ny organisationsstruktur för den operativa verksamheten skulle börja gälla från den 1 januari 2021 och efter ytterligare fördjupade utredningar togs fler delbeslut om mer detaljer för den nya organisationen under hösten. Den 1 september trädde en ny organisation av rättsavdelningen i kraft för att förtydliga mandatet för en rättslig styrning i syfte att få en mer enhetlig rättstillämpning samt bli effektivare.

Förändrad grundutbildning

För att på sikt kunna förse organisationen med rätt kompetens beslutade Tullverket att förändra grundutbildningen⁷. Vi behöver anpassa vår kompetensförsörjning till en snabb utvecklings-takt och ha en flexibel grundutbildning som både ger en bred gemensam bas för alla som anställs, men som också går att anpassa beroende på den nyanställdes tidigare erfarenheter och vilken roll den nyanställda ska ha. Under året har innehållet

7) VER 2020-122.

Tabell 72

Antal anställda Tullverket											Förändring
Källa: Palasso	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2019–2020
Totalt ^{a)}	2 154	2 122	2 096	2 012	2 057	2 032	1 961	2 071	2 122	2 294	8%
– varav kvinnor	1 020	1 014	1 013	977	1 018	1 014	988	1 035	1 059	1 134	7%
– varav män	1 134	1 108	1 083	1 035	1 039	1 018	973	1 036	1 061	1 160	9%

a) Data för 2019 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2019.

i den kommande gemensamma basutbildningen börjat tas fram samt moduler med specifika delar för olika roller. Hösten 2021 kommer den första utbildningen för tullaspiranter att genomföras enligt det nya konceptet.

Övrig kompetensutveckling

Tullverkets kundtjänst Tullsvaret besvarar majoriteten av frågorna från privatpersoner. Under 2020 har ett separat utbildningsspår tagits fram för att även medarbetare som inte går grundutbildningen inom Effektiv handel ska kunna hantera de flesta av de frågor som kommer från privatpersoner. Detta har gjort att medarbetare som arbetar på Tullsvaret snabbare har kunnat börja arbeta utan att ha gått hela utbildningen.

I syfte att kunna göra fler och mer utförliga uppbördskontroller har medarbetare inom klareringsverksamheten deltagit i en fördjupande utbildning i deklaraionsgranskning. Fokus på denna nya kurs var att stärka förmågan att se samband under granskningen i stället för att fokusera på enskilda delar av deklaraionen. Kursen gav ökade kunskaper i att granska och förstå de uppgifter som lämnas i deklaraioner och anmälningar samt att förstå innebörden av utfall och hur de ska hanteras.

Vi har också tagit fram en utbildning i att klarera varor och transportmedel för de norska tulltjänstemännen som utför arbete för svensk räkning inom ramen för gränstullsamarbetet. Syftet är att ge norska tulltjänstemännen nödvändiga kunskaper för att kunna utföra samma arbetsuppgifter som deras svenska kollegor, baserat på de skyldigheter och befogenheter som de har enligt gränstullsamarbetet mellan Norge och Sverige.

Stärka arbetsgivarrollen

Under 2020 har Tullverket fortsatt föregående års strategi som handlar om att stärka arbetsgivarrollen såväl som den kommunikativa förmågan hos våra chefer. För att åstadkomma detta har vi gjort insatser som syftar till att stärka chefernas kunskaper inom arbetsrätt, arbetstid, arbetsmiljö, lönebildning och rehabilitering. Vi har också genomfört insatser med fokus på gränssät-

tande samtal, leda i förändring, coachande förhållningssätt samt leda i komplexitet. Dessutom har vi tagit fram en handledning till chefer för hantering av misskötsamhet. Vi har verkat för att ärenden anmäls till personalansvarsnämnden när det finns anledning att göra det.

Tullverket har under 2020 fortsatt att främja en inställning hos cheferna att verksamhetens bästa måste väga tyngst i de fall vi behöver balansera verksamhetens behov mot den enskilda medarbetarens personliga önskemål. Det kan röra allt ifrån synen på arbetstider, arbetsuppgifter och förhållningssätt till lönesättning.

Vi har också startat en ny omgång av "Nyfiken på ledarskap", vårt interna program för att identifiera och stimulera ledarförmågor och där ett tjugotal medarbetare deltar.

Tullverket har under 2020 fortsatt arbetet med översyn av våra lokala kollektivavtal för att se om de behöver anpassas till de förändringar som sker i verksamheten och säkerställa att de stödjer verksamhetens mål och inriktning exempelvis om ökad flexibilitet. Under året har avtalet om flexibel arbetstid reviderats. Dessutom har två nya avtal slutits som avser särskild händelse och särskild insats. Dessa ska kunna användas i situationer då ett omedelbart behov av att ställa om befintlig organisation krävs i syfte att kunna möta och hantera de krav som ställs på Tullverket utifrån den uppkomna situationen.

Trots pandemin har i princip alla årets inplanerade insatser genomförts. Detta har dock inneburit att fysiska träffar ställts om till digitala. En fördel med digitala genomföranden är att det dels blivit enklare att delta oavsett var i landet chefen har sin hemvist, dels har vi fått möjlighet att på riktigt pröva teknikens möjligheter.

Under slutet av året har Tullverket tagit beslut om en ledarskapsfilosofi som kommer att präglade utvecklingsinsatserna för chefer nästa år. I denna tydliggörs förväntningar och konkretiseras ansvar utifrån de olika chefsnivåerna.

Pandemin

Tullverket började arbetet med hantering av det nya coronaviruset den 30 januari och upprättade en nationell stab den 11 februari, och i mars inrättades flera regionala staber. Den nationella

staben avslutades den 2 oktober. Den nationella staben fattade beslut inom olika områden som tjänsteresor och anpassningar av utbildningar. Tullverkets inriktning har varit att säkra fortsatt genomförande av uppdraget, skapa förutsättningar för minskad smittspridning samt säkra arbetsmiljö och hälsa för alla medarbetare oavsett var uppdraget utförs.

Den operativa verksamheten anpassades till de förändringar som skedde i varu- och resandeflödet. Framför allt minskade passagerartrafiken till och från Arlanda men även färjetrafik och vägtrafik förändrades. Detta ledde till att fler alternativa kontrollplatser användes och fokus skiftades från resandeflödet till godstrafik samt post- och kurirflödet.

Tullverket vidtog på flera platser runt om i landet skyddsåtgärder för att minska smittorisken. Exempelvis infördes ett nytt kösystem vid klareringsexpeditionen i Svinesund. Vi har även säkerställt städrutiner och tillgång till övrigt skyddsmaterial.

Tullverket inventerade tidigt tillgänglig skyddsutrustning och tog fram en plan för hantering och distribution. Fler personer utbildades för

att använda skyddsmask 90 för att säkerställa kompetensen i ett läge där förbrukningsmaterial inte skulle vara ett alternativ. Tullverkets materialtillgång har varit god och vi kunde via MSB dela med oss till andra myndigheter med större behov och brist på material.

Strax innan frågan om hemarbete på nationell nivå aktualiserades säkerställdes Tullverkets kapacitet gällande VPN och Skype för att fungera när flertalet medarbetare arbetar hemifrån. Det innebär att Tullverket har kunnat följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer om hemarbete utan större tekniska problem.

Den 16 mars beslutades att all personal i Stockholm som kan skulle arbeta och fullgöra sina ordinarie arbetsuppgifter hemifrån. Två dagar senare beslutades att detta gäller all personal i hela landet. Ett program med fysiska pausövningar för de som arbetar vid skrivbord och dator installerades i samtliga bärbara datorer i början av juni. Under hösten beslutades om utlåning av viss kontorsutrustning för hemarbete för att förbättra arbetsmiljön.

En planering genomfördes för att upprätthålla verksamheten även vid ett eventuellt stort

personalbortfall på grund av sjukfrånvaro. I förberedande syfte fattades ett övergripande beslut om hanteringen i Tullverket om det skulle bli aktuellt med stängning av grundskolor och förskolor.

I syfte att stärka chefers förmåga att leda på distans har insatser genomförts vid flera tillfällen genom olika Skype-seminarier. Under november genomfördes en kortare temperaturmätning kring arbetsituationen under pågående pandemi. Resultatet visade en nöjdhet avseende arbetsituationen generellt, inte minst dialogen med närmaste chef upplevdes positiv oavsett var arbetet genomförs. Fördelar med hemarbete anges bland annat vara minskad restid och möjlighet till fokuserat arbete. Utmaningar anges bland annat vara den fysiska arbetsmiljön.

Praktik i staten

Tullverket hade som ambition att ta emot två praktikanter i Stockholm under våren. Arbetsförmedlingen hänvisade tyvärr endast ett fåtal sökande vilket ledde till att vi endast kunde ta emot en person för praktik i mars. Tyvärr fick praktiken avbrytas redan efter en vecka på grund av pandemin. Tullverket har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer med arbete från hemmet för de medarbetare som haft praktisk möjlighet. Därför har det varit mycket svårt att ta emot och handleda praktikanter. Tullverkets förhoppning om att kunna ta emot ett par praktikanter under hösten kunde därför inte heller genomföras.

Tabell 75

Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer) ^{a)}

Källa: Palasso

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{b)}	2019	2020
44,20%	42,50%	44,60%	47,90%	53,00%	53,90%	53,70%	50,10%	53,35%	46,56%

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

b) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Diagram 15

Sjukfrånvaro i procent, totalt och per kön, antal anställda totalt

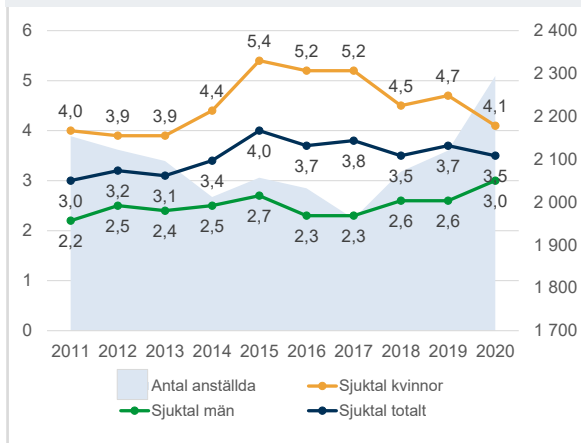
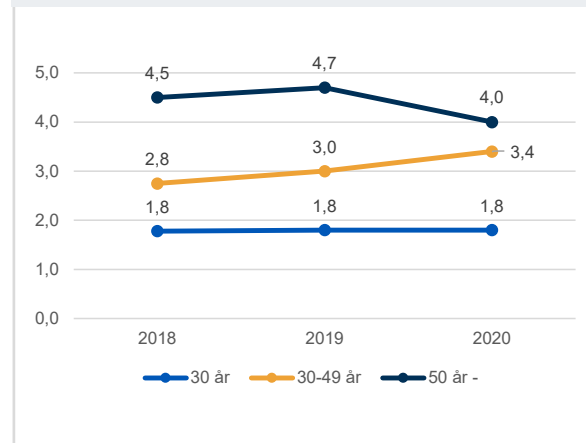

Diagram 16

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp

Sjukfrånvaro

Trenden med en stabil och låg sjukfrånvaro håller i sig även under 2020. Vid årets slut ligger sjukfrånvaron på 3,5 procent vilket är en minskning jämfört med 2019, se tabell 74 i tabellbilagan. En del av minskningen beror på att färre medarbetare drabbats av säsongsrelaterad sjukfrånvaro (förkylningar till exempel) eftersom de har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer och även våra interna instruktioner för exempelvis distansarbete och användning av skyddsutrustning.

Att den längre sjukfrånvaron minskat gör också att den totala sjukfrånvaron gått ner.

Sjukfrånvaron hos kvinnor har minskat under året, samtidigt som sjukfrånvaron hos män har ökat något totalt sett. En möjlig förklaring till männens ökning kan vara att det är fler män än kvinnor som arbetar i de verksamheter där man inte kan arbeta hemifrån, vilket har inneburit att de av försiktighetsskäl varit tvungna att sjukskriva sig "vid minsta symtom", det vill säga i situationer när man före pandemin troligtvis hade gått till jobbet.

Under året har utbildningsinsatser genomförts i syfte att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv, inte minst avseende arbetsmiljö och hälsa, inklusive rehabilitering. Arbetet har haft ett fortsatt fokus på tidiga insatser i arbetet med att främja hälsa och förebygga ohälsa. Under november genomfördes bland annat ett partsgemensamt seminarium tillsammans med Partsrådet kring rehabilitering.

Liksom tidigare stiger sjukfrånvaron i takt med åldern, även om det under 2020 skett en minskning av sjukfrånvaron i åldersgruppen över 50 år och en ökning i åldersgruppen 30–49 år.

Utvecklingen över tid visar att sjukfrånvaron ökat under perioder när det även skett en minskning av antalet anställda, särskilt under perioden 2015–2017. Ett antagande är att en ökad arbetsbelastning delvis gett effekter i form av ökad sjukfrånvaro.

Att stärka förutsättningar för en god hälsa är ett långsiktigt arbete och förutom insatserna ovan har 2020 års arbete med sjukfrånvaro till stor del handlat om att fortsätta arbeta med

tidiga insatser för att förebygga ohälsa och möjliggöra för medarbetare att snabbare komma åter i arbete.

Som ett led i att främja hälsa lämnar Tullverket ett bidrag om 3 000 kr per år till medarbetare som motionerar på sin fritid. Medarbetarna har också möjlighet att under en timme per vecka ägna sig åt aktiv friskvård på betald arbetstid. Till det finns även ett antal fritidsföreningar som bland annat genom bidrag från Tullverket bedriver aktiviteter för anställda som vill engagera sig.

Bedömning kompetensförsörjning

Tullverket bedömer att vi vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att vi förmår fullgöra vårt uppdrag inom kompetensförsörjning genom följande:

- Ökat antalet anställda med 8 procent, vilket innebär 172 fler medarbetare än under 2019.
- Beslutat om en ny organisation som ska främja att fler medarbetare får bredare kompetens att använda i fler delar av Tullverkets uppdrag.
- Förberett en ny basutbildning som från hösten 2021 ska lägga grunden hos nya aspiranter samt befintlig personal för breddad kompetens och helhetssyn på Tullverkets uppdrag.
- Sjukfrånvaron har minskat (3,5 procent 2020; 3,7 procent 2019).

Foto: Mette Ottosson

Mätmetoder och definitioner

Fördelning av kostnader, intäkter och tid

För att få en mer rättvisande bild av hur kostnaderna, intäkter och tiden är fördelad redovisar Tullverket så stor del av Tullverkets kostnader som möjligt till den operativa verksamheten.

Metod för fördelning av utfall av kostnader per del av verksamhet

- har hämtats från ekonomisystemet Agresso den 31 januari 2021
- för löner är fördelat utifrån antalet registrerade timmar per process
- för lokaler har fördelats enligt information från administrationsavdelningen
- för kompetensutveckling har fördelats utifrån information från lärandeenheten vid HR-avdelningen
- för utvecklingsprojekt har fördelats utifrån information från programkontoret vid it-avdelningen
- för förvaltningskostnader har fördelats utifrån information från it-avdelningen (Datakommunikation ingår sedan 2019 inte längre som en förvaltningskostnad.)
- för avskrivningar har fördelats utifrån en fördelningsnyckel utifrån hur investeringarna sett ut de senaste tre åren
- för övriga kostnader är redovisade i den process som de är konterade i
- för kostnader för processen Analysera och selektera har fördelats utifrån information från processägaren
- för ledning och stöd har fördelats i proportion till operativa processernas ekonomiska storlek.

Tullverket delar in den operativa verksamheten som fullgör uppgifterna i följande delar:

- Tillståndshantering (processen Hantera tillstånd), klarering (processen Klarera varor och transportmedel) och efterkontroll (processen Följa upp operatör och ärende) är de delar av operativa verksamheten som i huvudsak bidrar till att säkerställa uppbörden. Deras andelar av kostnaderna har därför summerats till andelen för Säkerställa uppbörd.
- Fysisk kontroll (processen Genomföra fysisk kontroll) bidrar i huvudsak till att in- och utförelsebestämmelser efterlevs. Andelen kostnader för fysisk kontroll används därför som andel för Efterleva in- och utförelsebestämmelser.
- Brottsutredning (processen Hantera brott) bidrar i huvudsak till att förebygga och motverka brottslighet. Andelen kostnader för brottsutredning används därför som andel för Förebygga och motverka brottslighet.

Metod för fördelning av intäkter per verksamhetsdel.

- Intäkterna har fördelats på samma sätt som kostnaderna.

Metod för fördelning av timmar per verksamhetsdel.

- Utfallet av alla timmar är hämtat ur systemet Insikt (Agresso tid) den 31 januari 2021.
- Timmarna för utveckling och förvaltning är fördelade utifrån information från programkontoret respektive it-avdelningen om hur kostnaderna är fördelade.
- Timmarna för processen Analysera och selektera är fördelade utifrån information från processägaren.
- Timmar för ledning och stöd är fördelade till operativ verksamhet i proportion till deras storlek.

Styckkostnad för ärende

Genom att dela kostnaden för varje operativ del av verksamheten (process) med antalet timmar

för samma process får vi timkostnaden per process. Denna timkostnad används sedan för att räkna ut styckkostnaden för ärenden i respektive process. Det görs genom att multiplicera timkostnaden för hela processen med antal timmar för respektive ärende för att få en totalkostnad per ärende. Sedan divideras denna totalkostnad med antalet ärenden för att erhålla styckkostnaden netto per ärende.

Bedömningsgrunder

Tullverkets bedömningar i årsredovisningen bygger på utveckling av resultatindikatorer, kvalitet inklusive rättssäkerhet, enhetlighet och effektivitet, samt övriga relevanta faktorer. Bedömningsnivåerna är antingen tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

Skattefelet

Skattefelsmodellen

Tullverket använder en modell för att redovisa hur de åtgärder som vidtagits bidrar till att minska skattefelet. Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsområden som Tullverkets åtgärder kan påverka. De tre områdena är vägledning och attitydpåverkan, strukturutveckling samt kontroller. Skattefelsområdena motsvarar Tullverkets förebyggande, styrande och kontrollerande arbete för att minska skattefelet och säkerställa uppbörden.

Vägledning och attitydpåverkan

Skattefelsområdet vägledning och attitydpåverkan är kopplat till Tullverkets förebyggande arbete för att minska skattefelet. Åtgärderna i det förebyggande arbetet görs för att påverka kunskaper och attityder hos allmänhet och företag. Enligt Tullverkets kontrollstrategi¹ ska vägledning främst handla om att vägleda de importörer som vill följa reglerna till att kunna göra rätt, medan attitydpåverkan handlar om att påverka de importörer som inte följer reglerna till att vilja att göra rätt.

Syftet med det förebyggande arbetet är att allmänhet och företag ska få den vägledning som behövs för att det ska vara enkelt att göra rätt

1) STY 2012-636 Kontrollstrategi.

från början samt att förtroendet för Tullverket ska vara högt.

Med åtgärder som ger ökade kunskaper hos importörerna och ett högt förtroende för myndigheten bidrar Tullverket till att minska skattefelet.

Strukturutveckling

Skattefelsområdet strukturutveckling är kopplat till Tullverkets styrande arbete mot skattefelet. I arbetet ingår myndighetens interna styrning av underrättelseverksamhetens förmåga att upptäcka risker för skattefel, utvecklingen av system och spärrar för kontroll av uppgiftslämning samt utvecklingen av rättsliga strukturer och ramar som förenklar möjligheten att göra rätt från början.

Kontroller

Med "kontroll" avses kontroller som Tullverket har rätt att utföra enligt tullkodex och nationell lag.

Enligt Tullverkets kontrollstrategi ska kontrollverksamheten fokusera på effektiva riskbaserade kontroller som i huvudsak ska riktas mot avsiktliga och allvarliga felaktigheter.

Syftet med det kontrollerande arbetet är att stärka och upprätthålla efterlevnaden av regler, samt att upptäcka fel som kan leda till felaktig uppbörd eller att varorna förs in eller ut ur landet i strid mot regelverket. Riskbaserade kontroller inriktade mot uppbörd bidrar till att minska skattefelet. Kontrollerna har även preventiv och vägledande effekt. Ett långsiktigt mål är att även få fler företag att både vilja göra rätt och ha kunskap att göra det.

Beräkning av skattefelet

Tullfelet

Tullverket har i samarbete med Statistiska centralbyrån (SCB) under 2016 tagit fram en metod för att beräkna tullfelets storlek. Beräkningen är baserad på 2014 år siffror och avser en modell där diskrepans avseende under-

rapporterad information i Intrastat² även kan antas föreligga vad avser import i Extrastat³.

Undervärdering textilier och skor från Kina

För att beräkna tullfelet på det totala importvärdet för kapitel 61–64 (textilier och skor) i tulltaxan med Kina som ursprungsland har följande metod använts.

I det granskade materialet har det statistiska värdet för samtliga 1 084 varuposter som granskats varit 69 805 066 kronor (snittkurs i EUR använd för 2015–2019 = 9,7019 kr). Snittvärdet per varupost blir således 64 396 kronor.

Granskningen av textilier och skor från Kina har resulterat i en slutrapport där det beräknades att 63 procent av de kontrollerade varuposterna kan vara felaktiga. De undandragna avgifterna var 744 625 kronor fördelade på 175 varuposter vilket ger ett snitt på 4 255 kronor per varupost som är för lite deklarerad, vilket motsvarar 7 procent av det statistiska värdet per varupost. Dessutom framkom av rapporten att det är 1 159 kronor per varupost som är för högt erlagd i snitt, vilket motsvarar 2 procent av det statistiska värdet per varupost. Detta gav ett nettofel på 3 096 kronor per varupost i de granskade deklarationerna. Andelen varuposter med undandragna avgifter beräknades till 16 procent och andelen varuposter med för högt erlagda avgifter till 10 procent.

För att kunna göra en beräkning av hela populationen baserat på resultatet ovan har statistik tagits fram för kapitel 61–64 i tulltaxan under 2019 med Kina som ursprungsland enligt tabell nedan:

statvärde	13 122 682 564
antal tull-id	504 109
antal varuposter	4 587 322

2) Intrastat är ett statistiksystem för uppgiftsinsamling om varuhandeln inom EU.

3) Extrastat är ett statistiksystem som omfattar av Tullverket lämnade uppgifter om import och export till länder utanför EU.

Utifrån detta utfall har beräkningar gjorts för att komma fram till ett potentiellt tullfel enligt följande:

- Antal felaktiga varuposter (63 procent av 4 587 322 stycken) är 2 911 511 stycken och värdet per varupost (13 122 682 564 kr/4 587 322 stycken) är 2 861 kronor.
- Antal felaktiga (för lågt erlagda avgifter) varuposter beräknades till 740 573 kronor och antal varuposter med för högt erlagda avgifter beräknades till 478 199 kronor. Värdet för potentiellt undervärderade varor uppgår till 2 118 514 252 kronor och värdet av för högt erlagda avgifter uppgår till 1 367 954 917 kronor.
- De eventuellt undandragna beloppen uppgår till 139 982 354 kr (7% x 2 118 514 252 kr) och de överbetalda uppgår till 24 623 547 kr (2% x 1 367 954 917 kr) vilket ger ett nettofel på 115 358 807 kronor. Nettofelet divideras sedan med det statistiska värdet för hela populationen vilket ger ett tullfel på 0,88 procent (115 358 807 kr/13 122 682 564 kr).

Kvalitetsmätning

Tullverket mäter varje år slumpmässigt kvaliteten på de uppgifter som företagen lämnar i samband med import. Resultatet av mätningen följs upp och insatser genomförs för att minska konstaterade avvikelser. Resultatet används också för att bedöma skattefelets förändring.

I mätningen som genomfördes under 2020 har 100 deklARATIONER tagits fram slumpmässigt för varje månad från augusti 2019 till juli 2020. Målet för mätningen var att granska totalt 1 200 deklARATIONER. Totalt granskades 1 196 deklARATIONER, vilket innebär att bortfallet i mätningen blev 0,33 procent.

Samhällsnytta

Tullverkets beräkning av samhällsnytta utgår från en modell som presenterades i SOU 1998:18 "En Gräns – en myndighet". Utifrån SOU-modellen har Tullverket år 2000 i samverkan med andra myndigheter vidareutvecklat en anpassad modell. Båda modellerna beräknar samhällsnytta på beslagtagna narkotika och på beslagtagna alkohol och tobak. Det samhällsekonomiska värdet av narkotika är baserat på en uppskattning av samhällets kostnader för missbruket med hänsyn taget till gatupriser, missbrukardoser och FN:s skadeindex.

Det samhällsekonomiska värdet av beslagtagna alkohol och tobak är baserat på skattebortfallet enligt schablonvärdena i 3 § lag (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

I Tullverkets modell från år 2000 beräknas samhällsnyttovärdet på fler preparat, till exempel LSD, ecstasy, kat, narkotiska läkemedel och dopningsmedel. Vid beräkning av samhällsnytta är det fastställda samhällsnyttovärdet per substans detsamma som år 2000. Värden för narkotika och dopningspreparat har inte justerats men nya preparat som ansetts intressanta att följa har fått ett värde utifrån likartade substanser som tidigare beräknats.

Värdet för beslagtagna alkohol och tobak (skattebortfallet) har justerats över tid enligt gällande skattebestämmelser. I samhällsnyttovärdet ingår inte skattebortfallet för beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak utan det redovisas separat.

Regeringsuppdrag

Förteckningen innehåller uppdrag som redovisats vid andra tidpunkter än vid årsredovisningen.

Diarienummer	Beslut	Uppdrag	Senaste datum för redovisning	Redovisat
STY 2018-291, EXT 2020-219	A2018/00925/A	Praktik för personer med funktionsnedsättning	2020-04-01	2020-03-04
STY 2018-303 EXT 2020-219	Fi2018/01701/ESA	Fortsatt praktik för nyanlända arbetssökande	2020-04-01 2021-01-15	2020-03-04
STY 2018-115	Ju2018/00991/PO	Förstärka bekämpningen av internationella brottnätverk som begår tillgreppsbrott i Sverige	2020-02-14	2020-02-14
STY 2019-862	Fi2019/04080/S3	Kontroll av illegal privat införsel av animaliska livsmedel	2020-04-01	2020-02-04
STY 2019-814	Ju2019/03980/PO	Öka samhällets förmåga att hantera explosiva varor m.m.	2020-09-30	2020-09-30

Internrevision

Internrevisionens uppdrag är att utifrån en analys av verksamhetens risker självständigt granska om ledningens interna styrning och kontroll är utformad så att Tullverket med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller myndighetsförordningens krav.

Rapporterade granskningar under 2020 har bland annat berört beslagshantering, kontroller rörande tullfri import av vissa vapen och militär utrustning, riskhantering och uppföljning av regelefterlevnad inom uppbörsverksamheten, representation samt styrning och kontroll av sökhundverksamheten.

Internrevisionen följer årligen upp status för beslutade åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. Enligt internrevisionens bedömning finns en väl fungerande process inom Tullverket för att hantera rekommendationerna, vilket leder till att åtgärdsplaner tas fram och att åtgärder genomförs.

Foto: Mette Ottosson

Intern styrning och kontroll

Processen

Tullverkets process för intern styrning och kontroll är implementerad i hela verksamheten¹. Varje avdelning genomför riskanalys för sitt ansvarsområde enligt arbetsordning eller andra delegationsbeslut. Tullverkets väsentliga risker samlas i den riskanalys som genomförs i generaltulldirektörens ledningsgrupp. Väsentliga risker som identifieras i avdelningarnas riskanalyser eskaleras till generaltulldirektören.

Uppföljning av risker sker dels inom avdelningarna, dels i samband med tertialuppföljningen. Ledningsgruppen följer upp och justerar riskanalysen för de väsentliga riskerna två gånger per år. I samband med framtagande av verksamhetsplanen under hösten görs samtidigt en bedömning av vilka risker som är väsentliga för kommande år. De flesta av de beslutade åtgärderna har följts upp i samband med verksamhetens tertialuppföljning.

Riskhantering

Tullverket har under 2020 hanterat åtta väsentliga risker. Samtliga ingick i verksamhetsplanen för 2020 där även aktiviteter fanns som utgjorde åtgärder för att minimera riskerna.

1. Risk att Tullverket inte uppfyller kraven i föreskrifterna (MSBFS 2016:1) om statliga myndigheters informationssäkerhet.

Risken har hanterats genom en plan för att införa ett förbättrat ledningssystem (LIS). På grund av resursbrister har tidplanen försenats och åtgärderna kommer fortsätta även 2021. Se vidare nedan under Informationssäkerhet och säkerhetsskydd.

2. Risk att verksamhetsutveckling inte leder till nödvändiga effekter.

Risken har hanterats genom en översyn av Tullverkets utvecklingsverksamhet och styrningen av

densamma. En första översyn² genomfördes med stöd av externa konsulter under 2019 och första delen av 2020 där fyra förändringsområden identifierades:

- tydligare målstyrning,
- nya arbetssätt för snabbare och tydligare framdrift,
- utveckling av roller och beslutsordning samt
- kultur och förhållningssätt.

Översynen fortsatte därefter med en översyn av programmet Elektronisk Tull (ET) som står för den större delen av Tullverkets utvecklingskostnader samt har försenats ett antal gånger bland annat till följd av att EU ändrat kravställningen. Översynen visade att verksamhetsfrågor, beslut, arkitektur och processer i stor utsträckning har hanterats inom programmet vilket har drivit höga kostnader samt givit en för låg framdrift i utvecklingsarbetet. En förändring genomfördes där ET-programmet separerades från avdelningen Effektiv handel från och med den 1 september.

3. Risk att Tullverket inte kan bedriva kritisk verksamhet vid allvarlig störning.

Risken hanteras genom kontinuitetsplanering. Kontinuitetsplanering har skett inom respektive avdelning. Av resursbrist har Tullverket under 2020 saknat förmåga att fortsätta utveckla arbetet med en samlad kontinuitetsplan för Tullverket. Beslut har därför tagits om att under 2021 inrätta och anställa en beredskapschef i Tullverket.

4. Risk att Tullverket inte efterlever regelverket för hantering av personuppgifter.

Tullverket har undersökt samtliga datasystem för att säkerställa en korrekt efterlevnad av data-skyddsbestämmelserna. En plan för åtgärder är upprättad och arbetet kommer att fortsätta under 2021. Tullverkets rättsavdelning har från och med den 1 september ett utpekat ansvar för den rättsliga styrningen i Tullverket och därmed

1) Intern regel om Tullverkets process för intern styrning och kontroll (STY 2019-436).

2) VER 2019-280 Beslut om fortsatt översyn av utveckling och förvaltning.

även inom området personuppgiftsbehandling. En förstärkning av resursen som dataskyddsombud har genomförts.

5. Risk att Tullverket får kostnader för administrativa misstag p.g.a. att kommissionen inte anser att vi efterlever tullagstiftningen.

Ett arbete med att identifiera risker i det automatklarerade flödet har skett. Informationsinsatser har genomförts inom tillståndshantering och efterkontroll. En ny kontrollstrategi har beslutats. Besluten om den förändrade organisationen är också åtgärder som genomförts för att minska risken för administrativa misstag.

6. Risk att Tullverket inte har rätt kompetens att utföra sin uppgift.

En kompetensförsörjningsplan för Tullverket togs fram under första halvåret. Varje avdelning gör 3-åriga kompetensförsörjningsplaner för respektive verksamhet. Under året har arbetet med att revidera Tullverkets grundutbildning som möjliggör en modulanpassad kompetensutveckling fortsatt. Den nya organisationen för Tullverkets operativa verksamhet är tänkt att bredda kompetensen.

7. Risk att det förekommer korruption och andra oegentligheter i Tullverket.

Inom samtliga avdelningar genomförs löpande diskussioner och samtal vid APT samt i medarbetarsamtal. En insats med fokus på statliga värdegrunden var planerad att genomföras under året men har p.g.a. pandemin och omorganisationen skjutits till 2021.

Under 2020 har ett arbete genomförts för att stödja chefer i hantering av när medarbetare genom misskötsamhet bryter mot anställningsavtalet.

Den interna utredningsgruppen (IUG) har behandlat tre ärenden under 2020 som lett till anmälningar till personalansvarsnämnden (PAN). PAN har fattat sex beslut i fem ärenden under 2020 varav ett om uppsägning och ett om avskedande samt åtalsanmälan. I tre fall beslutades om disciplinåtgärden varning.

8. Risk att Tullverket inte hinner förbereda sig för effekterna av en hård brexit.

Tullverket har noggrant följt utvecklingen och planerat för åtgärder som minskat risken såväl vad gäller systemstöd som operativ verksamhet, se vidare avsnitt Brexit, sidan 39.

Informationssäkerhet och säkerhetsskydd

Med anledning av bland annat ny lagstiftning ska ett långsiktigt arbete för att se över Tullverkets säkerhetsskyddsarbete inledas. Ett sådant arbete förväntas pågå under flera år, och innehålla en serie säkerhetsskyddsanalyser. Under 2020 har vissa grundläggande förberedelser och förankringsinsatser för detta genomförts.

Arbete pågår med att vidareutveckla ledningssystemet för informationssäkerhet genom tillämpning av ISO/IEC 27000. Syftet med arbetet är att säkerställa ett verksamhetsdrivet och riskbaserat informationssäkerhetsarbete som följer en tydlig process, bedrivs på alla nivåer i verksamhet och verkar för att Tullverket ska uppnå satta verksamhetsmål samt ha ett fortsatt högt förtroende hos såväl våra uppdragsgivare som andra myndigheter, företag och allmänhet.

Ledningssystemet förtydligar roller och ansvar för informationssäkerhet och ger mer konkret vägledning i operativa krav och frågeställningar. Uppdraget har blivit försenat på grund av resursbrist. För att minska personberoendet och öka förmågan inom området har två nya resurser för informationssäkerhetsarbete rekryterats.

Utifrån den svårbedömda hot och riskbilden inom informationssäkerhet har en uppdatering av Tullverkets strategiska plan för informationssäkerhet påbörjats för att ange målsättning, färdriktning och prioritering för att säkerställa ett strukturerat och långsiktigt arbete inom området.

Tullverkets förmåga att identifiera och hantera angrepp och intrångsförsök har en fortsatt mycket hög prioritering. För att öka förmågan att hantera och åtgärda verksamhetskritiska it- och informationssäkerhetsincidenter har ett antal övningar genomförts.

Extern tillsyn

Europeiska kommissionen genomförde en granskning på distans avseende tillförlitligheterna i A- och B-räkenskaperna. Rapporten inkom i december 2020 och arbete med åtgärder och besvarande pågår.

Tullverket har även under 2020 lämnat svar till kommissionen på oavslutade punkter vad gäller granskningen 2019 avseende undervärdering av textilier och skor från Kina, granskningen 2018 avseende import av solpaneler samt granskningen 2017 avseende slumpkontroller i transiteringsförfarandet.

Det tillsynsärende som Datainspektionen (numera Integritetsskyddsmyndigheten) meddelade i november 2019 avseende förtydliganden av uppgiftskategorier i förteckningen över behandlingar enligt brottsdataförordningen (2018:1202) avslutades i juni 2020 utan ytterligare åtgärder³.

Det tillsynsärende som inleddes i december 2019 avslutades i december 2020 genom ett beslut med ett antal rekommendationer avseende rutiner för hantering av personuppgiftsincidenter⁴. Arbete med att genomföra rekommendationerna pågår.

Ett nytt tillsynsärende inleddes i juni 2020 i anledning av en av Tullverket anmäld personuppgiftsincident⁵. Tullverket lämnade ett yttrande i juli. Något beslut i ärendet har ännu inte meddelats Tullverket.

Swedac har genomfört en revision av Tullverkets kvalitetsledningssystem för bevis- och spåringsfunktionen. Efter att Tullverket har åtgärdat de avvikelser och förbättringsförslag som identifierades har Swedac meddelat beslut om fortsatt ackreditering⁶.

Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden initierade under augusti 2020 två granskningsärenden rörande omständigheterna kring beslut enligt lagen (2021:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas under-

rättelseverksamhet. Båda ärendena avslutades utan anmärkningar⁷.

Arbetsmiljöverket har under 2020 genomfört sex stycken arbetsmiljöinspektioner⁸. Fyra av dem avslutades efter att Tullverket lämnat kompletterande uppgifter och Tullverket bedömdes uppfylla de ställda kraven. I två ärenden har beslut ännu inte fattats av Arbetsmiljöverket.

Justitiekanslern (JK) inledde ett särskilt tillsynsärende i slutet av 2020 avseende brist i skyldigheten att omedelbart underrätta Transportstyrelsen om nedläggning av ärende rörande ett beslut om omhändertagande av körkort efter misstänkt rattfylleri⁹. JK har ännu inte fattat beslut i ärendet men Tullverket har i yttrande medgivit brist i det aktuella ärendet och kommer att ta fram en rutin för att förebygga att brister i underrättelseskyldigheten uppstår framöver.

Bedömning

Tullverket tolkar 2 kap. 8 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag avseende intygande av brister i intern styrning och kontroll enligt följande.

I anslutning till intygandet ska redovisning ske i punktform av väsentliga brister i intern styrning och kontroll. Med brist i intern styrning och kontroll avses att processen för intern styrning och kontroll inte fungerat. Med brist i intern styrning och kontroll avses inte brist i resultat. Brister i resultatet redovisas i årsredovisningens resultatredovisning. Inte heller avses med brist i intern styrning och kontroll risker av väsentlig betydelse. Hanteringen av väsentliga risker har redovisats i avsnittet ovan. Tullverket anser inte att det förelegat väsentliga brister i intern styrning och kontroll under 2020 och redovisar därför inte några sådana i samband med intygandet.

3) VER 2019-776, Beslut, DI-2020-4481.

4) VER 2019-3463 Datainspektionens beslut, DI-2019-13112.

5) VER 2020-933.

6) UTR 2021-22 Bedömningsrapport.

7) ANA 2020-81 samt ANA 2020-82.

8) PER 2020-49, 2020-141, 2020-336, 2020-364, 2020-379, 2020-380.

9) STY 2020-610.

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter (tkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram i Riksgäldskontoret					
beviljad	455 000	400 000	370 000	325 000	330 000
utnyttjad (per bokslutsdatum)	438 758	367 166	305 154	288 416	256 175
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
beviljad	50 000	100 000	100 000	100 000	100 000
maximalt utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekontot					
räntekostnader ^{a)}	10	591	1 058	898	640
ränteintäkter	-	-	-	-	-
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	180	205	245	605	565
utfall	13 022	6 413	5 582	5 030	5 435
Avgiftsintäkter som ej disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	590	340	1 100	2 000	1 100
utfall	6 938	1 234	1 705	2 680	1 525
Anslag					
beviljad kredit	63 690	59 402	55 862	52 318	51 815
utnyttjad kredit	-	-	-	-	-
anslagssparande	39 387	48 050	69 969	31 671	9 508
Antal årsarbetskrafter ^{b)}	2 024	1 895	1 828	1 757	1 825
Medelantalet anställda	2 236	2 112	2 045	1 981	2 053
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 004	992	982	932	899
Årets kapitalförändring	-70 990	56 744	208 055	748 671	-806 812
Balanserad kapitalförändring	454 729	397 985	189 930	-558 741	248 071

a) Från början av 2020 har det varit 0% ränta. Åren 2019, 2018, 2017 och 2016 har räntekontot haft minusränta, därav en räntekostnad. Under 2019 har en ränteintäkt på 6 tkr, beroende på anslagsindragning, påverkat beloppet.

b) Årsarbetskrafter beräknad enligt ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Resultaträkning (tkr)		2020-01-01 – 2020-12-31	2019-01-01 – 2019-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		2 140 454	1 988 605
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	not 1	13 022	6 413
Intäkter av bidrag		8 037	5 732
Finansiella intäkter	not 2	112	902
Summa		2 161 625	2 001 652
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	not 3	-1 501 071	-1 401 133
Kostnader för lokaler		-165 702	-137 195
Övriga driftskostnader	not 4	-366 134	-342 129
Finansiella kostnader	not 2	-2 541	700
Avskrivningar och nedskrivningar	not 5, 6	-126 177	-121 903
Summa		-2 161 625	-2 001 660
Verksamhetsutfall		0	-8
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	not 7		
	not 8	6 938	1 234
Skatteintäkter m.m.	not 9	7 014 042	7 785 532
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten	not 10	-7 091 970	-7 730 014
Saldo		-70 990	56 752
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av Sveriges tullavgift till EU		5 074 346	5 482 774
Sveriges tullavgift till EU inom systemet för gemenskapernas egna medel		-5 074 346	-5 482 774
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	not 11	-70 990	56 744

Balansräkning (tkr)			
Tillgångar		2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar not 5			
Balanserade utgifter för utveckling		185 770	162 411
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		12 349	14 691
		198 118	177 102
Materiella anläggningstillgångar not 6			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		22 836	14 006
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		240 103	203 124
		262 939	217 130
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	not 12	41	70
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		431	1 507
Fordringar hos andra myndigheter		31 621	30 113
Uppbördsfordringar	not 13	381 481	452 474
Övriga kortfristiga fordringar	not 14	222	4 107
		413 755	488 201
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	not 15	91 590	93 657
Upplupna bidragsintäkter	not 16	321	65
Övriga upplupna intäkter	not 17	0	20
		91 911	93 742
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	not 18	397 770	327 032
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		277 300	232 611
Kassa och bank		186	182
		277 486	232 793
Summa tillgångar		1 642 020	1 536 070

Balansräkning (forts.)			
Kapital och skulder		2020-12-31	2019-12-31
Myndighetskapital	not 19		
Statskapital		64	64
Balanserad kapitalförändring		454 729	397 985
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	not 11	-70 990	56 744
		383 803	454 793
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 20	7 732	9 315
Övriga avsättningar	not 21	8 108	6 151
		15 840	15 466
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	not 22	438 758	367 166
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		50 336	41 984
Leverantörsskulder		108 409	81 292
Övriga kortfristiga skulder	not 23	23 835	25 071
Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	not 24	650	544
Depositioner	not 25	438 653	379 052
		1 060 641	895 109
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	not 26	152 305	136 434
Upplupna kostnader, uppbörd		509	511
Oförbrukade bidrag	not 27	17 763	18 161
Övriga förutbetalda intäkter	not 28	11 159	15 596
		181 736	170 702
Summa kapital och skulder		1 642 020	1 536 070

Redovisning mot inkomstitlar (tkr)						
Inkomstitel	Benämning			Beräknat belopp	2020	2019
			not 29			
9411	0	11	Mervärdesskatt		565 210	803 168
9424	0	13	Tobaksskatt		39 076	822
9424	0	15	Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter		884	1 251
9425	0	13	Skatt på etylalkohol		17 096	43 268
9425	0	23	Skatt på vin och andra jästa produkter		5 073	7 558
9425	0	33	Skatt på mellanklassprodukter		3	9
9425	0	43	Skatt på öl		1 502	5 964
9428	0	13	Allmän energiskatt, bensin		384	171
9428	0	23	Allmän energiskatt, oljeprodukter m.m.		85 954	208
9428	0	33	Allmän energiskatt, övriga bränslen		130	-2 596
9428	0	53	Koldioxidskatt, bensin		219	93
9428	0	63	Koldioxidskatt, oljeprodukter m.m.		72 466	374
9428	0	73	Koldioxidskatt, övriga bränslen		546	-11 016
9428	1	12	Svavelskatt		4	-325
9432	0	12	Skatt på plastbärkassar		8 860	
9438	0	12	Kemikalieskatt		24 884	28 273
9452	0	13	Skatt på annonser och reklam		34	35
9471	0	11	Tullmedel		6 238 257	6 838 012
9472	0	13	Privatinförsel av tobak och alkohol		119	146
9472	0	21	Övrigt, dvs. räntor m.m. Tullverket	not 30	1 468	95
9811	0	12	Skattetillägg		17 627	9 201
9821	0	12	Förseningsavgifter		883	1 399
2397	0	42	Dröjsmålsränta hos Tullverket	590	417	590
2712	0	6	Bötesmedel		75	95
2714	4	21	Transporttillägg		1 170	654
2811	3	16	Övriga inkomster av statens verksamhet		9 629	2 565
Summa redovisat mot inkomstitel					7 091 970	7 730 014

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	In- gående över- förings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Om- disponerade anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Ut- gående över- förings- belopp
UTGIFTSOMRÅDE 3								
SKATT, TULL OCH EXEKUTION								
1:2 Tullverket								not 31
Anslagspost 1 Tullverket (Ram)	48 050	2 133 025				2 181 075	2 141 688	39 387
UTGIFTSOMRÅDE 27								
AVGIFTEN TILL EUROPEISKA UNIONEN								
1:1 Avgiften till Europeiska unionen								
Anslagspost 3 Tullavgift (Ram)	307 974	4 555 849	220 936		-307 974	4 776 785	5 074 346	-297 561

FINANSIELLA VILLKOR**1:2 Tullverket, ap 1**

Anslagskrediten för ap 1 är 63 690 tkr.

Tullverket ska från anslaget betala kostnaderna för en av Finansdepartementet utsedd tjänsteman stationerad vid Sveriges ständiga representation vid EU i Bryssel. Kostnaderna uppgick 2020 till 2 843 tkr.

Av anslaget får högst 10 000 tkr användas med anledning av särskilda krav från EU-kommissionen på grund av att Tullverket underlåtit att betala in traditionella egna medel. Detta ska dock inte gälla krav på egna medel till följd av beslut som ligger utanför Tullverkets kontroll. År 2020 har 3 312 tkr belastat anslaget.

Av anslaget får högst 12 195 tkr användas för abonnemangsavgift för RAKEL. Avgiften betalas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Under 2020 har 12 195 tkr används till avsett ändamål.

1:1 Tullverket, ap 3 Tullavgift

Anslagskrediten för ap 3 är 477 678 tkr.

Anslagsposten ska användas för att finansiera utgifter för Sveriges avgift till EU-budgeten avseende tullar.

Finansieringsanalys	2020	2019
DRIFT		
Kostnader not 32	-2 031 606	-1 877 417
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	2 140 454	1 988 605
Intäkter av avgifter och andra ersättningar not 33	11 657	5 060
Intäkter av bidrag	8 037	5 732
Övriga intäkter	112	902
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	2 160 260	2 000 299
<i>Minskning (+) av kortfristig fordringar</i>	5 284	-2 864
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>	43 984	-44 657
Kassaflöde från/till drift	177 922	75 361
INVESTERINGAR		
Investering i finansiella tillgångar	29	49
Investering i materiella tillgångar	-126 772	-104 712
Investering i immateriella tillgångar	-71 991	-56 967
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-198 734	-161 630
Finansiering av investeringar		
Lån i Riksgäldskontoret	196 783	245 826
– amorteringar	-125 192	-183 814
Försäljning av anläggningstillgångar	1 701	1 707
<i>Bidragsmedel som erhållits för investeringar</i>	0	3 000
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	73 292	66 719
<i>Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder</i>	0	0
Kassaflöde från/till investeringar	-125 442	-94 911
UPPBÖRDSVERKSAMHET		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	6 938	1 234
Intäkter av uppbörd	7 014 042	7 785 532
Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder	133 940	-545
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	7 154 920	7 786 221
<i>Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet</i>	-7 091 970	-7 730 014
Kassaflöde från/till uppbördsverksamhet	62 950	56 207
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Utbetalda avgifter till EU-budgeten	-5 074 346	-5 482 774
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	0	0
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamheten</i>	-5 074 346	-5 482 774
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erhållits från statsbudgeten för transfereringar	5 074 346	5 482 774
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet</i>	5 074 346	5 482 774
Kassaflöde från/till transfereringsverksamhet	0	0
Förändring av likvida medel	115 430	36 657
Likvida medel vid årets början	559 825	523 168
Ökning (+) av kassa och bank	3	11
Ökning (+) av tillgodohavande Riksgälden	44 690	-37 793
Ökning (+) av avräkning med statsverket	70 737	74 439
Summa förändring av likvida medel	115 430	36 657
Likvida medel vid årets slut	675 255	559 825

Noter Belopp anges i tkr, om inget annat anges.

Uppgifter om insynsrådet

Redovisning av utbetalda skattepliktiga ersättningar och värdet av förmåner till ledande befattningshavare, som utsetts av regeringen, och insynsrådets ledamöter. Uppdrag i styrelser eller råd i andra statliga myndigheter eller aktiebolag anges i kursiv stil under respektive person.

Ledande befattningshavare	2020	2019
Charlotte Svensson, generaltulldirektör <i>Ledamot i eSam Ledamot i Samverkansrådet mot organiserad brottslighet Ledamot i Samverkansrådet mot terrorism</i>	1 291 tkr	1 250 tkr
Fredrik Holmberg, överdirektör Vikarierande generaltulldirektör 2019-09-19 – 2020-05-03 <i>Ledamot i Brottsförebyggande rådets insynsråd Ledamot i Kustbevakningens insynsråd</i>	1 170 tkr	1 122 tkr
Bodil Taylor, vikarierande överdirektör 2019-10-10 – 2020-05-03	1 050 tkr	1 007 tkr
Insynsrådets ledamöter		
Marie Carlsson, avdelningschef, Skatteverket	1,5 tkr	6 tkr
Robert Lönn, skatteexpert, Svenskt Näringsliv	3 tkr	7,5 tkr
Linus Magnusson, Compliance Director Nordic, KGH Customs services	3 tkr	7,5 tkr
Anna Siverstig, överste, Försvarsmakten	3 tkr	4,5 tkr
Kristina Ohlsson, områdeschef, Livsmedelsverket	1,5 tkr	6 tkr
Anders Hall, utvecklingschef, Polismyndigheten <i>Ledamot i Brottsförebyggande rådets insynsråd Styrelseledamot Teracom</i>	1,5 tkr	3 tkr
Per Anders Lorentzon, senior advisor, Sydsvenska Industri- och handelskammaren	3 tkr	4,5 tkr
Patrik Lundqvist, riksdagsledamot (S) Gävleborgs län	1,5 tkr	3 tkr
Helena Bouveng, riksdagsledamot (M) Jönköpings län	1,5 tkr	3 tkr
Annika Wahlfried Wikingsson, strategisk rådgivare, Kustbevakningen <i>Ledamot i Statens överklagandenämnd</i>	3 tkr	7,5 tkr

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Enligt regleringsbrevet medges Tullverket undantag avseende offentlig-rättsliga avgifter från 13 och 15 § anslagsförordningen (2011:223) i de delar som rör anslagsavräkningen. Av regelverket framgår att de offentlig-rättsliga avgifterna ska redovisas mot anslag när debitering av tullräkning sker. I enlighet med undantaget redovisar Tullverket de offentlig-rättsliga avgifterna mot anslaget när betalning erhålls.

Värderingsprinciper

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar tas upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Som osäkra fordringar bedöms främst fordringar som förfallit till betalning den 31 oktober 2020 och som därefter inte reglerats eller delbetalats. Fordringar som bedöms osäkra bokförs i årsredovisningen som befarad förlust. Skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges i not. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs enligt ESV:s allmänna råd till 5 kapitlet 12 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Värdering av uppbördsfordringar

Vid värdering av uppbördsfordringar har Tullverket använt sig av dels en individuell värdering av fordringar, dels en kollektiv värdering. Den individuella värderingen avser de fordringar som har beviljats uppskjuten verkställighet. Dessa ärenden värderas utifrån om säkerhet har ställts eller inte.

Metoden för att göra den kollektiva värderingen utgår från att fordringar äldre än 6 månader värderas till 0 kr, resterande anses som säkra fordringar.

Värde- och säkerhetshandlingar

Tullverket har, i Tulldatasystemets säkerhetssystem, registrerade värde- och säkerhetshandlingar som uppgår till 1 758 949 tkr. Värdehandlingarna utgörs framför allt av bankgarantier, pantförskrivning och borgensförbindelser. Värde- och säkerhetshandlingarna nyttjas i de fall företag inte kan fullgöra sina åtaganden.

Periodavgränsningsposter

I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2021-01-05) eller om fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen i bokslutet 2020 för periodavgränsningsposter är 50 tkr.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt en linjär avskrivningsmetod utifrån den bedömda livslängden. I anskaffningsvärdet inkluderas samtliga direkta hänförliga kostnader.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella tillgångar av typen licenser och liknande rättigheter	3 år
Andra datorer (t.ex. servrar).....	3 år
Kringutrustning till datorer.....	5 år
Möbler och vitvaror ^{a)}	5 år
Immateriella tillgångar, egenutvecklade	5 år
Teknisk utrustning	5 år
Fordon	5 år
Djur	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
Mobil skanner	10 år

Värdegränser för definition av anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar av typen utveckling	1 000 000 kr
Immateriella tillgångar av typen licenser för dataprogram	100 000 kr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	100 000 kr
Övriga anläggningstillgångar ^{a)}	25 000 kr

a) Möbler klassificeras som anläggningstillgång om de anskaffats vid ett tillfälle för möblering av till exempel nya lokaler och värdet överstiger 100 000 kronor. Enskilda möbler som har ett anskaffningsbelopp över 25 000 kr och har en livslängd på minst 5 år klassificeras som anläggningstillgång.

Avsättning för pensioner

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 4 kap 2 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag har avsättning för pensioner redovisats till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden beräknade med ledning av den beräkningsmodell som Statens tjänstepensionsverk använder.

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
	Offentligrättsliga avgifter	19	27
	Kontroll av päls av katt och hund	12	38
	Kontroll av sälprodukter	3	4
	Intäkter av tjänsteexport	0	75
	Övrig uppdragsverksamhet	50	182
	Avgifter enl. 4 § avgiftsförordningen	1 116	2 519
	Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	1 365	1 353
	Försäkringsersättningar	8 985	0
	Övriga ersättningar	1 472	2 215
	Summa	13 022	6 413
	Sammanställning tjänsteexport		
	Intäkter	0	75
	Kostnader	0	-75
	Summa	0	0

Not 2	Finansiella intäkter och kostnader	2020	2019
	Finansiella intäkter		
	Ränta på lån hos Riksgälden	18	881
	Övriga finansiella intäkter	94	12
	Periodisering ränteintäkter	0	9
	Summa	112	902
	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto hos Riksgälden	10	597
	Räntekostnader avseende EU-administrativa kostnader	0	18 338
	Periodisering räntekostnader avseende EU-administrativa kostnader	2 442	-19 688
	Övriga räntekostnader	68	38
	Övriga finansiella kostnader	21	15
	Summa	2 541	-700

Sedan 2020-01-08 har räntan för räntekonto och lån hos Riksgälden varit 0 %.

Not 3	Kostnader för personal	2020	2019
	Lönekostnader för personal (exklusive AG-avgifter)	1 015 942	943 594
	Arvode till insynsrådet	22	51
	Ej anställd personal	2 895	2 767
		1 018 859	946 412
	Övriga personalkostnader	482 212	454 721
		1 501 071	1 401 133

Not 4 Övriga driftskostnader

I *Övriga driftskostnader* ingår reaförluster vid försäljning/utrangeringar av anläggningstillgångar med 5 424 tkr (föregående år 281 tkr).

Under 2020 har en mobil skannerbil krockskadats och därmed utrangerats (bokfört värde 5 142 tkr), vilket förklarar den stora skillnaden mellan åren.

Not 5 Immateriella tillgångar	2020	2019
Utvecklingsarbete, egen utveckling		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	473 273	424 031
Årets anskaffningar	64 761	49 242
Utgående balans	538 034	473 273
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-310 861	-271 136
Årets avskrivningar	-41 404	-39 725
Utgående balans	-352 265	-310 861
Licensavgifter för datorprogram		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	114 482	109 584
Årets anskaffningar	7 229	7 725
Årets utrangeringar/försäljningar	-509	-2 827
Utgående balans	121 202	114 482
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-99 791	-85 514
Årets avskrivningar	-9 571	-17 104
Årets utrangeringar/försäljningar	509	2 827
Utgående balans	-108 853	-99 791
Bokfört värde	198 118	177 103

Under 2020 har nedskrivningar gjorts av två utvecklingsprojekt med totalt 5 325 tkr.

Utvecklingsprojekt Tillfällig förvaring/lagring har nedskrivits med ytterligare 4 455 tkr, vilket innebär att anläggningen nu är helt nedskrivna. Projektet har tidigare skrivits ned med totalt 6 968 tkr under 2018 och 2019 p.g.a. ett förslag på förändrade regler från EU-kommissionen gällande bilaga B till kompletteringsförordning och genomförandeförordning.

Under 2020 har Sverige deltagit i ett pilotprojekt inom ramen för Expert teams on new approaches to develop and operate Customs IT systems II. Arbetet leds av Belgien och innebär en lösning som gör att Tullverket inte kan återanvända den produkttillgång som togs fram inom ramen för projektet Tillfällig förvaring/lagring.

Utvecklingsprojekt Standardtulldeklaration har nedskrivits med 870 tkr under bokslutsarbetet. Orsaken är att projektet har fått förändrad omfattning och att en del av funktionaliteten som ursprungligen skulle utvecklas nu har utgått från projektet.

Not 6	Materiella tillgångar	2020	2019
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	<i>Anskaffningsvärden</i>		
	Ingående balans	25 558	17 335
	Årets anskaffningar	14 195	8 223
	Årets utrangeringar/försäljningar	-2 079	0
	Utgående balans	37 674	25 558
	<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
	Ingående balans	-11 552	-7 834
	Årets avskrivningar	-5 318	-3 718
	Årets utrangeringar/försäljningar	2 032	0
	Utgående balans	-14 838	-11 552
	Transportmedel, maskiner och inventarier		
	<i>Anskaffningsvärden</i>		
	Ingående balans	505 144	434 037
	Årets anskaffningar	112 577	96 489
	Årets utrangeringar/försäljningar	-31 906	-25 382
	Utgående balans	585 815	505 144
	<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
	Ingående balans	-302 020	-265 411
	Årets avskrivningar	-69 885	-61 357
	Årets utrangeringar/försäljningar	26 193	24 748
	Utgående balans	-345 712	-302 020
	Bokfört värde	262 939	217 130

Not 7 Uppbördsverksamheten

Under rubriken *Uppbördsverksamhet* redovisas skatteuppbörd, offentligrättsliga avgifter och liknande ekonomiska händelser där Tullverket uppbär och redovisar medel för statens räkning.

Intäkter är belopp som debiterats och *Medel som tillförts statens budget* belopp som inlutit och redovisats mot inkomsttitlar i statsbudgeten.

Avgifter som uppbärs för andra myndigheters räkning redovisas inte i Tullverkets utan i respektive myndighets resultaträkning.

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning kvarstår inte som intäktsbokförda hos Tullverket utan skrivs av i resultaträkningen i samband med överföring till Kronofogden. Redovisningsansvaret för dessa fordringar övertas av Kronofogden, som även redovisar inlutna medel direkt mot statsbudgeten.

Intäkter av avgifter och andra avgifter m.m. som inte disponeras utgörs av dröjsmålsränta, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 8	Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2020	2019
	Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras		
	<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
	Dröjsmålsränta, ink.titel 239704 ^{a)}	363	491
	Bötesmedel, ink.titel 2712	75	94
	Sanktionsavgifter, ink.titel 2714	6 500	649
	Summa offentligrättsliga avgifter	6 938	1 234

Ingen av avgifterna har något ekonomiskt mål.

a) Dröjsmålsränta debiteras vid för sen betalning av tull och annan skatt enligt tullagen (2000:1281). Avgiften utgör en sanktion som inte motsvaras av någon uppkommen kostnad.

Not 9	Skatteintäkter m.m.	2020	2019
	Debiterad uppbörd enl. tabell 6	6 881 840	7 827 178
	Medel som Tullverket tar in för andra myndigheters räkning	-17 372	-17 119
	Offentligrättsliga avgifter som Tullverket disponerar ^{a)}	-19	-18
	Förändring värdereglering av uppbördsfordringar	156 531	-23 275
	Offentligrättsliga avgifter som Tullverket inte disponerar ^{b)}	-6 938	-1 234
		7 014 042	7 785 532

a) Offentligrättsliga avgifter som Tullverket disponerar består bl.a. av ansökningavgifter och tullförrättningsavgifter.

b) Offentligrättsliga avgifter som Tullverket inte disponerar består av dröjsmålsräntor, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 10	Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten	2020	2019
	Inbetald uppbörd enl. tabell 9	7 109 364	7 747 297
	Medel som Tullverket tar in för andra myndigheters räkning	-17 375	-17 257
	Offentligrättsliga avgifter m.m. som Tullverket disponerar	-19	-26
		7 091 970	7 730 014

Not 11	Årets kapitalförändring	2020	2019
	Saldo från uppbördsverksamheten	-70 990	56 752
	Periodisering av offentligrättsliga avgifter som får disponeras av Tullverket	0	-8
		-70 990	56 744

Saldo från Uppbördsverksamheten består av skillnaden mellan den uppbörd och de avgifter m.m. som debiterats respektive inbetalts under året. Inbetald uppbörd är de medel som tillförts statsbudgeten och redovisats mot inkomsttitel. Saldot från uppbördsverksamheten återspeglar i stort förändringen av uppbördsfordringarna.

Not 12 Andra långfristiga fordringar	2020	2019
Avser depositioner för förhyrningar utomlands	41	70

Not 13 Uppbördsfordringar	2020	2019
Uppbördsfordringar	1 191 399	1 404 155
Indrivningsärenden	-445 863	-431 095
Värdereglering	-364 055	-520 586
Summa	381 481	452 474

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning ligger kvar på kontot för uppbördsfordringar samtidigt som kontot för indrivningsärenden krediteras.

Tullverket ställer varje måndag ut tullräkningar för uppbörden för alla varor som importerats kalenderveckan tre veckor dessförinnan. Tullräkningen förfaller normalt till betalning fredagen den fjärde veckan från importtillfället eller närmast följande bankdag om fredagen är en röd dag/helgdag. De faktorer som har störst betydelse för hur stora uppbördsfordringarna är vid en viss tidpunkt, som vid årsskiftet, är om det är två veckors utställda tullräkningar som inte förfallit till betalning eller en veckas utställda tullräkningar.

Uppbördsfordringarna totalt har minskat med 15,15% jämfört med 2019 vilket motsvarar minskningen i debiterad uppbörd jämfört med 2019. Läs mer om detta under rubriken Ej inbetald uppbörd, sidan 26. Indrivningsärendena har däremot ökat med 3,43%. Även om indrivningsärendena har ökat något i antal jämfört med 2019 har beloppen genomsnittligt varit lägre än tidigare, detta om två större tullräkningar på totalt 94 mkr utställda på ett företag exkluderas.

Not 14 Övriga kortfristiga fordringar	2020	2019
Fordringar/förskott hos anställda	147	58
Fordran hyresvärd	0	3 518
Fordran leverantör	0	472
Kontantkassor	15	15
Förbetalda kontantkort	60	44
Summa	222	4 107

Not 15 Förutbetalda kostnader	2020	2019
Förutbetalda hyreskostnader	28 489	29 378
Service- och underhållsavtal, underhållslicenser	63 101	64 279
Summa	91 590	93 657

Not 16 Upplupna bidragsintäkter	2020	2019
Fordringar på statliga myndigheter	67	65
Fordringar på övriga organisationer	254	0
Summa	321	65

Not 17 Övriga upplupna intäkter	2020	2019
Ej fakturerade intäkter	0	20
Summa	0	20

Not 18 Avräkning med statsverket

Avräkning med statsverket utgör dels mot statsbudgeten redovisade inkomster som ej motsvaras av insättningar på Statens centralkonto i Riksbanken (SCR), dels uttag från SCR som ej motsvaras av redovisade utgifter i statsbudgeten. Även skillnader mellan till räntekontot tillförda anslagsmedel och det anslagsbelopp som avräknats mot statsbudgeten under året ingår i posten.

	2020	2019
Uppbörd		
Ingående balans	374 083	317 895
Redovisat mot inkomsttitel	-7 091 970	-7 730 014
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	7 154 917	7 786 202
Fordringar avseende uppbörd	437 030	374 083
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	5 074 346	5 482 774
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-5 074 346	-5 482 774
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-48 050	-69 968
Redovisat mot anslag	2 141 688	1 992 036
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-2 133 025	-1 980 086
Återbetalning av anslagsmedel	0	9 968
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-39 387	-48 050
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	1 235	4 666
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-1 235	-3 431
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	1 235
Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	-235	1
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	7 499 286	8 107 799
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-5 418 353	-5 804 607
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-2 080 571	-2 303 428
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	127	-235
Saldo	397 769	327 032

Not 19 Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfin. verksamhet	Balanserad kapitalförändring uppbörd	Kapitalförändring enligt RR	Summa
Utgående balans 2019	64	-2	397 987	56 744	454 739
A Ingående balans 2020	64	-2	397 987	56 744	454 739
Föregående års kapitalförändring		-8	56 752	-56 744	0
Årets kapitalförändring				-70 990	-70 990
B Summa årets förändring	0	-8	56 752	-127 734	-70 990
C Utgående balans 2020	64	-10	454 739	-70 990	383 803

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

2020

2019

De *utgående avsättningarna* utgör i sin helhet avsättningar för delpension.

Ingående avsättning	9 315	7 256
Årets pensionskostnad	1 414	4 660
Årets pensionsutbetalning	-2 997	-2 601
Utgående avsättning	7 732	9 315

Not 21 Övriga avsättningar

2020

2019

Enligt kollektivavtal ska 0,3% av lönesumman avsättas för lokalt omställningsarbete om vilka lokala parter kan enas.

Ingående avsättning	6 151	4 139
Årets avsättningskostnad	3 037	2 813
Årets kompetensutvecklingsåtgärd	-1 080	-801
Utgående avsättning	8 108	6 151

År 2021 beräknas 420 tkr att nyttjas av avsatta medel.

Not 22 Lån i Riksgäldskontoret

2020

2019

Ingående balans	367 166	305 154
Nyupptagna lån under året	196 783	245 826
Amorteringar under året	-125 191	-183 814
Utgående balans	438 758	367 166
Beviljad låneram	455 000	400 000

Tullverket har en beviljad räntekontokredit på 50 miljoner kronor.

Not 23 Övriga kortfristiga skulder

2020

2019

Personalens källskatt	23 829	22 027
Övriga skulder	6	3 044
	23 835	25 071

Not 24 Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	2020	2019
Oreglerade utbetalningar via plusgiro	286	146
Medel under utredning TDS	361	393
Skuld till Trafikförsäkringsföreningen	3	5
Summa	650	544

Not 25 Depositioner	2020	2019
Depositioner, långfristiga	354 306	287 389
Depositioner, kortfristiga	84 347	91 663
Summa	438 653	379 052

Depositionerna utgörs i huvudsak av ställda säkerheter för kreditillstånd för tullärenden samt av andra liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten.

Antalet långfristiga depositioner har ökat jämfört med 2019 och även värdet har ökat. Det beror främst på att Tullverket utfärdat tillstånd till samlad garanti som krävt höga garantier för ett stort antal tillstånd. De kortfristiga depositionerna, som till största delen består av individuella garantier, har minskat beroende på den stora minskningen av ärenden vid Norgegränsen p.g.a. att färre privatpersoner rest över gränsen.

Not 26 Upplupna kostnader	2020	2019
Upplupna löner	8 721	9 722
Upplupna semesterlöner	80 646	72 787
Upplupna sociala kostnader	42 221	38 789
Upplupna räntor till EU	2 442	0
Övriga upplupna kostnader	6 585	3 354
Upplupen flexskuld	7 898	7 986
Skuld för sociala avgifter på flexskuld	3 792	3 796
Summa	152 305	136 434

Not 27 Oförbrukade bidrag	2020	2019
Utomstatliga	5 499	5 941
Inomstatliga ^{a)}	12 264	12 220
Summa	17 763	18 161

Oförbrukade bidrag består av erhållna förskott av bidrag för olika projekt som finansieras genom tilldelning från anslag som disponeras av andra myndigheter eller departement, eller genom bidrag från utomstatliga organisationer. Till den del dessa projekt ännu inte har genomförts har erhållna bidrag skuldbokförts.

a) Medlen förväntas tas i anspråk enligt följande:

– inom tre månader	16	13
– mer än tre månader till ett år	1 251	38
– mer än ett år till tre år	7 386	6 151
– mer än tre år	3 611	6 018
	12 264	12 220

Not 28 Övriga förutbetalda intäkter	2020	2019
Hyresrabatter	11 159	15 596
	11 159	15 596

Tullverket har erhållit hyresrabatter av hyresvärdar för några lokaler. Hyresrabatterna periodiseras över hyreskontraktens period.

Not 29 Redovisning mot inkomsttitlar

Kommentarer till uppbördsutfallet och beskrivning av faktorer som påverkat uppbörden för olika inkomsttitlar finns under rubriken Uppbördsförändringar, se sidan 24. I den här noten lämnas därför endast kortare kommentarer till de största förändringarna mellan åren.

De sammanlagda uppbördsmedlen utgörs till störst del av Tullmedel (9471), Mervärdesskatt (9411), men även Energiskatt (9428) är vanligtvis av storleksmässig betydelse. Den pågående coronapandemin har påverkat importen kraftigt och den totala inbetalda uppbörden har minskat med 8,2 procent (638 mnkr).

De faktorer som har störst påverkan på storleken på Tullverkets uppbörd är varuimportens värde samt vilken typ av varor som importeras. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Det beror på att att tullsatserna för olika varor kan variera och att det till exempel finns förmålsbestämmelser och tullkvoter som påverkar vilken tull som ska betalas. Den pågående coronapandemin har påverkat importen kraftigt, allra tydligast är påverkan under mars och april månad. Det har medfört att det totala importvärdet för 2020 har gått ned jämfört med 2019. Anledningen är främst att debiteringarna av tull och mervärdesskatt har minskat. Tullmedel har minskat med -8,8 procent (600 mnkr).

Tullverket debiterar mervärdesskatt från icke momsregistrerade importörer och i samband med efterkontroller. Mervärdesskatt som har inbetalats till Tullverket 2020 har minskat med 29,6 procent (238 mnkr). En bidragande orsak till årets minskning, förutom coronapandemins effekter på det totala importvärdet, är ett enskilt ärende där 82 mnkr återbetalats.

Inbetalda energiskatter har ökat med 1 320 procent (173 mnkr) Generellt påverkas denna inkomsttitel mycket av enstaka ärenden. Produkterna representerar som regel mycket stora värden och avgiftssatserna är höga.

De flesta importörer av punktskattepliktiga energiprodukter har möjlighet till punktskatteuppskov, vilket medför att debiterade och inbetalda energiskatter till Tullverket i normalfallet ligger på en relativt låg nivå (ofta mindre än 1 mkr/månad). Under 2020 har Tullverket tilläggsdebiterat i två större ärenden totalt 139,8 mnkr gällande energi- och koldioxidskatt.

Not 30 Övriga skatter m.m. på import	2020	2019
Återbetalningsränta	1 144	-84
Extra inkomst	324	179
	1 468	95

Inkomsttiteln innehåller bland annat respiträntor, återbetalningsräntor och tullräkningsavgifter.

Not 31 Redovisning mot anslag

UO 3 1:2 Tullverket Anslagspost 1 Ramanslag

Skillnaden mellan Intäkter av anslag i resultaträkningen och utfallet i anslagsredovisningen beror på uttag av semesterdagar sparade före 2008-12-31.

Not 32 Kostnader	2020	2019
Kostnader enligt resultaträkningen	2 161 625	2 001 660
<i>Justeringar:</i>		
Av- och nedskrivningar	-126 177	-121 903
Realisationsförlust	-5 424	-281
Förändring avsättningar	1 582	-2 059
Kostnader enligt finansieringsanalysen	2 031 606	1 877 417

Not 33 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2020	2019
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	13 022	6 413
<i>Justeringar:</i>		
Realisationsvinst	-1 365	-1 353
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	11 657	5 060

Tabellbilaga

Mått, indikatorer och nyckeltal

De mått, indikatorer och nyckeltal som redovisas i denna bilaga hämtas ur resultatredovisningen. De tabeller som är numrerade har samma nummer i resultatredovisningen, men alla finns inte med i resultatredovisningen.

Ekonomiskt resultat

Tabell 1

Tullverkets intäkter (tkr)			
<i>Källa: Agresso</i>	2018	2019	2020
Intäkter av anslag	1 892 141	1 988 605	2 140 454
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	5 582	6 413	13 022
Intäkter av bidrag	9 556	5 732	8 037
Finansiella intäkter	1 628	902	112
Totalt	1 908 907	2 001 652	2 161 513

Tabell 2

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)	+/- t.o.m. 2018	+/- 2019	Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	Ack. +/- utgå. 2020	Budget
<i>Källa: Agresso</i>							
Offentligrättslig verksamhet							
Tullförrättningsavgifter	-7	-	19	19	-	-7	40
Summa offentligrättslig verksamhet	-7	-	19	19	-	-7	40
Uppdragsverksamhet							
Kontroll av päls av katt och hund	-27	-5	12	49	-37	-69	95
Kontroll av handel med sälprodukter	-79	-4	3	1	2	-81	45
Summa uppdragsverksamhet	-106	-9	15	50	-35	-150	140

Tabell 3

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras (tkr)	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2018	+/- 2019	Int. 2020	Kost. 2020	+/- 2020	Ack. +/- utgå. 2020	Budget
<i>Källa: Agresso</i>								
Offentligrättslig verksamhet								
Dröjsmålsränta	2397	71 370	491	363	0	363	72 223	590

Tabell 4

Kostnadsfördelning per kostnadslag (tkr)			
<i>Källa: Agresso</i>	2018	2019	2020
Kostnad för personal	1 321 340	1 401 133	1 501 072
Kostnad för lokaler	125 561	137 195	165 702
Övriga driftskostnader	326 355	342 129	366 134
Finansiella kostnader	21 369	-700	2 541
Avskrivningar och nedskrivningar	114 282	121 903	126 177
Totalt	1 908 907	2 001 660	2 161 625

Tabell 5

Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader per verksamhet (tkr)									
<i>Källa: Agresso och Insikt</i>	2018 ^{a)}			2019			2020		
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Säkerställa uppbörd	726 584	6 891	733 653	761 363	5 407	767 005	796 768	7 888	804 648
Fysisk kontroll	553 128	4 829	558 224	630 354	4 019	634 607	711 505	7 026	718 543
Brottsutredning	572 551	5 046	577 152	596 888	3 621	600 049	632 181	6 258	638 434
Totalt	1 852 263	16 766	1 869 029	1 988 605	13 047	2 001 660	2 140 454	21 172	2 161 625

a) För 2018 är intäkter och kostnader exklusive EU-administrativa misstag.

Säkerställa uppbörd

Tabell 6

Under året debiterad uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag	2018		2019		2020		Förändring 2019–2020
	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Källa: TDS							
Tull	6 637 545	80,1%	6 859 637	87,6%	6 169 294	89,6%	-10,1%
Skatt	1 607 091	19,4%	937 696	12,0%	658 314	9,6%	-29,8%
Avgifter	45 189	0,5%	29 844	0,4%	54 232	0,8%	81,7%
Totalt	8 289 825		7 827 178		6 881 840		-12,1%

Tabell 7

Debiterat efter kontroller ^{a)} (tkr)											Förändring 2019–2020
Källa: TDS samt redovisning från kompetenscenter	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Initialkontroller	78 027	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	239 004	51 594	39 884	-23%
Punktskattekontroller	7 225	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	233	134	444	231%
Efterkontroller	390 281	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	748 296	93 947	209 848	123%
– varav tullrevisioner	53 741	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	731 380	59 596	188 074	216%
Totalt debiterat	475 533	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	987 533	145 675	250 176	72%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg).

Tabell 8

Inbetald uppbörd ^{a)} (tkr)											Förändring 2019–2020
Källa: TDS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
	66 601 860	64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	7 795 396	7 730 014	7 091 970	-8,3%

a) Tabellen visar inbetald uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

Tabell 9

Under året inbetald uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag ^{a)}	2018		2019		2020		Förändring 2019–2020
Källa: TDS	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Tull	6 480 853	82,9%	6 838 013	88,3%	6 238 257	87,7%	-8,8%
Skatt	1 289 319	16,5%	877 497	11,3%	823 911	11,6%	-6,1%
Avgifter	43 126	0,6%	31 787	0,4%	47 196	0,7%	48,5%
Totalt	7 813 298		7 747 297		7 109 364		-8,2%

a) Denna tabell innehåller all uppbörd som Tullverket hanterar i sina system dvs. inkl. belopp som betalas till andra myndigheter eller som Tullverket disponerar.

Tabell 10

Uppbördsförändring (tkr)					
<i>Källa: TDS</i>					
Inkomsttitel	Benämning	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
9411	Mervärdesskatt	507 629	803 168	565 210	-29,6%
9471	Tullmedel	6 480 853	6 838 013	6 238 257	-8,8%
9424	Tobaksskatt	34 779	2 074	39 960	1 826,9%
9425	Alkoholskatt	12 175	56 799	23 674	-58,3%
9428	Energiskatter	709 588	-13 091	159 704	-1 319,9%
9438	Kemikalieskatt	25 256	28 273	24 884	-12,0%
9811	Skattetillägg ^{a)}	15 918	9 201	17 627	91,6%
-	Övrigt ^{b)}	9 198	5 578	22 654	306,1%
	Summa	7 795 396	7 730 014	7 091 970	-8,3%

a) Under inkomsttiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

b) Under Övrigt redovisas inkomsttitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9432, 9452, 9472 och 9821.

Tabell 11

Andel ej inbetald uppbörd av det som debiterats under året^{a)}												
<i>Källa: TDS</i>		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2019 ^{b)}	2020 ^{b)}	Förändring 2019–2020
		0,14%	0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	0,18%	0,30%	0,44%	0,14

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklareranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av beslut om tull i avvaktan på dom. Även tullräkningar med BP kod i TDS är exkluderade. I de ärendena har Tullverket beslutat om en senare betalningsdag i samband med uppdelad betalning.

Tabell 12

Uppbördsfordringar (tkr)					
<i>Källa: TDS och Agresso</i>		2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Uppbördsfordringar ^{a)}		1 375 689	1 404 155	1 191 399	-15%
Indrivningsärenden		-482 516	-431 095	-445 862	3%
Värdereglering ^{b) c)}		-497 312	-520 586	-364 055	-30%
Summa		395 861	452 474	381 482	-16%

a) Beloppet omfattar samtliga debiterade tullräkningar som inte betalats den 31 december.

b) Värderegleringen av uppbördsfordringar beskrivs under Värderegleringsprinciper på sidan 111 i den finansiella redovisningen.

c) Beloppet för 2019 är korrigerat och skiljer sig därför från det som redovisades i årsredovisningen 2019.

Tabell 13

Uppbördsförluster^{a)} fördelat per avgiftsslag (tkr)					
<i>Källa: TDS</i>		2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Tull		17 368	326	129	-60%
Skatt		6 671	7 020	77 611	1 006%
Avgifter		429	3 390	6 566	94%
Totalt		24 468	10 736	84 306	685%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 14

Anspråk på egna medel från EU-kommissionen avseende krav på ekonomiskt ansvar för administrativa misstag (tkr)				
Källa: Diarieförda skrivelser	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
	38 909	326	1 100	237%

Tabell 15

Tillstånd

Källa: Operatörsregistret, TV360, W3D3 och redovisning från kompetenscenter

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Tillståndsärenden totalt ^{a)}	4 268	3 073	2 328	-24%	64 596	61 504	64 457	5%	8 264	12 989	18 108	39%
Omprövning av tillstånd	5 021	1 209	0	-100%	26 975	5 436	0	-100%	-	-	-	
Övrig tid ^{b)}	-	-	-	-	32 239	31 937	34 091	7%	-	-	-	
Totalt	9 289	4 282	2 328	-46%	123 810	98 877	98 548	0%	8 264	12 989	18 108	39%

a) Antal timmar för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av felredovisning.

b) Omfattar bland annat operativ ledning och planering samt hantering av överklaganden.

Tabell 16

Kvalitet i tillståndshantering				
Källa: Redovisning från kompetenscenter	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Andel tillståndsansökningar som handläggs inom lagstadgad tid	99,1%	99,3%	99,9%	0,6
Genomsnittlig genomströmningstid för ursprungsintyg (dagar)	26	21	20	-5%
Genomsnittlig genomströmningstid för ansökningar om samlad garanti (dagar)	78	43	46	7%

Tabell 17

Tulldeklarationer

Källa: Agresso, TDS och NCTS

	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{c)}			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Importdeklaration	3 782 172	4 283 252	4 432 002	3,5%	76 165	85 387	98 153	15%	11,4	11,1	11,8	-3%
Transiteringsdeklaration	472 029	455 565	414 284	-9,1%	34 590	35 798	37 267	4%	41,4	43,6	48,0	5%
Exportdeklaration	3 399 463	3 595 019	3 846 037	7,0%	43 387	48 097	53 563	11%	7,2	7,4	7,4	3%
Övrig tid ^{a)}	-	-	-	-	102 973	116 477	121 665	4%	-	-	-	
Totalt ^{b)}	7 653 664	8 333 836	8 692 323	4,3%	257 115	285 759	310 647	9%	11,4	11,3	11,6	-1%

a) Omfattar bland annat operativ ledning och planering, hantering av överklaganden samt förbättringsarbete.

b) Antal timmar totalt för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2019 på grund av felaktig summering i årsredovisningen 2019.

c) Styckkostnaden är omräknad, tidigare omfattades även övrig tid.

Tabell 18

Tulldeklarationer per typ				Förändring 2019–2020
<i>Källa: TDS och NCTS</i>	2018	2019	2020	
Förenklad deklaration, import	498 847	494 397	454 511	-8,1%
Standarddeklaration för import	2 454 856	2 822 774	2 852 912	1,1%
Kompletterande deklaration, import	828 469	966 081	1 124 579	16,4%
Transitering, påbörjad i Sverige	283 848	287 071	269 703	-6,1%
Transitering, avslutad i Sverige	188 181	168 494	144 581	-14,2%
Exportdeklaration	3 399 463	3 595 019	3 846 037	7,0%
Totalt	7 653 664	8 333 836	8 692 323	4,3%

Tabell 19

Andel automatklarerade och manuellt klarerade import- och exportärenden				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: TDS</i>	2018	2019	2020	
Automatklarerade	89,7%	90,1%	90,7%	0,6
Manuellt klarerade	10,3%	9,9%	9,3%	-0,6

Tabell 20

Manuellt kontrollerade tulldeklarationer (antal)					Förändring 2019–2020	
<i>Källa: TDS, Agresso och redovisning från kompetenscenter</i>	2016	2017	2018	2019		
Tulldeklarationer	7 081 064	7 187 869	7 653 664	8 333 836	8 692 323	4%
– varav kontrollerade genom dokumentkontroll	42 790	39 840	40 925	43 242	38 358	-11%
– varav kontrollerade genom klareringskontroll	41 129	22 727	24 550	24 298	25 018	3%
– varav kontrollerade genom varuundersökning	2 077	2 233	2 019	2 437	4 140	70%

Tabell 21

Kvalitet i klarering				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Slutrapport Kvalitetsmätningen 2019</i>	2018	2019	2020	
Andel eftergranskade ärenden i kvalitetsmätningen som är helt korrekta; skattat ^{a)}	79,2%	84,5%	85,7%	1,2
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	92,4%	96,0%	96,0%	0,0
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	81,13%	86,97%	86,62%	-0,4
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	98,47%	98,36%	98,98%	0,6

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2020 för andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,4\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på det faktiska antalet granskade deklarationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2020 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 0,51\%$.

Tabell 22

Överklagade ärenden i klaring				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter</i>				
	2018	2019	2020	
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	4%	12%	18%	6

Tabell 23

Genomströmningstid ärenden med begäran om ändring (antal dagar)				Förändring 2019–2020
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>				
	2018	2019	2020	
Genomströmningstid för ärenden med begäran om ändring	15	12	15	25%

Tabell 24

Efterkontroller

Källa: Agresso, redovisning från kompetenscenter samt Kvalitetsmätning 2018, 2019 och 2020

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019– 2020	2018	2019	2020	Förändring 2019– 2020	2018	2019	2020	Förändring 2019– 2020
Revisioner ^{a)}	119	153	140	-8%	34 119	41 465	44 164	7%	176 329	197 829	220 216	11%
Eftergranskningar ^{a)}	193	240	296	23%	24 122	14 473	19 865	37%	76 865	52 861	56 310	7%
Övriga ärenden ^{b)}	1 571	2 424	2 923	21%	44 324	56 641	55 538	-2%	-	-	-	-
Totalt	1 883	2 817	3 359	19%	102 565	112 579	119 567	6%	114 802	109 299	108 940	0%

a) Antal timmar för 2018 skiljer sig från det som redovisades i årsredovisningen 2018 på grund av ändrad fördelning av tid.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, övervakning av garantier och solvensbedömning, förarbete efterkontroller, kvalitetsmätning, förfrågningar från utlandet samt förbättringsarbete inom processen.

Tabell 25

Genomströmningstid revisioner				Förändring 2019–2020
<i>Källa: Redovisning från kompetenscenter</i>				
	2018	2019	2020	
Genomsnittlig genomströmningstid för revisioner, antal dagar ^{a)}	138	137	151	10%

a) Under 2019 har ett nytt ärendehanteringssystem införts vilket medför att det förarbete som görs innan kontroll inte ska räknas in.

Tabell 26

Kvalitet i efterkontroll				Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Redovisning från rättsavdelningen och kompetenscenter</i>				
	2018	2019	2020	
Andel överklagade ärenden som lett till ändrade beslut vid domar	17%	22%	13%	-9
Andel revisioner som resulterat i ändringar	82%	82%	84%	2

Tabell 27

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag^{a)} (tkr)												
<i>Källa: Tullmålsjournalen samt Tullverkets årsredovisningar 2011–2019</i>												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 tkr	Förändring 2019–2020 %
Skattebortfall	65 397	113 933	98 739	129 120	153 553	119 097	164 125	84 144	122 850	110 234	-12 616	-10%

a) Endast beräknad på beslagtagen mängd, inte omhändertagna punktskattevaror där punktskatten antingen efterskänks eller debiteras.

Efterleva in- och utförelsebestämmelser

Tabell 28

Samhällsnytta narkotika och dopningsmedel (mnkr)												
<i>Källa: Tullverkets årsredovisningar, Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren</i>												
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
Samhällsnytta	854	1 566	1 481	1 211	1 057	1 456	3 001	2 655	2 487	3 368	35%	880

Tabell 29

Antal beslag narkotika och dopningsmedel				Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>					
	2018	2019	2020		
Antal beslag totalt	6 183	8 112	7 211	-11%	-901

Tabell 30

Källa: Tullmålsjournalen	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
Kvantiteter av narkotika- och dopningsbeslag												
Heroin (kg)	17	6	3	22	3	31	37	71	60	22	-64%	-38
Opium (kg)	10	4	13	14	7	12	4	6	34	10	-69%	-23
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	60	172	255	139	175	101	368	198	334	221	-34%	-113
Kokain (kg) (inklusive kokablad)	33	28	36	32	84	45	97	488	43	216	404%	173
Cannabis (kg)	576	1 504	911	859	410	1 376	2 396	926	1 115	3 888	249%	2 773
Kat (kg) ^{a)}	18 349	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	1 996	5 159	3 537	-31%	-1 622
Ecstasy (tabl.)	3 069	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	34 798	61 260	17 148	-72%	-44 112
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	648 289	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	1 167 254	2 815 276	1 869 289	-34%	-945 988
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	62	86	56	100	81	55	204	141	307	147	-52%	-160
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	10	28	13	22	52	6	15	66	90	164	81%	73
Summa narkotika (tabl.)	651 358	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	1 202 052	2 876 536	1 886 436	-34%	-990 099
Summa narkotika (kg)	19 107	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	3 826	7 052	8 042	14%	989
Summa narkotika (l)	10	28	13	22	52	6	15	66	90	164	81%	73
Dopningsmedel (tabl.)	153 464	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	155 333	84 349	82 583	-2%	-1 766
Dopningsmedel (kg)	30	28	18	7	30	36	65	54	58	9	-85%	-50
Dopningsmedel (l)	71	51	16	13	121	52	51	38	26	21	-20%	-5

a) Varav torkad kat 1 690 kg 2018, 4 575 kg 2019 och 3 194 kg 2020.

Tabell 31

Källa: Insikt och redovisning från kompetenscentren	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
Omhändertagande av missbrukssubstanser					
Antal omhändertaganden	59	105	23	-78%	-82
Mängd kg	8	8	4	-52%	-4
st	2 272	4 192	198	-95%	-3 994

Tabell 32

Beslagtagna mängder alkohol och tobak m.m. (varuslag och måttenhet)

Källa: Tullmålsjournalen

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	För- ändring 2019–2020 %	För- ändring 2019–2020 Liter/st/kg
Sprit (l)	69 904	43 858	75 048	68 110	70 510	80 345	89 297	31 731	46 758	73 697	58%	26 940
Starköl (l)	304 621	328 169	338 381	428 918	368 796	439 693	328 995	210 245	214 722	214 187	0%	-535
Vin (l) ^{a)}	50 740	56 131	43 161	57 645	44 974	65 156	35 054	34 418	31 745	29 444	-7%	-2 301
Cigaretter (st) ^{b)}	17 855 371	26 135 940	22 084 250	46 768 729	25 514 013	18 482 115	28 290 854	23 955 393	42 465 801	25 841 643	-39%	-16 624 158
Övrig tobak (kg) ^{c)}	3 613	23 945	12 823	7 139	31 811	21 245	32 401	9 907	9 290	14 483	56%	5 192
Övrig tobak (l) ^{d)}								24	4	3	-22%	-1

a) I vin ingår alkoholisk: 2 528 liter 2018, 1 534 liter 2019 och 833 liter 2020.

b) I cigaretter ingår cigarrer och cigariller: 100 st 2018 och 17 199 st 2019.

Ny redovisning för 2020 där cigarrer och cigariller inte kan särskiljas från cigaretter.

c) I övrig tobak ingår snus, röktoak, vattenpiptobak och nikotinhaltiga produkter.

d) Vätska till e-cigaretter, ny redovisning från och med 2018.

Tabell 33

Omhändertagna mängder alkohol och tobak m.m. (Varuslag och måttenhet)					
<i>Källa: Insikt samt redovisning från kompetenscentren</i>	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Liter/st/kg
Sprit+alkoläsk (l)	14 300	11 955	14 585	22%	2 630
Vin+cider (l)	25 814	20 161	28 866	43%	8 705
Starköl (l)	167 387	130 335	147 247	13%	16 912
Cigaretter (st)	1 294 080	93 370	118 995	27%	25 625
Tobak (kg)	571	9 048	995	-89%	-8 053

Tabell 34

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak m.m.					
<i>Källa: Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren</i>	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 %	Förändring 2019–2020 Antal
Beslag alkohol	951	1 194	1 214	2%	20
Beslag tobak	713	932	1 009	8%	77
Omhändertaganden alkohol och tobak	320	317	465	47%	148
Totalt	1 984	2 443	2 688	10%	245

Tabell 35

Vapen beslag m.m. ^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen och redovisning från kompetenscentren*

	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Skjutvapen	34	49	56	41	58	142	st
Andra vapen, ammunition, explosiva varor m.m.	2 698	1 589	959	35 517	22 065	50 262	st
	0	2	1	0	1	0,02	kg

Övriga avvikelser ^{b)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

	Antal sändningar			Mängd			Enhet
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Krigsmateriel ^{c)}	28	36	-	81 274	78 843	-	kg
	-	-	30	-	-	295	st
Andra vapen, ammunition, explosiva varor m.m. ^{d)}	19	13	1	30 640	42 958	6 000	kg
	12	21	23	33	134	333	st

*a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen.**b) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.**c) Mestadels militärfordon utan korrekt tillstånd. Ny redovisning från 2020 där krigsmateriel endast redovisas i styck.**d) Andra vapen, ammunition, explosiva varor m.m. inkluderar farliga föremål.*

Tabell 36

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet				
<i>Källa: Redovisning från enheten för EU och internationell samordning</i>	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Produktsäkerhet, antal ingripanden	39	81	216	167%
Immaterialrätt, antal ingripanden	269	327	356	9%
Immaterialrätt, antal artiklar	19 576	60 591	56 742	-6%

Tabell 37

Beslag m.m. av andra restriktionsvaror^{a)}*Källa: Tullmålsjournalen samt redovisning från kompetenscentren*

	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Läkemedel m.m.	268	257	447	173 768	300 310	134 125	st
	135	99	72	31	248	19	l
	181	159	46	132	173	95	kg
Hälssofarliga varor	183	132	80	22	3	3	kg
	20	7	2	72	28	35	l
	34	78	58	1 332	123 603	1 181	st
Sprutor och kanyler	245	294	189	14 798	39 112	31 106	st
Utrotningsshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. Cites	2	0	1	0,5	0,0	0,7	kg
	82	46	21	12 758	6 970	2 189	st
Levande djur	1	5	1	6	93	2	st
	53	112	31	341	3 338	201	kg
Livsmedel	3	2	3	1	798	1 590	l
	2	0	6	33	0	431	st
	11	25	16	449	4 835	16 175	l
Övriga varor ^{b)}	17	20	4	91	468	14	kg
	19	8	4	3 229	327	441	st
Summa	1 256	1 244	981				

Övriga avvikelser^{c)}*Källa: Redovisning från kompetenscentren*

	Antal avvikelser			Mängd			
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	
Läkemedel m.m.	340	272	290	21 375	4 468	23 458	kg
Farligt avfall/avfall ^{d)}	39	58	56	359 458	763 037	569 594	kg
Växter samt produkter av djur och växter, inkl. Cites ^{e)}	6	10	14	729	79	25 892	kg
	4	0	0	54	0	0	st
Levande djur	19	7	7	24	7	9	st
Livsmedel	48	42	66	21 013	145 717	234 665	kg
Övriga varor ^{f)}	37	98	292	26 144	298 615	1 046 729	kg
Summa	493	487	725				

a) Beslagsposter i Tullmålsjournalen.

b) Under övriga varor redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror, läder- och skinnvaror samt narkotikaprekursorer. Från 2020 redovisas endast mineraliska och kemiska produkter samt narkotikaprekursorer p.g.a. ny indelning av varukategorier i Tullmålsjournalen från den 1/1 2020.

c) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

d) Endast export.

e) Inkluderar avvikelser i kraven på sundhetscertifikat som intygar att sändningen uppfyller krav på att växter, växtprodukter och andra föremål inte för med sig reglerade växtskadegörare.

f) Övriga varor redovisas endast som kg. Av redovisade avvikelser för 2020 står fordon för 150 avvikelser på 956 056 kg.

Tabell 38

Fysisk kontroll

Källa: Agresso

	Antal				Timmar ^{b)}				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Kontroll av resande	18 952	21 048	19 507	-7%	53 992	56 131	46 269	-18%	2 031	2 101	1 924	-8%
Kontroll av transportmedel	21 299	24 924	36 317	46%	108 016	104 735	137 192	31%	3 616	3 311	3 064	-7%
Kontroll av post, kurir- och fraktgods	14 853	18 759	25 539	36%	16 359	21 571	31 197	45%	785	906	991	9%
Punktskattekontroller	2 935	2 636	7 972	202%	10 541	8 898	18 770	111%	2 561	2 660	1 909	-28%
Övriga tullkontroller	2 059	2 483	4 529	82%	9 074	12 461	15 231	22%	3 142	3 955	2 727	-31%
Övrig tid ^{a)}					138 913	148 922	154 791	4%				
Totalt	60 098	69 850	93 864	34%	336 895	352 718	403 450	14%	2 349	2 299	2 148	-7%

a) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hundverksamhet samt rattfyllerikontroller.

b) Tullaspiranterns tid redovisas inte men antal kontroller redovisas.

Tabell 39

Beslagsärenden^{a)}

Källa: Tullmålsjournal och Agresso

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Antal	9 020	9 348	8 345	-11%
Timmar	178 367	182 437	214 658	18%
Styckkostnad netto	14 099	15 379	20 861	36%
Totalkostnad netto	127 175 671	143 760 356	174 087 638	21%

a) Samtliga beslag efter kontroll av resande, transportmedel, post-, kurir- och fraktgods.

Tabell 40

Träffprocent i fysiska kontroller

Källa: Agresso

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
Andel träff efter fysisk kontroll totalt	17,7%	16,4%	12,4%	-4,0
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resande	8,8%	13,5%	15,0%	1,5
– Kontroll av transportmedel	6,4%	6,0%	4,8%	-1,2
– Kontroll av post, kurir- och fraktgods	46,8%	34,6%	24,0%	-10,6
– Punktskattekontroller	9,2%	7,6%	4,1%	-3,5

Förebygga och motverka brottslighet

Tabell 41

Antal förundersökningar av brott				Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
<i>Källa: Tullmålsjournalen</i>	2018	2019	2020		
Inledda förundersökningar	8 146	10 577	8 778	-1 799	-17%
Slutförda förundersökningar					
– Strafförelägganden utfärdade av Tullverket	1 046	1 225	1 151	-74	10%
– Förundersökningar till Åklagarmyndigheten	1 533	2 427	2 153	-274	-11%
– Tullverkets egna stämningsansökningar	41	32	38	6	19%
Totalt	2 620	3 684	3 342	-342	-9%

Tabell 42

Antal identifierade kriminella nätverk				Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2018	2019	2020		
Narkotikasmuggling	32	29	49	20	69%
Alkoholsmuggling	1	5	4	-1	-20%
Tobaksmuggling	1	3	4	1	33%
Övrigt	1	0	0	0	0
Totalt	35	37	57	20	54%

Tabell 43

Antal utslagna/ allvarligt skadade kriminella nätverk^{a)}											För- ändring 2019– 2020 Antal	För- ändring 2019– 2020 %
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Narkotikasmuggling	12	10	9	18	15	16	12	17	13	26	13	100%
Alkoholsmuggling	3	0	0	1	1	2	2	0	4	2	-2	-50%
Tobaksmuggling	2	0	1	2	1	0	2	1	0	2	2	-
Övrigt	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	17	10	11	22	17	18	16	18	17	30	13	76%

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiftet vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 44

Förverkat värde vid utbyte av brott				Förändring 2019–2020
<i>Källa: Redovisning från kompetenscentren</i>	2018	2019	2020	
Antal domar	13	24	24	0%
Förverkat värde (tkr)	1 303	13 110	8 534	-35%

Tabell 45

Antal lagföringsbeslut^{a)} av tullåklagare^{b)}

Källa: BRÅ, Sveriges officiella kriminalstatistik

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totalt	1 240	1 145	1 676	1 519	1 142	1 204	1 575	1 321	1 010	1 226
– varav kvinnor	141	130	187	151	103	142	163	172	132	147
– varav män	1 099	1 015	1 489	1 368	1 039	1 062	1 412	1 149	878	1 079

a) Med lagföringsbeslut avses fällande domslut i tingsrätten, godkänt strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse.

b) Statistik saknas för 2020.

Tabell 46

Antal personer lagförda för grova brott

Källa: Redovisning från kompetenscentren

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
Antal personer	187	147	150	152	171	159	143	155	217	216	-1	0%
Antal fängelseår	693	501	520	485	487	464	447	512	668	746	78	12%
Genomsnittligt antal fängelseår	3,7	3,4	3,5	3,2	2,8	2,9	3,1	3,3	3,1	3,5	0	12%

Tabell 47

Rattfyllerikontroller

Källa: Agresso

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Antal genomförda rattfyllerikontroller	55 108	82 302	18 647	-77%

Tabell 48

Antal inledda förundersökningar rattfylleri

Källa: Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Rattfylleri	327	373	117	-69%
Grov rattfylleri	25	25	23	-8%
Rattfylleri under påverkan av narkotika	73	59	88	49%
Totalt	425	457	228	-50%

Tabell 49

Redovisade förundersökningar rattfylleri

Källa: Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 Antal	Förändring 2019–2020 %
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar	279	297	139	-158	-53%

Tabell 50

Brottsutredningar

Källa: Agresso

	Antal				Timmar				Styckkostnad			
	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Narkotikasmugglingsutredningar	1 434	1 546	1 459	-6%	205 449	228 092	269 441	18%	95 991	100 325	125 210	25%
Ekobrottsutredningar	482	1 359	1 242	-9%	53 661	56 072	49 467	-12%	74 591	28 057	27 004	-4%
Övriga brottsutredningar ^{a)}	704	779	641	-18%	28 823	16 897	24 802	47%	27 431	14 750	26 234	78%
Övrig tid ^{b)}					145 764	147 202	148 637	1%				
Totalt	2 620	3 684	3 342	-9%	433 697	448 263	492 347	10%	73 632	55 570	69 729	25%

a) Varav 38 egna stämningsansökningar 2020.

b) Omfattar bl.a. operativ ledning och planering, restid, hanteringen av beslag och omhändertaganden samt tullåklagarverksamhet.

Tabell 51

Förundersökningar av enkel beskaflenhet

Källa: Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
Andel förundersökningar av enkel beskaflenhet med högst 140 dagars genomströmningstid ^{a)}	86%	89%	90%	1
Antal öppna ärenden av enkel beskaflenhet äldre än 140 dagar	580	533	376	-157

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen.

Tabell 52

Genomströmningstid brottsutredningar

Källa: Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Genomsnittlig genomströmningstid för ärenden på brottsutredning	105	103	115	12%

Tabell 53

Kvalitet i hantering av brott

Källa: Redovisning från kompetenscenter, Åklagarmyndigheten och Tullmålsjournalen

	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	32%	35%	38%	3
Andel väckta åtal av brottsmisstankar som har överlämnats till åklagare	61%	56%	66%	10
Lagföringskvot ^{b)}	74%	66%	72%	6
Andel ärenden där TNU tillämpats korrekt ^{c)}	85%	85%	-	-
Andel beslagsärenden utan avvikelser	98,9%	97,5%	98,4%	0,9

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

b) Statistiken över beslutade brottsmisstankar har justerats av Åklagarmyndigheten 2018.

c) TNU är en förkortning för Tullverkets nationella utredningskoncept

Förtroende och service

Tabell 54

Tillgänglighet till import- och exportsystem	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Remedy Service Desk, Jira Service Desk</i>				
	99,95%	99,97%	99,83%	-0,14

Tabell 55

Antal samtal till it-support	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
<i>Källa: Solidus^{a)}</i>				
	7 404	6 733	6 230	-7%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

Tabell 56

Antal frågor till Tullsvär	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
<i>Källa: Solidus,^{a)} Open media samt Kommunikationsavdelningen</i>				
E-post ^{b)}	21 242	19 306	15 053	-22%
Telefonsamtal	89 916	82 970	88 355	6%
Totalt	111 158	102 276	103 408	1%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

b) Mätmetoden är inte jämförbar med föregående år.

Tabell 57

Andel kursdeltagare på distans	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: PingPong</i>				
	66%	64%	90%	26

Tabell 58

Anseendeindex	2018	2019	2020
<i>Källa: Kantar Sifo</i>			
Totalt	40	35	39
– bland kvinnor	43	40	43
– bland män	38	32	35

Tabell 59

Klagomål och skadeståndsärenden avseende fysisk kontroll	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020 i procentenheter
<i>Källa: Agresso och redovisning från rättsavdelningen</i>				
Andel skriftliga klagomål och skadestånd avseende tullkontroll i relation till det totala antalet fysiska kontroller ^{a)}	0,15%	0,16%	0,18%	0,02

a) Tidigare var kvalitetsmättet enbart klagomål men fr.o.m. 2019 ingår även skadestånd. Utfallet för 2018 har justerats för jämförbarhetens skull.

Samma möjligheter och villkor för kvinnor och män

Tabell 60

Kontroller per trafikflöde									
Källa: Manuell mätning vid tullkontroll ^{a)}									
Resenärer	2018			2019			2020		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Buss vid landgräns	21%	79%	255	34%	66%	343	39%	61%	216
Flyg	30%	70%	1 384	30%	70%	1 544	28%	72%	1 081
Färja	19%	81%	402	21%	79%	443	18%	82%	299
Personbil vid landgräns	17%	83%	580	15%	85%	496	16%	84%	1 109
Personbil vid färja	15%	85%	687	13%	87%	790	15%	85%	862
Buss vid färja	34%	66%	44	46%	54%	46	28%	72%	75
Tåg	16%	84%	171	13%	87%	211	18%	83%	80
Total fördelning	23%	77%	3 523	23%	77%	3 873	21%	79%	3 722

a) Punktmätning gjord under november.

Tabell 61

Andel beslag fördelat per trafikflöde och kön												
Källa: Tullmålsjournalen												
	2018				2019				2020			
	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal
Buss	7%	34%	59%	295	3%	21%	77%	235	4%	37%	59%	154
Resande flyg	19%	68%	14%	520	18%	73%	9%	446	16%	78%	6%	385
Personbil	10%	74%	16%	944	8%	79%	13%	1 146	8%	76%	16%	960
Färja	9%	56%	35%	311	7%	62%	31%	248	6%	53%	41%	223
Persontåg	7%	56%	38%	416	4%	53%	43%	391	8%	38%	54%	233
Post	14%	62%	25%	5 421	19%	60%	21%	5 329	20%	57%	23%	4 121
Övrigt	14%	65%	21%	1 637	19%	71%	11%	4 046	19%	71%	10%	3 929
Totalt andel	13%	63%	24%	-	17%	65%	18%	-	17%	64%	18%	-
Totalt antal	1 237	5 971	2 336	9 544	1 969	7 700	2 172	11 841	1 743	6 433	1 829	10 005

Tabell 62

Antal lagföringsbeslut ^{a)} av Tullåklagare											
Källa: BRÅ, Sveriges officiella kriminalstatistik											
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
Totalt	1 240	1 145	1 676	1 519	1 142	1 204	1 575	1 321	1 010	1 226	
– varav kvinnor	141	130	187	151	103	142	163	172	132	147	
– varav män	1 099	1 015	1 489	1 368	1 039	1 062	1 412	1 149	878	1 079	

a) Med lagföringsbeslut avses fällande domslut i tingsrätten, godkänt strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse.

Tabell 63

Dömda för grova brott, fördelat per kvinnor och män

Källa: Redovisning från kompetenscenter

	2018		2019		2020		Förändring 2019–2020 i procentenheter
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kvinnor	16	10,3%	23	10,6%	12	5,6%	-5,0
Män	139	89,7%	194	89,4%	204	94,4%	5,0
Totalt	155	100,0%	217	100,0%	216	100,0%	-

Tabell 64

Påföljder fördelade per kvinnor och män

Källa: Tullmålsjournalen

Påföljd	2018			2019			2020		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Annan påföljd	300	8%	92%	192	13%	88%	259	12%	88%
Dagsböter	396	10%	90%	453	11%	89%	976	9%	91%
Frikänd	105	33%	67%	118	19%	81%	77	18%	82%
Fängelse	440	6%	94%	298	15%	85%	365	16%	84%
Penningböter	21	5%	95%	8	0%	100%	138	9%	91%
Summa	1 262	10%	90%	1 069	13%	87%	1 815	11%	89%

Tabell 65

Typ av påföljd för kvinnor respektive män

Källa: Tullmålsjournalen

Påföljd	2018		2019		2020	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Annan påföljd	20%	24%	17%	18%	16%	14%
Dagsböter	31%	31%	35%	43%	42%	55%
Frikänd	28%	6%	16%	10%	7%	4%
Fängelse	20%	36%	32%	27%	29%	19%
Penningböter	1%	2%	0%	1%	6%	8%
Totalt antal	124	1 138	140	929	199	1 616

Tabell 66

Klagomål och skadestånd, fördelat per kön

Källa: Manuell beräkning

	2018				2019				2020			
	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal ^{a)}	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal ^{a)}	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal ^{a)}
Antal	42	117	18	185	51	115	18	184	45	155	50	259
– varav andel på bemötande	32%	65%	3%	18%	31%	67%	2%	27%	24%	70%	4%	19%
– varav andel vid fysisk kontroll	17%	71%	12%	50%	28%	65%	7%	59%	16%	60%	20%	64%

a) Inklusivt ärenden med okänt kön.

Tabell 67

Antal deltagare vid externa kurser			
<i>Källa: Manuell redovisning</i>			
	2018	2019	2020
Deltagare vid distanskurs	485	427	424
Deltagare vid närvarokurs	252	242	45
Deltagare totalt	737	669	469
– varav kvinnor	454	384	277
– varav män	282	284	189
– varav annat/okänt	1	1	3

Tabell 68

Andel nöjda kursdeltagare vid externa kurser			
<i>Källa: PingPong och Questback</i>			
	2018	2019	2020
Andel totalt	96%	97%	94%
– andel nöjda kvinnor	96%	95%	95%
– andel nöjda män	95%	98%	94%
– andel nöjda annat/okänt	0%	0%	100%

Tabell 69

Externa sökanden till tjänster som utlysts									
<i>Källa: HR-avdelningen</i>									
Avdelning	2018			2019			2020		
	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Brottsbekämpning (BB)	43%	57%	3 889	43%	57%	4 292	40%	60%	5 129
Effektiv handel (EH)	59%	41%	2 138	58%	42%	1 073	52%	48%	1 060
EH/BB gemensam	50%	50%	453	52%	48%	714	44%	56%	1 196
Stödavd/stab (exkl. IT)	48%	52%	466	56%	44%	1 470	48%	52%	3 425
IT	23%	77%	250	31%	69%	209	25%	75%	643
Totalt	48%	52%	7 196	48%	52%	7 758	43%	57%	11 453

Tabell 70

Anställda av externa sökanden till tjänster som utlysts									
<i>Källa: HR-avdelningen</i>									
Avdelning	2018			2019			2020		
	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal	Kvinnor	Män	Antal
Brottsbekämpning (BB)	38%	62%	97	43%	57%	105	39%	61%	107
Effektiv handel (EH)	58%	42%	45	65%	35%	40	49%	51%	37
EH/BB gemensam	38%	63%	8	44%	56%	9	62%	38%	13
Stödavd/stab (exkl. IT)	69%	31%	26	69%	31%	26	51%	49%	49
IT	50%	50%	4	38%	62%	21	29%	71%	35
Totalt	51%	49%	180	50%	50%	201	43%	57%	241

Tabell 71

Investeringsbudget per objekt^{a)} (tkr)						
<i>Källa: Agresso</i>	Totalt	Ack. utfall	2019 Prognos	2019 Utfall	2020 Budget	2020 Utfall
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Tillfällig lagring	58 618	57 197	1 421	1 421	0	0
Omställning av importproceduren	41 899	7 230	17 254	17 813	17 240	21 108
Omställning ekonomisk aktör	32 594	14 082	15 326	15 605	3 186	6 910
Import Control System 2	24 070	0	5 298	5 492	11 357	8 855
Omställning exportproceduren, fas 2	22 468	0	0	0	3 370	0
Utredningsstöd	62 015	23 835	16 290	16 241	18 359	17 173
Uppbörd & garantier	33 194	0	1 741	1 697	8 669	7 934
Övrigt (<20 000 tkr)	403 073	0	58 377	51 220	57 115	38 365
Materiella anläggningstillgångar ^{b)}	488 536	0	114 097	112 437	147 398	134 001
Summa utgifter för investeringar	1 166 467	102 344	229 803	221 926	266 694	234 347
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	818 494	58 271	156 588	161 679	203 846	198 762
Bidrag	15 000	9 000	3 000	4 315	0	6 218
Anslag	332 972	35 073	70 215	55 932	62 848	29 367
Summa finansiering	1 166 466	102 344	229 803	221 926	266 694	234 347

a) Totalen och ackumulerat utfall är hämtat från regleringsbrevet och har inte justerats för eventuella skillnader mellan prognos 2019 och utfall 2019 eller budget 2020 och utfall 2020.

b) Raden avser både materiella och immateriella anläggningstillgångar (dock ej årets anskaffning av utvecklingsarbete, egen utveckling).

Kompetensförsörjning

Tabell 72

Antal anställda Tullverket												
<i>Källa: Palasso</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020	
Totalt ^{a)}	2 154	2 122	2 096	2 012	2 057	2 032	1 961	2 071	2 122	2 294	8%	
– varav kvinnor	1 020	1 014	1 013	977	1 018	1 014	988	1 035	1 059	1 134	7%	
– varav män	1 134	1 108	1 083	1 035	1 039	1 018	973	1 036	1 061	1 160	9%	

a) Data för 2019 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2019.

Tabell 73

Chefer i Tullverket				
<i>Källa: Palasso</i>	2018	2019	2020	Förändring 2019–2020
Totalt	235	238	246	3%
– andel kvinnor i procent	46,8%	45,0%	42,3%	-3 procentenheter
– andel män i procent	53,2%	55,0%	57,7%	3 procentenheter

Tabell 74

Sjukfrånvaro										
<i>Källa: Palasso</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{a)}	2019	2020
Kvinnor	4,0	3,9	3,9	4,4	5,4	5,2	5,2	4,5	4,7	4,1
Män	2,2	2,5	2,4	2,5	2,7	2,3	2,3	2,6	2,6	3,0
Totalt	3,0	3,2	3,1	3,4	4,0	3,7	3,8	3,5	3,7	3,5

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 75

Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)^{a)}										
<i>Källa: Palasso</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{b)}	2019	2020
	44,20%	42,50%	44,60%	47,90%	53,00%	53,90%	53,70%	50,10%	53,35%	46,56%

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

b) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 76

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp^{a)}				
<i>Källa: Palasso</i>		2018 ^{b)}	2019	2020
	-29 år	1,9	1,8	1,8
	30-49 år	2,8	3,0	3,4
	50 år -	4,5	4,7	4,0

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

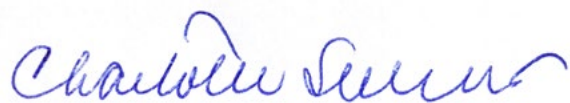
b) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Årsredovisningens undertecknande

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 19 februari 2021

Charlotte Svensson
Generaltulldirektör

Tullverket

Box 12854, 112 98 Stockholm
Telefon: 0771-520 520
tullverket.se